

העולם הזה

התעללות

הדת"ים בחי"ל צה"ל

הדת"ים מנעו הסכד

בהלווית קצין צה"ל

שנהרג בתעלה

סרלין רוצה להיות שר

מאבק פנימי מתנהל בתוך הפלג הליברלי של גח"ל: יוסף סרלין ותומכיו תובעים שאת התיק השני בממשלה שקיבלו הליברלים, יחזיק סרלין, שהיה בזמנו שר הבריאות, ולא אלימלך רימלט, השני בדירוג המפלגה אחרי יוסף ספיר.

נראה שמאבק זה יפתים בכישרונו של סרלין, ורימלט הוא שיהיה שר בממשלה הבאה.

איסר הראל ועסקי המלונאות

ייתכן שיימצא סוף-סוף גואל לבית-המלון אפולוניה בחוף הרצליה, שבנייתו נפסקה מחמת קשיים כספיים.

איסר הראל מעיין בהקמת קונצרן קטן, בו ישתתפו קרוביו וידידיו, כדי לרגוש את המלון.

יורשו של טולידאנו

כבר הוחלט, למעשה, על יורשו של שמואל טולידאנו כיועץ ראשי-הממשלה לני עניינים ערביים. המועמד: **אורי טון**, ידידו של יגאל אלון מאז הפלמ"ח, ויועצו הרשמי והבלתי-רשמי מזה שנים ארוכות.

אחד החידושים שינהגו בטיפול בערביי ישראל, כדי להרחיקם מרק"ח, יהיה: הקמת מישורת צעירה של עסקני המ.ר. הערביים, תחת הסיסמה של מלחמת הצעירים במיסוד הערבי החמולתי.

לטולידאנו הובטחה משרה בכירה, כנראה בשרות החוץ.

זאב שרף

נגיד בנק ישראל?

אם לא יקבל **זאב שרף** תיק כלכלי בממשלה החדשה, יוכנס לו מקומו של **דודי הורוביץ**, כאשר זה יפרוש מכהונתו כנגיד בנק ישראל.

עד אז, ייתכן שתועלה ההצעה ששרף יכהן כמזכיר כללי של מע"י.

דוחים את פיצויי עובדי "היום"

עובדי מערכת "יומן גח"ל, היום, העומד להיסגר ב-15 בדצמבר, לא יקבלו את פיצויי הפיטויים שלהם עם סגירת היתון.

בעלי העיתון, שהם ח"כ גח"ל יוסף קר-מרמן ו**בנק מרוביץ**, החליטו לנצל את הסעיף בחוק המתיר לשלם פיצויים לעובדי דים תוך חצי שנה מיום הפיטורים, הודיעו לעובדי העיתון, כי יקבלו את הפיצויים המגיעים להם רק בתום חצי השנה מסגירת העיתון.

מרכז ישראלי גדול יוקם בלונדון

מאמץ כלכלי מסע התעמולה הערבי בבריטניה ייעשה כאשר יוקם בקרוב מרכז יהודי גדול בלונדון.

תפקידו של מרכז זה יהיה לרכז ולנהל את פעילות הסטודנטים הישראליים והנזירי היהודי בלונדון, לצאת להתקפת-נגד על תועמלני ארגוני הטיור, ולדאוג לנוכחות פרו-ישראלית בעלת מישקל בכד הפיגה או יכוח ציבורי, כולל הוויכוחים כי "הייד-פארק".

החוק הישראלי

יוחל על עזה וצפון סיני?

אחד הצעדים הראשונים שתנקוט ממשלת-ישראל החדשה, לכשתורכב, יהיה החלת החוק הישראלי על רצועת עזה וצפון סיני.

נראה שצעד זה ייוקט במסגרת המאמצים להרגיע את המתח הביטחוני באזור זה. חיבור רצועת עזה לרשת החשמל הישראלית, היה הצעד הראשון בכיוון זה.

המערך וגח"ל

רוצים להצטלם

המזימה המשותפת למערך וגח"ל לשינוי את סדר הישיבה של הסיעות באולם הכנסת, נועדה, למעשה, לבלום את הפה למסעות הקטנות ובמיוחד לסיעת "העולם הזה" — כוח חדש.

בסדר הישיבה הנוכחי בכנסת יושבת סיעת "העולם הזה" בקצה השמאלי של קשת הכיסאות באולם, ליד שולחן הקצרות. מטבע הדברים הוא שהקצרות שומרת על כל קריאת ביניים המושמעת לידה ומכניסה אותה לפרוטוקול. במקום הצילום של צלמי הטלוויזיה ביצע קל גם לצלם פינה זו.

לפי הסידור החדש, באמצעותו זוממים המערך וגח"ל להפך מסורת של 20 שנה בכנסת, יורחקו נציגי הסיני עות הקטנות למושבם אחוריים באמצע, משם אין הקצרות מסוגלת לקלוט את קריאות הביניים, ושם אין מצלמות הטלוויזיה מסוגלות לקלוט את היושבים.

למעשה כל תוכנית שינוי המושבים נזרדה למנוע מנציגי "העולם הזה" להשמיע קריאות-ביניים שיירשמו בפרוטוקול וזהו פיע בטלוויזיה.

אישור לטירדה שמטרידה הופעת סיעת העולם הזה את המערך וגח"ל, ניתן בפגישת ראשי-הממשלה הש"ב עם נציגי הליברלים העצמאיים. הם דרשו חופש הופעה לחברי הקואליציה, וגוללה מאיר הראתה נכונות להיענות לתביעה זאת באומרה: "אני-אפשר להשאיר את הכל לאורי אבנרי".

ירחון בריטי מוען: ישראל תייצר מטוסים מיראז'

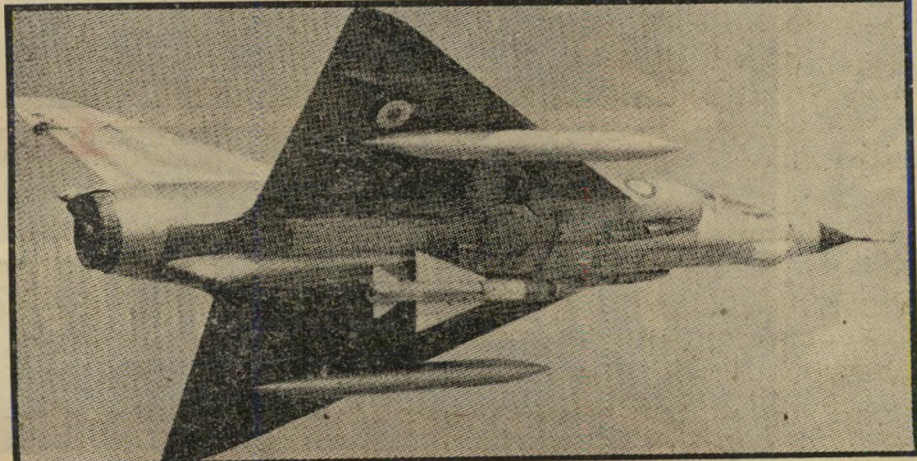
ישראל תייצר מטוסים מיראז'

אם ישראל תוכל להתחיל בייצור לפני סוף 1971, בעיות ייצור רבות ניצבות עתה בפני ישראל. בעוד שייצור המיבנה של המיראז' יעורר רק מעט בעיות, הרי מה שיגרם כאיראש למתכננים הישראליים הוא בניית מנועי הסורבו-סילון.

"תחילה יהיה עליה לייצר את המכונות המייצרות את המנועים. בגלל זה ובשל סיבות אחרות, יעברו כשנתיים לפני שהמיראז' מתוצרת ישראל ייצא ממסלול הייצור... אם יספקו לישראל את החומ"

כימעט בסוח שישראל עומדת לבנות מסוסי-קרב מדגם מיראז', טוען העיתונאי הבריטי רוברט ביסלי, במאמר שהתפרסם בירחון הבריטי המדע-התכונ החדש, בעריכתו של ג'ון קמחי.

"הישראלים אינם טירונים בתעשיית המסוסים", כותב ביסלי. "מזה 9 שנים בונה ישראל ברשיון צרפתי מסוסי פוגה מגיסטר, והייצור של מסוסי סילון חמושים אלה נמשך. לאחרונה רכשה התעשייה האווירית הישראלית את הזכויות לבנות את

מיראז' 3, תוצרת מפעלי "דאסו"

רים הדרושים לייצור המנוע ואם ציוד הייצור יהיה ברמה, אין כל סיבה להניח שההיחס הישראלי של המיראז' לא תהיה באיכותה זהה למוצרי דאסו. בהמשך המאמר בירחון הבריטי נאמר, כי ייצור מסוסי-הקרב הסילוניים בישראל יחייב את המצרים לנסות לייצר בעצמם מסוסי-קרב מדגם מגיסטר. אם תתיר בריטניה-המועצות למצרים לייצר מסוסי אלה בעצמם, אין כל מניעה, לדעת בעל המאמר, שניתן יהיה ליצרם במפעלי התעשייה האווירית ה"מצרית" בהלואז.

מטוס התובלה האמריקאי המיסחרי אירו קומנדר ג'ט קומנדר. ומקווה ליצרו בשיעור של שני מסוסי סים לחודש.

"בעוד שמעטים יערכו על כושרם של הישראלים לייצר מסוסי אימון ומסוסי תובלה קלים, יהיה זה נכון להצהיר שקיים הבדל גדול בין סוג זה של עבודה לבין ייצור מסובך ומוצלח של מסוסי-קרב מהקליבר של המיראז' של דאסו.

"אפילו אם תוכניות המנוע, הנמצאות עתה בידיים ישראליות, יספקו את כל המידע הדרוש, ספק

בודקים מכתבים

המגיעים מחו"ל

לראשונה מאז תקופת הצנע, בתחילת שנות ה-50, הנהנה צנזורה לגבי הדואר שמקבלים אזרחי ישראל מחו"ל.

הסיבה העיקרית להנהגת צנזורה זו היא המחסור ב"מטבע זר" בקופת המדינה. אזרחים רבים נוהגים לקבל במכתביהם מחו"ל מענקים כספיים בסכומים קטנים במטבע זר. עתה מעוניין האוצר גם בסכומים אלה, כיוון שהם מוצאים בדרך כלל את דרכם לשוק השחור, שם שער החליפין גבוה יותר.

מכיוון שהצנזורה היא ביטחונית, אין מחרימים את הכסף המגיע מחו"ל, אלא מצרפים למכתב תזכורת המודיעה למקבלי המכתבים שעליהם להחליף את המטבע הזר בכניקים, לפי השער הרשמי. בדרך זו מקווה האוצר שאזרחים יסתכנו פחות לזכור את המטבע הזר בשוק השחור.

השמיצות במיקום תשובה

ניכסון יביע הודעות כזאת, שעות מעטות אחרי נאום הגברת מאיר.

- שיש בשדר הגדרה של הדיקטטורה הצבאית הכפויה בסייגון כמדינה שוחרת-חרות.
- שהשדר נשלח ללא אישור ממשלת ישראל.
- שהשדר עוזר לתעמולת אל-פתח ברחבי העולם.
- שהגברת מאיר חזרה מביקורה בארצות-הברית בידיים ריקות. (כוזאי כבר ידעה הגברת מאיר בשעת נאומו, את הזכר שפורסם כעבור כמה שעות: שארצות-הברית ביטלה גם את הסכמתה לממן כור-התפלה בישראל).
- שהשדר היווה התערבות ישירה בענייניה הפנימיים של ארצות-הברית.
- שהשדר נועד לשחק את יהודי ארה"ב, העומדים בראש המאבק נגד מלחמת ויאט-נאם (ולצורך זה בלבד נדרש עלידי ממשלת ניכסון).
- על כל זה לא ניתנה תשובה. תחת זאת באו השמצות אישיות (כולל התקפה על השבועון ה"מסויים"), ניגון זול על מיתרים ריגשיים, ואף זיוף הנוסח של השדר עצמו.
- הדברים מדברים בעד עצמם.

מאיר חזרה

ההצעה הראשונה לסדר-יומה של הכנסת השביעית היתה של סיעתנו, והיא נגעה לעניין מצפוני. השדר של גולדה מאיר בעניין מלחמת ויאט-נאם. תשובתה של הגברת מאיר היתה אופיינית לה: היא היתה חדורה שינאה אישית והתקפות אישיות, ולא היתה בה שום תשובה לגופו של עניין. לתשובה זו ניתן מירב הפירסום בארץ ובעולם. הטלוויזיה שידרה קטע גדול ממנה, שהכיל התקפת-חץ עלי — מבלי לשדר כלל את נאומו. לשכת העתונות הממשלתית, על פי הוראה מגבוה, פירסמה בו כיום תירגום מילולי מלא של נאום הגברת מאיר, על גבי חמישה עמודים לשם חלוקה לעתונות חזרה — מבלי לצטט את נאומו אף במילה אחת. אנחנו ננהג כאן אחרת — נפרסם את נאומו-התשובה של הגברת מאיר יחד עם הנאום שלנו. נעשה זאת לא רק מטעמי הניגון, שהגברת מאיר אינה מסוגלת להבינם, אלא גם כדי שכל קורא יוכל לשפוט בעצמו את טיבם של שני הנאומים. לגבי נאומו של ראש הממשלה, יש להקרא לב לבן שאין בה זכר של תשובה לנקודות הכמות שהועלו בנואמו: שמשדר ראש-הממשלה ניסה לגנוז ולהכחיש את קיום השדר.

- שיש קשר בין מועד פירסום השדר ובין פירסום הפרטים על מעשה-ההוצעה בוויאט-נאם. (ואגב: יש לשים לב לעובדה המחרידה כי הגברת מאיר לא מצאה לנכון להביע את הודעותיה ומעשה-ההוצעה עצמו אף במילה אחת. היא לא יכלה לדעת כי אפילו

נאומו של אורי אבנרי על שדר ראש-הממשלה.

השפלת את כבודנו עד עבר..."

כבר אז התרענו נגד מעשה זה מעל דוכן זה, ואמרנו שזוהי עזרה ישירה לאחמד שוקירי.

אם מישחו פוקפק בכך אז — מי יפקפק בכך היום, כאשר האחרת לישראל בקרב האינטימלנציה המערבית מתמוטטת לנגד עינינו, ותועמלני אליפת רוכבים מהצלחה להצלחה, כשהם מנופפים את דגל הוויאט-קונג?

כשלונה של גולדה מאיר

כבוד היושב-ראש, ראש הממשלה יכולה, אם היא רוצה, להיות ממם. אנחנו לא נעשה זאת. איננו תמימים. אנו יודעים מה המרוץ את ראש-הממשלה, לה, מי המרוץ אותה.

ישראל תלויה היום בארצות-הברית במידה מכרעת. ראש הממשלה נסעה לשם להשיג כסף. למראית-עין נחלה הצלחה גדולה בשטח יחסי-הציבור. על סמך זה הפסיד המערך בכחירות פחות מכפי שהיה אמור להפסיד, רק שבעה מנדטים במקום מספר כפול.

אך למעשה נכשלה הגב' מאיר כשלון חרוץ בארצות-הברית. היא לא השיגה אף מלווה אחד, אף מענק אחד. עכשיו מנופפים אנשי ניכסון את פתיון הדולרים, ואולי גם את עניין הרבש, כדי לסחוט מהגב' מאיר כל אשר דרוש להם לצרכים פנימיים.

ואנו שואלים: האם מותר היה להיכנע לסחיטה זו, לתת סטירת-לחי למיליוני אמריקאים אשר בניהם וקרוביהם משר-תים בשדה-הקטל, המאסים במלחמה זו מבחינה מוסרית? יש חשבון לגב' מאיר. אבל הוא חשבון קצר-טווח, קצר-רואי. הנשיא ניכסון ייעלם מחר, כשם שנעלם הנשיא ג'ון סון, ומאותה סיבה.

אולם העם האמריקאי הגדול יישאר, ואותו רבע מליון, שהשתתף לפני שבועיים בהפגנה הגדולה ביותר בתולדות ארצות-הברית — סטודנטים, פרופסורים, סנאטורים, כוהני דת — מיטב העם האמריקאי, הם יישארו והם יזכרו. האהדה הטבעית שרבים מהם רהשו לישראל זו, ישראל המתקדמת, שוחרת-החרות, מיבצר הדמוקרטיה, אהדה זו ספגה מהלומה שאת תוצאותיה לא יתקנו אף שליחים באמריקה ששפיעה דעת הקהל גם על משלוח פאנזומים. אם תשתנה האווירה שם לרעת ישראל, יהיה גורלם כגורל המוראז'ים.

כמה פעמים אפשר לחזור על אותה שגיאה קטלנית? שרת-החץ, גב' גולדה מאיר, נתנה גושפנקא של ישראל לממשלת הרפובליקה הרביעית הצרפתית הכושלת, כאשר כל בר-דעת כבר ידע כי צרפת הפסידה את מלחמת אלג'יריה. והתוצאה? — כיום מנדים ומחרימים אותנו ממשלות צרפת ואלג'יריה גם יחד.

סטירת-לחי לאנשי-המצפון

גברתי ראש הממשלה, נתת סטירת-לחי לידידי ישראל בארצות-הברית. קוממת נגדנו את מיטב הנוער ואנשי-המצפון בעולם. השי-פלת את כבודנו עד עפר.

הייתי רוצה, כבוד היושב-ראש, להוסיף משפט. הייתי נוכח, במיקרה, בהפגנה שנערכה לפני שנתיים נגד מלחמת ויאט-נאם, בה עלו מאה אלף אמריקאים על הפגסון. הייתי בקהל הזה. כאשר נודע להם שאני ישראלי, המסיר עלי שאלות, בירכו אותי. התרשמתי מהאהדה העמוקה ודווקא של הציבור הזה, מיטב הנוער המתקדם, לישראל. מי מעוניין להרחיק את האנשים האלה מהמדינה שלנו? מי מעוניין לתת לנשיא ניכסון נשק במלחמתו הפנימית הבושלת?

"הרוב הגדול השותק". אכן, שותק מאד! ורק ראש-ממשלת ישראל לא שתקה.

הגברת גולדה מאיר, זמר ספירו אנניו.

עזרה ישירה לאל-פתח

אך הבה נבדוק את השדר עצמו. אין זו ברכה רגילה. יש בו הצהרה מדינית רבת-משמעות: "נאום הנשיא מכל הרבה דברים המעוררים והמחזקים מדי-נות קטנות שוחרות-חירות בעולם כולו, החות-רות לקיים את עצמאותן, בנושאן את עניינהן לאותה המוקרטיה גדולה, ארצות-הברית של אמריקה".

אילו מדינות קטנות שוחרות-חירות? על מי מרומ? הרי לקורא הנורמלי לא יכול להיות שום ספק שמדובר על שתיים: על המישטר של סייגון ועל מדינת ישראל. הן הנשיא ניכסון לא דיבר כלל באותו נאום על שום מדינה מלבד דרום-וויאט-נאם.

לא ארחיב את הדיבור על המישטר של סייגון. עצם החלטתו לגנוז את חקירת מעשה-ההוצעה שהזכרתי, מעידה על התנוונותו המוסרית. מישטר זה עומד בזוי וניקלה לעיני העולם כולו, ובראש וראשונה לעיני הציבור האמריקאי, המסרב לשפוך את דם בניו למען קיומו.

כבוד היושב-ראש, מי מעוניין בהשוואה זו? מי מעוניין ליצור קשר אסוסיאטיבי כלשהו בין ממשלת-הגברות ההיא, אותה קבוצת-הגנרלים החיה על דם בני-עמה, ובין מדינתנו?

התשובה היא פשוטה ביותר: מעוניינים בכך כל אותם המשתדלים ליצור קשר אסוסיאטיבי טיבי בין הוויאט-קונג, האחוד על מיטב הנוער בעולם המערבי והמזרחי כאחד, ובין החבלנים הפלסטיניים למיניהם.

אני עצמי עמדת במאות ויכוחים ברחבי העולם המערבי — בארצות-הברית, בבריטניה, בצרפת, בגרמניה ובאצות אחרות — כשהשוואה זו הוטחה בפני, ואני השתדלתי כמי-טב יכולתי להוכיח כי אין הפידאיון דומים לוויאט-קונג, שיש הבדל תהומי בין סייגון וירושלים, שזה"ל אינו דומה לשום צבא כיבוש זה.

והנה באה ראש ממשלת-ישראל, הדוברת העיקרית של מדינה זו, והורסת במכה אחת את כל אשר ניסו אלפי שליחי המדינה, שגרירים ודיפלומטים, וגם אנשים אופרי וזיכיונים כמוני, לבנות במשך שנים.

היא אומרת לנוער העולמי, לסטודנטים בכל רחבי העולם: צריקו אלה שניסו לקושר את שם ישראל עם שם סייגון, ואת שם אל-פתח עם שם הוויאט-קונג.

בעיקבות משה דיין

אני שואל אותך, גברתי ראש הממשלה: בשם מי שידרת שדר זה? מי הסמיך אותך? האם העם בישראל? האם היה זה כלול במצע מפלגתך לבחירות? האם היתה עלך החלטת ממשלתך?

עד כמה שמסר לציבור, החליטה ממשלת ישראל שלא להתערב בכל צורה שהיא בפרשת ויאט-נאם. לא הכרנו בממשלת סייגון. סירבנו להקים שם נציגות ישראלית.

רק איש אחד הרשה לעצמו, בניגוד לדעת משרד החוץ וראש-הממשלה דאז, להפגין אחי-דה לדרום וויאט-נאם. היה זה משה דיין, אז ח"כ אופוזיציוני, שערך טיול כחסות אמריקאית

אורי אבנרי: באותו בוקר, ה-18 בנובמבר, באותו גליון, ולרוב גם באותו עמוד, בו פירסמו עתוני ארצות-הברית על שדר ראש ממשלת ישראל לנשיא ניכסון, הם פירסמו בצדו פרטים על טבח שנערך בוויאט-נאם. הם הביאו את עדותו של בן-הכפר, כלהלן:

היינו אוכלים ארוחת-בוקר. לפתע התחילו פגזים, המון פגזים, להתפוצץ סביבנו. הסתחרנו בבונקרים. אז באו שמונה מסוקים, והנחיתו חיילים אמריקאיים.

הם ציוו עלינו לצאת מבתינו כולנו — זקנים, ילדים, נשים עם תינוקות. הם הובילו אותנו כמה מאות מטרים, ואמרו לנו לזרוק. לא פחדנו. לא היתה לנו סיבה לפחד. האמריקאים הציבו רובה עם רגליים, שלא ראינו כמותו לפני כן. אז התחילו האנשים לבכות ולהתחנן. נזיר אחד הראה לדליל את תעודת-הזהות שלו אבל האמריקאי אמר: "SORRY"

אז התחילו לירות. נפצעתי ברגל. גוויות רבות כיסו אותי, ולא העזתי לזוז. עד שהחיילים הסתלקו.

חייל אמריקאי, שהשתתף באותו טבח במאוס 1968, בו ניספו כ-600 איש, תאר אותו כך:

"ראיתי ילד קטן בן שלוש או ארבע, שעמד שם, כשזרזו עו פצועה מכדורי-רובה".

"הילד החזיק את ידו הפצועה בידו השנייה, והדם נזל בין אצבעותיו. הוא עמד עם עיניים קרועות לרווחה, במצב של חם, כאילו לא האמין במה שראה. הוא פשוט עמד שם, עם עיניו הגדולות, תוהה ובוהה, כאילו לא הבין. הוא לא האמין למה שקרה".

"אז נישא האלחוטאי של הסרן ותקע בו צורר של מיקלע".

כבוד היושב-ראש, מיליוני הקוראים של ה-עתונים האמריקאים קראו באותו בוקר את שתי היריעות: על מעשה-ההוצעה המחרידה, ועל מיברק-הברכה של ראש-הממשלה.

ציורף זה אינו מיקרי. כמעט מדי יום ביומו שומע הציבור האמריקאי, בכל אמצעי-התקשורת, פרטים מחרידים על הנעשה בוויאט-נאם. הציבור האמריקאי מתקומם נגד מל-חמה מסונפת זו, ונגד מדיניות ממשלתו, שאינה שמה לה קץ. לציבור הזה פנתה הגברת גולדה מאיר, כאשר התערכה בצורה כה גסה בעניינים הי-פנימיים של ארצות-הברית, ונתנה תעודת-הי-שר, ישראלית ויהודית, לממשלת ארה"ב.

מדוע הוכחש השדר?

מה טיבו של השדר הזה? לא במיקרה ניסה משרד ראש-הממשלה לגנוז את השדר, ולהעלימו מעיני הציבור, עד כדי הכחשת קיומו.

נסיון מנותח — שהיה עצם מטרתו של השדר היתה לאפשר לנשיא ניכסון להשתמש בו בפומבי, ובהכלטה, לצרכי תעמולתו נגד תנועת-השלום שם, אשר דווקא היה-דים ממלאים בה תפקיד כה מרכזי ומפואר.

אחרי נסיון הגניזה כיש נסיון של היתממות. נאמר לציבור הישראלי, כי היה זה בסדר-הכל מיברק-נימוסין שיגרת, מן הסוג המקובל בין ראשי ממשלות. נאמר שהגברת מאיר רק בירכה על נאום קונסטרוקטיבי, שוחר-שלום, ושהמיברק רק הביע תקווה לקידום השלום.

אין תימנות — ואיזה זלזול בכישרון-השיפוט של הציבור! אותו נאום של הנשיא ניכסון נתקבל עלידי העתונות האמריקאית מכל הזרמים, כמעט פה-אחד, כניפוץ כל תקווה לסיום מהיר של המלחמה, כהכרזת מונה מובהקת של ממש-לת ניכסון, לחמשוך בקו של הנשיא ג'ונסון.

כמעט כל מי שיש לו קול בארצות-הברית התקומם נגד נאום זה, והנשיא ניכסון נאלץ להחמיר על-אף שבעד

"מי שמדבר בזילזול כזה..."

להלן עיקרי הדברים בנאום-התשובה של הגברת גולדה מאיר. לא יכולתי להגיב בו במקום על כמה מן הסילופים הבולטים בו, מכיוון שלא ניתנת לחבר-כנסת כל אפשרות להתווכח עם נאום-תשובה של נציג הממשלה על דבריו.

לכן אעשה זאת בקיצור כאן. התגורבות שלי מופיעות להלן בסוגריים ובאותיות שמנות. שאר הכתוב הוא הנוסח של דברי ראש-הממשלה.

ראש הממשלה גולדה מאיר: לפי דברי החבר-כנסת אורי אבנרי זה אמנם לא בליכך חשוב, אבל אולי בכל זאת אמסור קצת עובדות.

קטע מזויף של השדר

ב־3 בנובמבר נאם נשיא ארצות-הברית, מר ניקסון, נאום על מדיניות ארצות-הברית בויאט-נאם. הוא אמר איך הוא מציע לפעול כדי להביא לשלום בויאט-נאם.

היה קטע אחד בנאומו, שלפי דעתי הוא רבי-משמעות למדי. נות קטנות בעולם כולו. הוא אמר כך: "אומה אינה יכולה להישאר גדולה, אם היא בוגדת בבעלות-בריתה ומזניחה את ידיה. כשלונו שלנו והשפלתנו בדרום ויאט-נאם, יגביר ללא ספק את חוסר האחריות בחוגי אותן המעצמות הגדולות שטרם נזחו את יעדיהן להשתלטות על העולם. זה יצית אלימות בכל מקום בו עוזרות התחייבויותינו לשמור על השלום, במזרח התיכון, בברלין, ולבסוף אפילו בחצי הכדור המערבי".

ב־7 בנובמבר שלחתי, דרך שגריר ארצות-הברית, את השדר הבא: "ראש הממשלה רוצה לברך את הנשיא על הנאום רבי-המשמעות שלו ולהביע תקווה כי יצליח במהרה בהבאת שלום בויאט-נאם. נאום הנשיא מכיל גם משפט שמעיד ומחזק מדינות קטנות ושחרות חרות בעולם כולו, החזרת לקיים את עצמאותן והנושאות עיניהם לאותה דמוקרטיה גדולה — ארצות-הברית של אמריקה".

(זהו נוסח מזויף, פשוטו כמשמעו. ב־

עיתוני ארצות-הברית וישראל פורסם נוסח אחר של הפסוק האחרון, דהיינו: "הנאום מכיל הרבה שמעורר..." עתה מנסה גולדה מאיר לצמצם פסוק זה ולהעמייד פנים כאילו הוא מתייחס רק למושי פט אחד בלבד בנאומו של ניקסון. בתרי גום האנגלי של נאום גולדה מאיר, שפורסם באותו יום עליידי לשכת העתונות היממשלתית, לא הופיע הנוסח המזויף, אלא המקורי.)

נאום הנשיא היה ב־3 בנובמבר. השדר שלי נמסר לשגריר ארצות-הברית ב־7 בנובמבר. תשובת הנשיא לשדר נתקבלה ב־13 בנובמבר. השדר פורסם בעתונות ארצות-הברית ב־17 בנובמבר, וכאשר הוא פורסם שם הוא נמסר לפירסום גם פה. בעתונות וברדיו ב־18 בנובמבר. אלה הן עובדות, שלמי שמתעניין בעובדות יש בהן משמעות.

ראש ממשלת גרמניה המערבית, וילי בראנדט, מסר ב־4 בנובמבר את השדר הבא: "הקאנצלר מקדם בברכה את הצעתו של הנשיא ניקסון להגיע לפתרון מדיני בסכסוך ויאט-נאם על-ידי הוצאת הכוחות האמריקאיים בשלב אחר שלב. הקאנצלר מסכים לדעה שאין אפשרות לפתרון צבאי לסכסוך בויאט-נאם. הממשלה הפדרלית מקדמת לכן בברכה כל יזמה שעשויה להביא לסיום הסבל של אזרחי ויאט-נאם, על-ידי שלום באמצעות משא-ומתן. הממשלה הפדרלית מקווה שהאות שניתן על-ידי נשיא ארצות-הברית ימצא דה חובי בהאנרי, וחוזרת על נכונותה של ממשלת גרמניה, שכבר הובעה בהצהרה מ־28 באוקטובר, לתרום למען שיקום של שני חלקי המדינה שסועת המלחמה".

ראש ממשלת אנגליה, הארולד וילסון, ב־10 בנובמבר, אומר בפרלמנט: "לפני שבוע נשא הנשיא ניקסון את נאומו. אנחנו קידמנו בברכה את החלטתו לחתור לפתרון מכובד באמצעות משא-ומתן ותוכניתו לנסיגה של כל החילות הלוחמים האמריקאיים. זוהי תקוותו של כל אחד מאתנו, הערב, שהצד השני יגיב, להמסקול של ועידת פאריס יכונן לקראת שלום יציב ומכובד. אני חוזר: אנחנו עומדים מוכנים למלא את תפקידנו בנושא זה".

(יש הבדל תהומי בין כרכת הגברת

מאיר, ובין שתי התגובות האחרות. ראש הממשלה גרמניה ובריטניה מתחו למעשה, במרומו, ביקורת קשה על ניקסון, ותבעו ממנו להוציא במהרה את כל צבאותיו מויאט-נאם. אין בהן זכר למתן גישפנקה לממשלת סייגון. ראוי גם לציון כי שני שניים אלה, מבין כל עשרות בנות

הדרישת שגרירי ניקסון והגיבו על הי נאום להיב).

ועכשיו, להערכתו של ח"כ אבנרי על המעשה הזה. חבר-כנסת ישראל; ב־1969, שיכול לרבר בזילזול כזה במיראזים ובפאנטומים — בעצם נתן בעצמו תשובה לעצמה.

זוהי תחבולה אופיינית של הגברת מאיר. לא היה בנאומו שום רמז של זילזול במיראזים ובפאנטומים. להיפך, טענתי שמדיניות הגברת מאיר עצמה היא שתביא לסתימת מקורות הרכש, בעיקבות שינוי דעת-הקהל נגדנו. הגברת מאיר סומכת על כך שהמאזין לא עקב בדיוק אחרי נוסח דברי, ויזכור רק שדיברתי על פאנטומים, וכך אפשר לי צור את הרושם כאילו אני מזלזל בכטי הון המדינה.)

מי מתערב בעניינים הפנימיים של ארצות-הברית? מי שמאחל לנשיא ארצות-הברית שיביא במהרה שלום בויאט-נאם, או מי שמחליט מי יהיה נשיא ארצות-הברית? חבר הכנסת אורי אבנרי כבר הניסיון לא יהיה נשיא ארצות-הברית. וכרגיל, דבריו של חבר הכנסת אורי אבנרי — כמו שהם מכרעים בחיי מדינת-ישראל, ביודאי אותה מידת השפעה תהיה להם גם על מי שיהיה נשיא ארה"ב. אבל מי מתערב? מי נתן את התרשות לחבר-הכנסת אבנרי להחליט אם גיוסון היה צריך ללכת או לא היה צריך ללכת, אם ניקסון יישאר או לא יישאר? מה כוחו להחליט, מה זכותו להחליט?

(גם זוהי תחבולה דמגוגית. מוכן שי אין שום דמיון בין נאום של חבר-כנסת אופוזיציוני בישראל, ובין שדר של ראש-ממשלת ישראל, שנועד לפירסום בארצות-הברית, בידי מנגנון-התעמולה של הנשיא, לשם השפעה על דעת-הקהל האמריקאית.)

קפיצה מסייגון לפראג

חבר-הכנסת אבנרי, מי הן המדינות השחרות-שלום והחרדות לעצמאות? היתה מדינה, רק לפני שנה. היתה לה זכות, ויש לה זכות, לחיות כרצונה. היא איננה מבקשת רשות מחבר-הכנסת אבנרי — אבל בזה לא נגרמה הטרדיה שלה. היא עתה, רק עתה, נגשום קצת אויר של חרות, ולא שאלה את הקרמלין אם מותר לה. והתשובה היתה: טנקים רוסים בצ'כוסלובקיה. לצערי הרב לא ראיתי גם בארצות-הברית הפגנות גדולות של הזדהות עם העם הצ'כי, שגורלו המר הביא לידי כך שי שלוש פעמים בודו השתלטו על העם ועל המדינה שלו.

(הגברת מאיר יודעת היטב כי הייתי חבר-הכנסת הראשון שהעלה בשעתו את הפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה על סדריו-המה של הכנסת. יש כאן תחבולה — להעמיד פנים כאילו הדצקתי את הפלישה הברוטאלית ההיא. תחבולה שניה: להעמיד פנים כאילו הפסוק ב־שדר שלה התייחס לצ'כוסלובקיה, ולא לממשלת סייגון. אולם כבר בהמשך הי דברים מוזרות הגברת מאיר לתת גושי פנקה רשמית לממשלת סייגון, בנציגה חזיקת וממשלת של העם הוויאט-נאמי):

אני גם אינני יודעת אם לעם הוויאט-נאמי, בצפון ויאט-נאם ובדרום-ויאט-נאם, אין רשות לחיות כרצונה. מי החליט? האם יש לחבר הכנסת אורי אבנרי יפוי-כוח לדבר בשם העם הדרום-ויאט-נאמי, או הצפון-ויאט-נאמי, או איזה עם שהוא? אין לו גם סמכות לדבר בשם העם בישראל. אמנם, המערך הפסיד מנדטים. קודם כל, היה לו ממה להפסיד, וזה חשוב מאוד. לו, למשל, הפסיד חברי הכנסת אבנרי רק מנדט, לא שבעה, זה היה שינוי רדיקלי.

"תיאור וולגארי"

מה התיאור הולגארי הזה שבאתי לאמריקה לבקש דולארים! מדינת-ישראל איננה יכולה לאון את תקציבה על-ידי הוצאת שבועון, ואין כל בושה שהיא ביקשה, מבקשת, ואולי עוד תבקש, במשך זמן רב — כל זמן שנעמוד ב־מלחמה עם דולארים, קודם כל, מהיוזים, אך היא מבקשת עזרה גם מממשלות. אין בזה בושה. רק מי שאין עליו כל עול, כל מידת אחריות, יכול לזלזל בזה. אולם חבר-הכנסת אורי אבנרי יודע, כי מה שהוא אומר כאן, זה לא אמת. אם ביקשתו רק דולארים, מה פתאום הוא הכניס את עניין הפאנטומים? זכות הערער את בקוריו בארצות-הברית ככשלונו חרוץ: לא אתוכח אתה. יש למדינת-ישראל צורך חיוני שבעמידה האיתנה על מה שהיא תושבת בדברים החיוניים

וזאת לעשות כל שיש באפשרותה כדי לחפש ידידים בעולם. זהו צורך חשוב מאוד למדינת ישראל לחפש ידידים, לשמור על ידידות, אני מודה ומתוודה שגם אחרי כל מה שקרה בצפרת איננה מזלזלת במיראזים שקיבלנו מצרפת בזמן שלא היתה אף מדינה אחת בעולם שהיתה מוכנה למכור לנו מטוסים.

מי שמזלזל, מדבר בליגלוג על מיראזים ועל פאנטומים, לא חשוב לו בכלל אם אמריקה תהיה ידידה או לא תהיה ידידה. אפשר מעל הבמה הזאת לזלזל בממשלתה, בנשיא שלה, להתערב בעניינים האמריקאים הפנימיים, יאן לא חשוב. נקבל פאנטומים — נקבל; לא נקבל — לא נקבל; זה בכלל לא דבר חשוב.

(למעשה טוענת הגברת מאיר כאן שהיא שלחה את השדר לפי דרישה אמי-ריקאית, ושאינשי ניקסון איימו עליה שאי-משלוח שדר כזה עלול לפגוע באסי-פקת הפאנטומים. זוהי טענה המורה ביותר — אם היא אמת.)

הצדקת השמדת-העם

אני הייתי בוועידת האינטרנציונאל הסוציאליסטי בשטוק-הולם לפני שנתיים-שלוש בתקופה קשה מאוד, כאשר המטוסים האמריקאיים הפציצו את ויטנאם. רבים מהאי-רופאים שהיו שם קמו בהתנגדות חריפה לארצות-הברית, ואז קם ראש ממשלה של מדינה קטנטונה, אינני יודע אם היא מעניינת את חבר הכנסת אבנרי או לא, אולם יש מדינה אחת באסיה, מדינה של עיר אחת למעשה ושמה סינגפור, שראש ממשלתה הוא בימים אלה אולי האישי החשוב באסיה, מדינאי חשוב באסיה, סוציאליסט, איש מוכשר, איש משכיל.

הוא קם, פנה לחבריו הסוציאליסטים ואמר להם: לאט לכם, כולנו שואים הפצצות, אולם אתם אירופאים. האם מישהו מכח נתן את דעתו מה יהיה עלינו, האסיאנים, אם ארצות-הברית תנא מנוצחת מוויאט-נאם?

(פסוק זה אומר שכל הסוציאליסטים-דמוק-

רטים באירופה גינו את ההפצצות, שהן כבחינת השמדת-העם, ואילו הגברת מאיר מצדיקה דווקא את ההפצצות, תוך הסתמכות על ראש מדינה זעירה, הידוע כסוכן אמריקאי לכל דבר.)

זו אמת, שמדינות קטנות, עמים קטנים, שאינם מוכנים לוותר על עצמאותם ואינם רוצים שמישהו יבלע אותם, שחרדים לגורלה של צ'כוסלובקיה, לדוגמה הזאת — נושאים עניינים לארצות-הברית. זו אמת.

מדינת-ישראל מעוניינת מאוד בידדות הזאת. בתון ארצות-הברית חי הקיבוץ היהודי הגדול ביותר. למשטי בארצות-הברית יכולה יהדות אמריקה להפגין במעשים דיבור ובעליה את הקשר שלה עם ישראל.

(כאן חבוי הסילוף החמור ביותר בנאום כולו. השדר לא נשלח כדי לחזק את יהודי אמריקה, אלא להיפך, כדי לאפשר לנשיא ניקסון לפעול נגד יהודי אמריקה, וידיי ישראל. שהם, עד האיש האחרון שבהם, מתנגדי מלחמת ויאט-נאם. הגברת מאיר פעלה דווקא נגד יהודי אמריקה.)

"רוצים לרחם עלינו"

יש עוד מקום בו יש קיבוץ יהודי גדול — 3.5—4 מיל יון אישי. מה מצבה של יהדות זו כולנו יודעים, ורק לפני מספר ימים הכנסת ישיבה מיוחדת לבעיה זו, ועור וודאי נדבר עליכך.

(שוב טכסים אופייני — לעורך סנ

טימנטים באמצעים הזולים ביותר, כל כל קשה לעניין. מצב יהודי ברית-המועצות פשוט אינו נוגע לוויכוח זה. כרגיל לקראת סיום נאום פולמוסי, מתחילין עתה הגברת מאיר לנגן על המיתריני הרגשיים — שבעצם כל הגויים שונאים אותה, שרוצים לראותנו כסרימגן.)

אנחנו עם, שהעולם היה רגיל — בכל תחלותיו על ישראל — או לרחם עליו ולהביע לו תנחומים על האבידות, או — והמדובר בחלק קטן של עמי העולם — להשתתף בהשמדתו. התופעה הזאת של עם יהודי במולדתו שאי-אפשר להשמיד אותו וגם אין לרחם עליו — זה איננו יותר אובייקט לרחמים — זו תופעה שעדיין גו-הטובים שבעמים לא התרגלו לה.

זו בעיה, עושים, אולי לא עושים די, נצטרך לעשות יותר — כדי לנסות להסביר את עצמנו, שיבינו אותנו. זו בעיה לתוד. אין להזכר קשר לאף מלה אחת שנאמר כאן על-ידי חבר-הכנסת אבנרי. אני מציעה, כבוד הנישבר-ראש, להסיר את הצעתו של

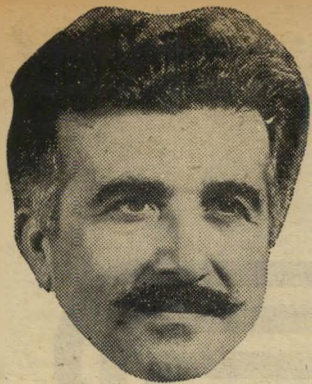

בקבוק השמן של יצהר שכנעוכם אינו נגמר

"יצהר" מגישה לך, עקרת הבית, אריזות גדולות וחסכוניות. לאחר אבקת הכביסה "ביו־נס ענק, מגישה "יצהר" לעקרת הבית ענק חדש, שמן של "יצהר" בבקבוק ענק. שמן "יצהר" ענק נועד לשימוש חד פעמי, בנוסף "טגני וורקי" אין צורך לשמור את הבקבוק ולדאוג להחזרת הפיקדון. הבקבוק עשוי מזכוכית, השומר על טיב השמן, והריח הוא ריח של שמן נהדר, שמן של "יצהר".

בקבוק ענק זה מכיל 1000 ס"ל, הרבה יותר שמן מאשר בבקבוק הרגיל של "יצהר". ועם בקבוק זה — פחות ריצות לחנות המכולת, בגלל שנגמר לי לפתע השמן. זהו, כמובן, חסכון נוסף בזמן.

עוד מוצר מובחר-למבצע הר של יצהר
זה נהדר-שמן SP של יצהר

ק/א י.י.

ביום החמישי האחרון נזחה המערכת את עיסוקיה השוטפים, התנתקה מן המרוץ עם המאורעות, והתכנסה ליום-עיון מוקדש לבעיות לטחח ארוך. ימ"עיון מסוג זה נערכים רק אחת לכמה שנים. אין הם באים להחליף את הישיבות הקבועות של המערכת, שתפקידן לבקר את השבועון ולתכנן את פעולתו השוטפת. ימ"עיון נערכו תמיד בי נקודות-מיפנה גדולות, ותוצאותיהם שינו את פני העולם הזה, או חלקים גדולים ממנו.

גם הפעם החל יום-העיון בביקורת מדוקדקת של כל חלקי העתון, לאור תוצאותיו של סקר-דעת-קוראים שנערך במיוחד לקראת הישיבה. השאלה המרכזית היתה: האם המתכונת הנוכחית של העתון, והטיפול בנושאים שהוא מעלה, תואמים את רוח-הזמן? האם צעדה-המערכת עם הזמן, או שהיא נשארה דורכת במקום? בין השאלות הכפציפיות שחברי המערכת נתבקשו להשיב עליהן:

- כיצד צריכה הטלוויזיה להשפיע על עריכת העולם הזה?
- האם העולם הזה מבטא את מאווייהם של בני הדור הצעיר?
- האם עליו לשים את הדגש על בידור, מאבק מדיני, מלחמה בשחיתות, כיסוי-חדשות נייטרלי?
- האם יש להרבות במדורים קבועים, או להתרכז על רפור טויות, חקירות ומאמרים פובליציסטיים?
- האם מין הוא דבר מלוכלך או לגיטימי? ואיפה הגבול?
- האם אנחנו משקפים את התפתחות הארץ — על עריה החדשות, בעיותיה העדתיות, לבטיה הכלכליים?
- איזה חלק להקדיש לבעיות הבטחוניות השוטפות?
- איך לטפל בנושאים שהעתונות היומית, הרדיו והטלוויזיה מלאים בהם?

וכמובן: איך להרחיב את סמכויותיהם של בני הדור הצעיר במערכת, כדי שהם יטביעו את חותמם על העולם הזה של שנות ה-70, כשם שאנו — הבוגרים מהם — הטבענו את חותמנו על העולם הזה של שנות ה-50 וה-60?

נשמח לשמוע ממך

מטבעו, אין דיון מסוג זה מסתיים בשורה של החלטות פסקניות, המתבצעות כולן בן-לילה. מה שהישיבה הארוכה גיבשה היא תפיסה כוללת ומחודשת של העולם הזה, והנחיות שידריכו את המערכת במשך השנים הקרובות. החידושים שהוחלט עליהם ישתקפו בעתון רק בהדרגה. כמה

יום העיון במערכת „העולם הזה“

מהם ניתן לבצע מייד, ואתה בודאי תיתקל בהם בגליונות הקרובים. אחרים-דורשים הקמת כלים חדשים וצוותים נוספים, ורק כעבור זמן רב יותר — אולי אפילו בעוד חודשים — תוכר השפעתם. באופן כללי התקבל הקר-המנחה, שהעולם-הזה של שנות ה-70 ימשיך באותו מאבק מדיני וחברתי שהוא מנהל מאז הוקמה המערכת הנוכחית על-ידי לוחמי תש"ח. אבל הוא יעשה זאת בשפה ובכלים של שנות ה-70, בשיטות המסוגלות לעמוד מול כלי-התיקשורת האחרים של שנות ה-70, ובראשם הרדיו והטלוויזיה. יישום החלטה זו למציאות הוא עניין של נסיונות רבים, של הצלחות וכשלונות. עזרתך ועצתך יתקבלו ברצון רב. ביקורת או הצעות מעשיות ינחו את העורכים, כדי שהמוצר המוגמר יסקף ככל האפשר גם את ראייתם של הקוראים.

חילופי-המישמרות

אחד השינויים שייכנסו לתוקפם החל בגליון הבא יהיה החתימה החדשה שתתנוסס במקום הזה. את האיתנה לקרא יכתוב ראש המערכת אלי תבור, ויהיה בכך כדי לסמל את חילופי-המישמרות בין שני דורות המערכת.

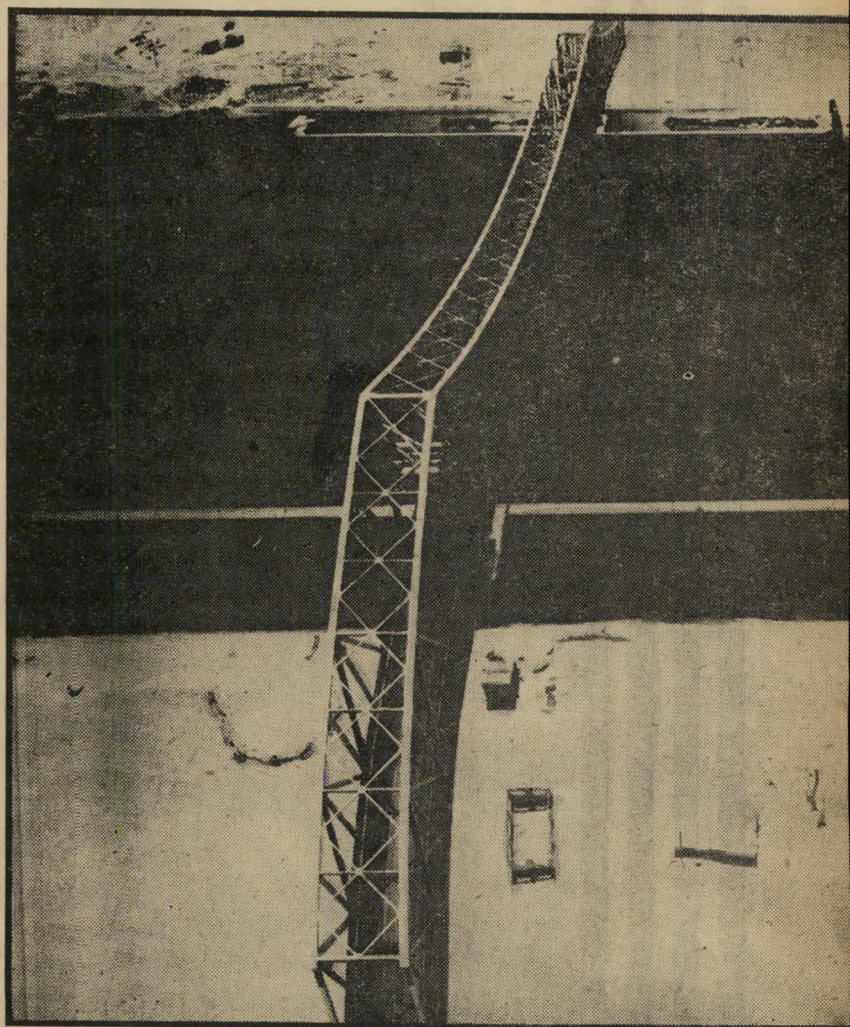
אלי, שהצטרף למערכת ככתב-מתלמד לפני קצת פחות מ-15 שנה, כבר נושא מזה זמן באחריות לכל העבודה השוטפת של המערכת. העברת-הסמכויות נעשתה בצורה כה חלקה ויעילה שלא יצרה שום זעזועים בעבודה, הודות לי-כשרונו של אלי תבור ולעבודת-הצוות המעולה של כל חברי המערכת, תהיה לאורי אבנרי ולי האפשרות להקדיש יותר זמן לעריכה ולכתיבה, כדי שגם עם היוותנו פעילים בכנסת נוכל להמשיך ולתרום את חלקנו להעולם הזה.

טוס לפאריס

על חשבון

העולם הזה

על-ידי השתתפותך בחידון הצילומים.

הנה הצילום הראשון בסידרה. האם אתה מזהה אותו? כדי להקל עליך, בחר אחת מן התשובות הבאות:

- (1) גשר אלנבי
- (2) גשר פירדאן
- (3) גשר נהר קוואי
- (4) גשר בנות יעקב

מדי שבוע יתפרסם צילום שתתבקש לזהותו. בתום הסידרה יוגרל הפרס בין שולחי התשובות הנכונות.

גזור את התלוש, הדבק אותו אך ורק על גלויית-דואר, ושלח אותו לת.ד. 136, עבור „חידון הצילומים“.

תלוש מס' 1

התשובה:

השולח:

אלי תבור

אנשים

ידיים נקיות

זמן שור, 80. נשיא המדינה, הורד לא מכבר לסיור במעוזי צה"ל בתעלת סואץ, כשיגלוהם אליו הרמטכ"ל, רב"אלוף חיים בר-לב, אלוף פיקוד דרום האלוף ישעיהו גביש וקצינים בכירים אחרים. כאחד המעוזים הציגו את הנשיא ופמלייתו בפני קצין צעיר מפקד המעוז, וביקשו ממנו להסביר לנשיא את המתרחש בשטח. פתח הקצין ואמר: "אז ככה, אנחנו יושבים כאן והמזרם רים יושבים ומעבר לתעלה, ויש להם שם..." וכך המליך הקצין הצעיר לפרט שעה ארוכה את מערך הכוחות של המצרים וכלי נשקם. סיים את דבריו ולא אמר מילה על המעוז ואנשיו. העיר לו הרמטכ"ל: "אין דבר, אתה יכול להספר לו גם על הצד שלנו, זה הנשיא י' לנו..." • **עקרי בא גוברין, 67.** מי שהיה חבר ועדת החקירה והביטחון של הכנסת השישית מטעם המערך, סיפר השבוע על תקרית מסוג אחר שאירעה לו בעת סיור בתעלה. בראיון עם העיתונאית זיווה יריב, סיפר גוברין: "הגעתי עם חברי הוועדה למרצב בסואץ. האלוף גביש חיילי שבי אותנו על החול בחברת חיילים ומפקדים צעירים ואמר לנו: 'אודרוב! שאלו! שאלתי חייל צעיר: 'אמור לי, יש לך איזה שכן הפרעות בתור גבר צעיר במידבר? התכוונתי כמובן לבחורות, בידור וכדומה. ומה השיגך הזה עונה לי, יש כהחלט הפרעות! הוא אומר: 'איזה? אני שואל אותך. והוא עונה: 'השאלות שאתה שואל!'" • **אנב, באותו ראיון גילה גוברין, המכונה "הנשר הברזל", את סוד קרחתו: "בגיל 32 הייתי מפקד בהגנה. היתה לי בלורית בלונית נאה. יום אחד הורכתי בחורים לזרוק ריב. צעקתי על אחד הבהורים שלא ידע לזרוק כהוגן, ולפתע הוא זרק בכוח את קת הרובה על ראשי. מייד נפתח במקום חור בגודל של אבטיח. כחצי**

שנה הסתובבתי עם פלאסטר על הראש. כשהורד הפלאסטר, ירדו יחד איתו כל השערות." • **מאיר יערי, 73.** המזכיר הכללי של מפ"ם, הצהיר השבוע בראיון עם העיתונאית סילבי קשת: "אף מפלגה לא היתה נאמנה כל הזמן לעקרונותיה כמפ"ם." כאשר נשאל האם השמיעה מפ"ם את קולה בעניין השדר של ראש-המשלה גולד"ה מאיר לנשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון, בקשר למדיניות ארצו בווייטנאם, השיב הדובר הנאמן של המפלגה הנאמנה: "שחרר אותי מזה." במקום אחר באותו ראיון, אמר יערי: "ידינו פחות או יותר נקיות." יערי לא הזכיר כלל כי הידיים הנקיות הן אלה הורמו 48 שעות קודם לכן, בכנסת, כדי להסיר מסדר היום את עניין השדר, ונתנו בכך אישור לצעדה של גולדה.

מחאות

בבית הכנסת

בנימין שחור, 53. סגן שר-התורה, והימים בסוק, 42, חבר מועצת עיריית תל-אביב החדשה מטעם המפד"ל, נפגשו בשבת האחרונה בבית-הכנסת המרכזי ברחוב סמאטס בתל-אביב. כשראה בסוק את שחור, פנה אליו ואמר: "בשביל מה שאתה עושה ליצחק רפאל צריך להכניס אותך לבית-החיים." השיב לו שחור באדישות: "שק לי!" אמר בסוק: "עוד תשלם בשביל זה!" אבל שחור לא נשאר חייב וסיים את הוויכוח בין עסקני המפד"ל: "כל עוד גולדה מאיר בראש הממשלה, לא יהיה רפאל שר!" • **יענקל גינצבורג, 24.** הצייר הישראלי שהתפרסם בארצות-הברית, פותח השבוע את תערוכת ציוריו הראשונה בניו-יורק, בגלריות וייטהואוז, בחסותו של שגריר ישראל בארצות-הברית, יצחק רבין. ביחס, שצורף להזמנה לפתיחתה, הישווה נשיא הגלריות, יוסף רובינפלד, את גינצבורג לפרנקו קאסו ואילו הסופר היהודי-אמריקאי הרמן ווק כי

צביה ושינסקי, הדוגמנית הצעירה היכולה להתגאות בעובדה שהיא הדוגמנית הרזה ביותר בארץ — 40 ק"ג, עוררה השבוע את קינאתו של חצקל אישינסקי, אשר ראה אותה רוכבת על אופניים ועזרים על המדרכה שלפני בית-הקפה שלו, "בסית". חצקל, השוקל לפחות פי 3 מצביה, נטל את אופניה והמחיש כי הם מסוגלים לשאת גם אותו.

לדלות. רודנסקי נתן הוראה ליתת להיכנס אליו מייד לכל ישראלי או דובר עברית. באותו שבוע היה רודנסקי אורח הכבוד בגושף שערך המיליונר הגרמני ג'ונטר זאקס, בעלה לשעבר של ברייט באר. לרגל סיום הסרט ש'הסריט בסט. מוריץ. כשנשאל רודנסקי איך היה הגושף, השיב: "היה חושך, אף אחד לא ראה שם את השני."

תם כיווריהם של צמד העופות, אסתר ואברהם רייכר שטאט, שהתגרשו ונפרדו. אינן ואילנית הופתעו כשניסו להתקשר עם השחקן הישראלי שמואל רודנסקי, המכונה זו השנה השנייה ככוכב המחזמר כנר על הגג בגרמניה. אך כדי להגיע לרודנסקי יש לעבור שלוש מוזיקות. אולם בי רגע שהשניים ציינו כי הם ישראליים, נפתחו בפניהם כל ה

תב: "איני יודע עד כמה גבוה יעספ יענקל, אבל קצהו של סולם שהוא מטפס עליו הוא בשמים."

ביטויים

מלוכלכים

דוד מרסר, מחזאי מאנגליה, שכתב את המחזה מורגן, רואיין השבוע בתוכנית בימות ובדים של שידורי-ישראל. הי במאי דיבר אנגלית, כשדבריו מתורגמים סימולטנית לעברית. אולם על כמה הצהרות שהציג היר מרסר בשטח המין, בחר המתרגם לפרשם ולא השמיען ב' עברית. כך, למשל, כאשר ציין מרסר: "איני מעוניין בשדים על הבמה — אני מעוניין בהם במיטה." העדיף המתרגם לש' חוק. קטע אחר שלא תורגם לעברית אמר: "מין זה בשבילי עניין בין גבר לאשה, או בין גבר לגבר או בין אשה לאשה. זה עניינם." לעומת זאת, כאשר אמר מרסר: "אני מעדיף לדפוק אשה מאשר לראותה, ל'הבמה", תורגם המשפט ברדיו כך: "אני נני מעוניין בסקס על הבמה. אותי מעניינת הבעיה שזה מי עורה." • **היי קילוס,** הב' מאי הישראלי המביים עתה בי תיאטרון בימות את המחזה ה' בחורים בחבורה, העוסק בהצגת חבורת הומוסקסואלים על הבמה, רואיין בערב ראיונות של שמואל שיי. "תגידו בעצ' מכך אם זה דבר מלוכלך," אמר קילוס, תפס את שיי ונשק לו על שפתיו לעיני הקהל. • **שלמה וחיה צה,** המוכרים יותר בשם המיסחרי, צמד אי-ן ואילנית, ערכו לאחרונה סיבוב הופעות ב-24 ערים ביבדיה. משבדיה יצאו השניים למינכן שבגרמניה, שם הופיעו בתוכנית רדיו, חתמו על חוזהים להקלטות ושידורי טלוויזיה. העיתונות הגרמנית תיארה או

רודנסקי עם אינן ואילנית
מסיבה עם גינתר זאקס

ג'ולי כריסטי, כוכבת הקולנוע הבריטית הנודעת, היתה רק אחת ממושבבת כוכבי הקולנוע הלונדוני שראו כבוד לעצמם להופיע בכל הדרם בפתיחה החגיגית של תערוכת הצייר הישראלי מנחם גפן, בגלריה "א'הנה", אחת הגלריות המפורסמות בלונדון. כוכבים נוספים שהיו בפתיחה: אוה גארדנר, רקס האריסון, מנגן הסכסופון הנודע פטן ג'ק, המפיק הארי זלצמן, וכמובן הכוכבים הישראליים חיים טופול ודליה לביא.

מכתבים

מכתב

לגורדה:

אנו, כשמונה-עשר בתי-אב ויותר, תושבי אסיה המערבית, מבקשים לשטח בפני כבי את מעללי השלטונות בנו ובחופש אמור נתנו, ומבקשים להביא את תהינתנו בפני הוועדה לזכויות האדם.

מכריחים אותנו לבלות את השבת לפי רצונם. מקצצים לפעוטנו בלי לשאול אר-תם. מנסים למנוע מאיתנו לראות טלחיונה בשבת. מכריחים אותנו להיחלד, להתחנך, להינשא ולהיקבר לפי הלכותיהם.

אנו נאבקים תחת עול המיסים, בני קהי לתנו גולדים כשהם חייבים קרוב לאלף לירות, לפי הצהרת שר אוצרנו, רובנו עובי דים כחמורים, שעות רגילות וגוספות, וכי שמתים, יורשינו משלמים את המשכנתא. ואף היא שדיברה כשעה עליהם לא היתה מוכנה לומר אף מילה על הטלוויזיה בשבת.

מתי כבר תבוא הישועה לעם ישראל?

שלא כשכנינו הגרמנים אנו אפילו מוחדים להזדהות כי ברכת עם ישראל חי (בקושי) לכן רק ז.א., רמתינו

הנה

מה טוב

ביום שני 17 לחודש זה, בשעות אחר-הצהריים, ישבתי אני וחברי והאזנו לרדיו היירות. לפתע נשמע קולה של מגישת ה-תוכנית האומרת בצרפתית: "נשמע שיר חדש יפה מאוד בשפה מוזרה במיקצת בשם — הנה מה טוב."

גנוסר

נעים היה לשמוע שיר בעברית בתח-נת רדיו ערבית. הבה נקחה שזה יימשך וייהפך לדבר קבוע.

גיורא גנוסר, חיפה

החזה

וכי השאר!

באמת שלא יפה מצידכם! לפני שבועיים (העולם הזה 1681) פירסמ-

הדוגמנית השומה

הגרלת הפרסים הגדולה של TISSOT

תתקיים בחנוכה

פרס ראשון: נוכנית פיאט 124 (לא כולל מיסנו)

פרס שני: 6 פרסי טיסה לשוייץ בסילוני אל-על

פרס שלישי: 10 פרסי שעון טיסו

קנה שעון טיסו והשתתף בהגרלה

פרטים בחנויות טיסו המובחרות

בבית חם יותר נעים...

מכשירי "פזגז" לחמום הבית במחירים ללא תקדים נקי יותר... התפשטות חום מהירה... עצוב מודרני המתאים לכל סגנון רהוט... **פזגז יכולים לסמוך**

חממו קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בהקדם.

חשוב לשחקנים ולדוגמניות אין צורך להיות רקדן מקצועי כדי לרקוד ג'ז הרקדן והכוראוגרף שמעון לוי, בוגר אולפני-מחול בני-יורק וב-לונדון, יקנה לך חוך חודשים ספורים כושר-תנועה ומוקצב. קורסי-בוקר וקורסי-ערב (2 שיעורים בשבוע בכל קורס) 8.00—24.70 טל. 10.00—17.00 בערב.

האגודה לפאראפסיכולוגיה בישראל, תל-אביב מזמינה את ידידיה להיות מגויים על הסדרה החדשה של "עולם המיסתורין". גליון מס. 13 יופיע ב-1.12.69. עורכת ואחראית מרגוט קלאוזנר

תלוש הרשמה
אל מזכירות "עולם המיסתורין", שד' קרן קיימת 2, תל-אביב.
הגני חותם בזה על מנוי לשנה (6 חוברות), ומצרף שיק / המחאת דואר על סך 10.— ל"י.
השם:
הכתובת:
נא לשלוח לי מהגליונות הקודמים (1-12) את המספרים הבאים:
המחיר לכ"א — 1.50 ל"י.

תן כותרת! שלח כותרת מתאימה, כראות עיניך, לתמונה זו. בין שולחי הכותרות המוצלחות ביותר יוגרלו 3 פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח בגלויות בלבד. לת.ד. 136 תל-אביב, ולציון „תן כותרת”. ילקחו בחשבון הצעות שיגיעו עד ל-6.12.69.

מתם במדור לילות ישראל תמונה של דוג' מנית איטלקיה, בעלת חזה משגע, בלי ל- הראות את שאר חלקי גופה. מה יש, רק אתם צריכים להנות משאר החלקים?

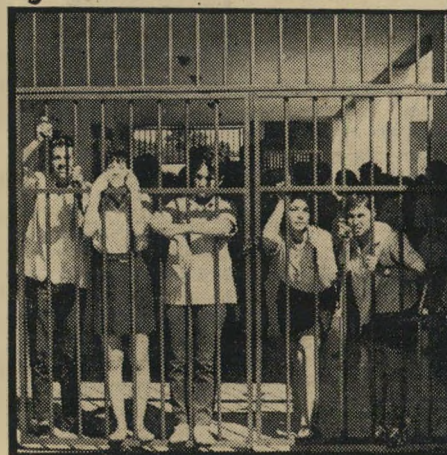
דריה בתי'עם, רחובות

באמת לא יפה. הדוגמנית השלמה — ראי תמונה.

זה

בית'ספר, זה?

אנו, שני תלמידי התיכון העירוני על-שם אריה תגר באשקלון, הלומדים בכיתות י"ב,

הפורג בבית'הספר באשקלון

רוצים להעיר את תשומת-לב הקוראים ל- תופעה מורוה שהופיעה בבית'ספרנו. שערם מאיימים הופיעו פתאום בשתי יציאות בית'הספר וזאת למרות שזה בית' ספר ולא בית'סוהר. האם במדינה דמוקרטית תיתכן גישה כשל העירייה אל תלמידים שלמעשה באו לכאן מרצונם החופשי? האם השערם צרי' כים להיות כה דומים לשערי בית'סוהר? **איתן פרטוק וגרעין בן-הור,** אשקלון

רגשות

מעורבים

מצד אחד לא הבנתי את תרומתכם על פיצוץ הבתים בכפר חלחול ובעזה. רק זוהי הדרך להשתלט על התושבים בשטחים — עובדה היא שברגע שמתרופפת התגורה מייד הם מנצלים זאת: הסירור גובר וב' עיקבותי פצועיני והרגוניני. לכן בנקודה זו אני חולק עליכם — וחומך במשה דיין. מצד שני, ואולי זה עומד בסתירה, בזמן

האומנם

חוסר טעם?

נכון הוא שמתפקידה של סיעה אופוזיצ' יונית להגיש אלטרנטיבה מוצלחת יותר מהצעת סיעת הרוב. אולם הסעם, עצם הג' שת מועמדותו של ח"כ אבנרי לתפקיד יו"ר הכנסת, גבלה בחוסר טעם. עם כל הכבוד לעבודה שביצע אבנרי בכנסת השישית, הרי שעדיין איננו ותיק דיו על-מנת לשמש יו"ר של בית המח' קקים. לכן נדרש נסיון פרלמנטארי של ממש. לפיכך, עצם הגשת ההצעה מציגה את הסיעה באור ליצני, וחבל.

דן רוזנפלד, רמת-גן
מר ראובן ברקת, שהוצע על-ידי המע' דן ונבחר כיו"ר הכנסת, הוא בעל אותו ותק פרלמנטארי כח"כ אורי אבנרי — החל מהכנסת השישית בלבד.

דזכר

שד רפי

החלטנו להנציח את זכרו של בן-כפרנו, רס"ן רפי מילוא ז"ל אשר נפל אחרי טי' בוע הרפדות המצריות במפרץ סואץ. בכוונתנו להקים כאן בכפר מגרש-משח' קים כדי לאפיין את הצד הספורטיבי אשר בלט בין תכונותיו הרבות. לשם כך התחלנו בגיוס האמצעים הדר' שים ואנו פונים לכל מוקירי זיכרו לבוא לעזרתנו ולהרים את תרומתם לביצוע מי' על-ההנצחה. פתחנו חשבון מיוחד בבנק לאומי ל' ישראל, שדרות-בנימין 6, נתניה, מספר 12970/46 על-שם אליעזר שטרנברג ועזרא יחזקאל, הוועדה להנצחת זיכרו של רס"ן רפאל מילוא ז"ל, כפר-דידיה, אשר לזכות אפשר להפקיד כל סכום שהוא למען המטרה שלנו.

הוועדה להנצחת זיכרו של רס"ן רפאל מילוא ז"ל, כפר-דידיה

מה קרה באמת

בגוש'עציון?

בתגובה לכתבה ראש עיריית חברון מגלה בפעם הראשונה: „כך הצלתי את שבויי גוש'עציון” (העולם הזה 1681), הרשו לי — כאחד משבויי הגוש שהיה נוכח בקבלות הפנים שערך לנו השייך ג'עברי — לצטט (המשך בעמוד 8)

נגד קשקשים

* מונע נשירת שער
* מחזק את השורשים
* ממריץ גידול השער

tayalysin

מוצר איכות של העבודות Tayalysin

על הנשים

רצונך להשביע נחת את הנשים — עשה כמיטב יכולתך שתרווינה נחת מעצמן.

(תומאס פולר)

ששה גרבי מיקרומש „מרסי” בארנקון אחד הם תמיד ציודך ההכרחי.

על כל הנשים Merci

הכסף אינו מהוה בעיה!

אולמי „גן אורנים” בחידוש מפתיע לחורף! חופה מלכותית, כיבוד קל, משקאות ומוסיקת רקע

החל מ-4 ל"י

מ-100 עד 2000 מקומות כשר למחזרין

נתיבה בחכונה בקידות

שרות

קורסים

- הנחה"ש — פקידות
- ניקוב ותכנות I.B.M
- אנגלית
- כתבנות וקצרנות
- בעברית ובאנגלית
- ת"א, החשמל 29
- הרצליה, חברון 6.

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

שורות אחדות מיומני שנכתב בהכרח ביום 15 במאי 1948 (נדפס בספר מעוז ציון):
 „כשראה ראשהעיר ג'עברי איתני, נחה עליו הרוח, עזר במרכז החצר והחל נושא נאום באקסטזה, כשמדי פעם מרים את קולו עד לצעקה, כושי, העומד עליידי מתרגם לי כמה פנינים: הם (הפצועים) מתקשטים להם בתחבושות ומקחים לצאת מכאן, אתם חושבים שהם פצועים ממש? פצוע הוא אחד שרגלו הלכה, אחד שידו נקטעה, שראשו ירד... שכחתם את דיר-יאסין? אני לא שכחתי! אסור לנו לשכוח! תפסנו אותם חיים — לא יזיק אם נהרוג כמה מהם. קולו רעד, ומדי הרימו קול צעקה — עברה צמרמורת בחוטי-השדרה.“
 האמת היא, שחיילי של עבדאללה הם שהגנו עלינו. רק לאחר שחיילי צה"ל תפסו בכביש יפו-בית-דגן חמישה מבני משפחתו של ג'עברי והוא קיבל מהם ד"ש, התחילה דאגתו הרבה לשלומנו.

אוריאל אופק, נופים

העיקר

והתפז

במודעת-בחירות מצאתי, בין היתר, פיר-סום בשמי, אשר אמנם הסכמתי לו, אולם לא תיארתי לי כי דיעותי יסורסו בו בצורה עגומה כזו... — ראשית: הכותרת, במי-סב הסיגנון העיתונאי: „חיים צוקר, מראשי הימאים.“ אין לכם דבר הפוגע ורחוק יותר מן המציאות: למיטב ידיעתי אין לציבור הימאים הישראלי „ראשים“ ואני מקצה שגם בעתיד לא יודק לכאלה...
 בבואכם לתארני כחסיד נלהב של תנועת העולם הזה דווקא בשטחים שאני רואה אותם כחסרי ערך ואף טפלים — עברתם את גבול הטעם הטוב: עשיתם ממני קורא למצע-בחירות אשר עיקריו הם המלחמה בשחיתות, נוכחות הח"כים בכנסת, מלחמה במנגנון וטרמפ ל-חייל. אינני סבור כי מלחמה בשחיתות היא מצע-בחירות, אלא לתנועות פועל ליטיות אשר אין להן מה לומר ועל כן נתפסו לשיר נדוש זה.

צוקר

דומני גם, שאף בעיית הטרמפ לחייל — עם כל חשיבותה — אינה עניין יין לבחירות ולמצע אלא לליגה למען חייל. בכל מיקרה — בין נקודות אלה ותוכנית פוליטית או רעיון פוליטי אין, לדעתי, כל מכנה משותף.
 בקיצור — אמרתי לראובן קריץ, ששוחח עימי לפני שהפלגתי מחיפה — כי אינני רואה בתנועתכם עוד מפלגה, אלא מאגר כוחות אפשרי, חזית רחבה ככל האפשר למען השלום, לחיפוש דרכים חדשות לי-היחלוצות ממעגל הקסמים בו נתונים ירסי ישראל-ערב, נגד סיפוחים, נגד כל אושי „ארץ-ישראל השלמה“ למיניהם.

זו ורק זו היא הסיבה לשיתוף-פעולה מצדי עם כל גורם אשר חותר למטרות אלה, אולם גם לרצון זה, לשיתוף-פעולה כנה למטרות מוסכמות ומוגבלות-מראש יש סייגים, הן של עיקרון והן של סיגנון. יש רק שאלת-חיים אחת למדינת-ישראל, ועליה — או יותר נכון על סתרוונה — צריך להיאבק! באמונה, כי הדבר חיוני ואפשרי. את העיריות נשאיר למומהים או לעסקנים המקומיים, את ההסתדרות — לפועלים עצמם, והבה ננסה לרכו על העיקר — ורק על העיקר — את מלוא כוחותינו. לא השחיתות, לא הנוכחות בכנסת ואף לא ה-טרמפ לחייל — אלא החתירה לשלום היא המטרה היחידה עליה נוכל להתאחד. תפסת מרובה — לא תפסת.

חיים צוקר, מכונאי ראשי, א.מ. גלילי-חיים צוקר שוחח בזמנו עם ראובן קריץ ועלפי שיחה זו חוברה המודעה ש-התפרסמה בפרסומי הבחירות. מסתבר כי חלה אי-הבנה בעת ניסוח התוכן, והעולה הזה שמח לתת הזדמנות לחיים צוקר להבי-היר את המניעים העקרוניים שבגללם תמן ברשימה בבחירות.

הם אורחבים....

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצוי-פים תמונות למכתביהם.

העליו! העליו!

איזה עיקרון מעקרונותיה לא מכרה מפ"ם תמורת נזיד העושים של ישיבה בממשלה ובמערך?

(וחרי רק השבוע הצביעה מפ"ם ביד גאה למען השר של גולדה מאיר לנשיא ניכסון, שהחריד וזיעזע את אחרון אוהדי מפ"ם בארץ צוהרית ובעולם כולו!)

מדיניות של סיפוח התנחלות תמיכה בסיגון. כל זה היה בסדר. כל זה אפשר היה לבלוע, למען האחדות הלאומית בשעת חירום.

אבל לא מסירת תיק הדואר בידי גח"ל. או תיק הבריאות. חלילה. זה לא. זה נורא מדי.

ייתכן ששותפות המערך-גח"ל מובילה את המדינה לירדן חורבן. מילא. אבל שלא ייפגעו בינתיים הערכים החלוציים-הסתדרותיים-הקיי פתחוליים.

★ ★ ★

הבריתה הנגדית, שאינה פחות עצובה. הבריתה של גח"ל.

גח"ל נעלבה קשות. רצו לתת לה את משרד-הדואר. איזה עלבון!

איך אפשר לדרוש מחיים לנדא, או מיוחנן באדר, לקבל על עצמו תפקיד משפיל כזה?

אמנם, משרד-הדואר הוא אחד השרותים החשובים יותר לכל אורח. אמנם, כל אורח מייחל ליום שבו יעמוד בראש הדואר שר בעל מעוף וכוח, שיעביר אותנו סוף-סוף לעידן הטלפונים והמברקה של המאה ה-20. אמנם, קשה לתאר אתגר מעשי גדול יותר לאיש נמרץ מאשר לבנות מחדש משרד טכנולוגי זה, בעל התקציב העצום, ולהוכיח בכך את כישורו האישי.

אבל לא גח"ל. תודה רבה. מי שעוסק בשתי גדות הירדן ומלכות ישראל, אין דעתו פנויה להכלים, כגון אירגון השירותים הבסיסיים לאזרח.

הרי זה עלבון אף לדרוש דבר כזה ממנו!

★ ★ ★

ומרים שאין מה לעשות. שכך זה צריך להיות. שוהו מחיר הדמוקרטיה.

לא דובים ולא יערי.

אין לזה שום קשר עם דמוקרטיה. וגם לא עם מיסטר רבי-מפלגה.

יש לזה קשר עם המישטר המיוחד שאותו ירשה מדינת-ישראל מהקונגרסים הציוניים.

מיסטר שאין בו ממשלה של ממש, ולא כנסת של ממש. אלא רק פדרציה של מנגנוני-מפלגות סרטניים.

במיסטר דמוקרטי אמיתי, פלוראליסטי ורבי מפלגתי, יש לתת לראש הרשות המבצעת את האפשרות להרכיב צוות מוכשר, צוות שהוא מסוגל לעבוד עמו, ושחבריו מתאימים לתסי קידים הממלכתיים המוטלים עליהם.

במימשל הנשיאותי האמריקאי (העולה, לדעתי, על המימשל הנהוג אצלנו) נמצא פיתרון פשוט. הנשיא החזק מרכיב את הממשלה כראות עיניו. הפרלמנט החזק יכול לאשר או לסכל את מעשיה של ממשלה זו. זה פועל מצויין.

אבל גם בממשל הבריטי, בו נבחרת הממשלה על-ידי הפרלמנט, כמו אצלנו, ראשי-הממשלה הוא הבחור בשרים. לא יעלה שם על דעת איש לכפות עליו שר הנחשב בעיניו לכסיל, לרמאי, לסגיל או ליריב.

במציאות של ישראל, פירוש הדבר שכל מפ"ם לגה קואליציונית תגיש לראשי-הממשלה המי יועד רשימה שתכלול לפחות שניים-שלושה מועמדים לכל כהונת שר, כדי שראשי-הממשלה לא יבחר מתוכה את המועמדים הנראים לו.

הגברת גולדה מאיר, שתועמלניה מכריזים עליה כעל "אשה חזקה", היא באמת כזאת — תדרוש-נא להנהיג על-שני — מידי — שיטה זו.

את הקשיחות העילאית שהיא מגלה כלפי כל מי שמעלה על דעתו את הרעיון הנוראי שייתכן שלום במרחב — מטב שתפעיל כלפי שותפיה לשלטון.

כדי שתהיה ממשלה בישראל, ולא אוסף של עסקנים עתירי-זתק או נציגי קבוצות-לחץ.

השוטף של ישראל מאיגרא רמא של נצחון היסטורי לכירא עמיקתא של התערערות כל-לית.

ענייני החוץ יישארו בידי האיש שכהן בתפקיד זה בת-קופה שבה התמוטטה האהדה לישראל בכל הארצות הידיות, עד שמיליוני ידידים-לשעבר באותן ארצות מפסיקים עתה בפה מלא בעצם זכות-הקיום של מדינתנו.

ענייני ההסברה יישארו בידי ישראל גלילי.

בראש הממשלה תעמוד הגננת הלאומית, שבתקופת-כהונתה לא התקרבה אף במילוי מטר אחד לקראת פיתרון שז שום בעייה, וכל כוחה כשינון המליצות המקובלות ביותר על ההמונים.

כל אוסף-הכישלונות הזה יישאר על כנו. זה טבעי. כי הרי בכך רצה העם, כאשר הצביע בקלפי.

אבל איך נבחרים השרים החדשים?

מפלגה פלוגית רוצה למסור משרד חשוב לעסקן זקן,

המיועדת: גם סנילים ומוזוזותינו?

שחבריו צוחקים ממנו מאחורי גבו, ושאינו אלא גרוטאה המזכירה הצלחות של ימים עברו.

מפלגה אלמונית מתכחנת למסור משרד ממשלתי חשוב לידי אדם שאינו מסוגל לנהל קיוסק, אבל המצטיין בהסתת אספסוף בשוק.

מפלגה שלמונית רוצה למסור כהונה של שר לאדם שסרח כמה פעמים לעיני כל, ששום מנהל-בנק לא היה מוסר בידו ניהול סניף, אך שיש לו קבוצת-לחץ רצינית ביותר. וכן הלאה.

שרי ישראל. האנשים שיחליטו על מלחמה ושלום. על חיים ומוות. על תקומה וחורבן.

★ ★ ★

בתוך הבריתה הכללית יש כמה בדיחות מיוחדות. מפני פחות משנה שמעתי את יעקב חזן בכנסת מתחנן בפומבי בפני בגין שיעשה חסד ויואל להישאר בממשלת-הליכוד-הלאומי.

במערבת הבחירות הצהירו ראשי המערך בקול רם שהם חותרים לקואליציה מקורר אל קיר, ושום ציוץ נגדי לא בא מצד מפ"ם.

הלו! הלו! כן, פנייה מדבר. מה הם רוצים? משרד העבודה? בסדר, אבל בלי עבודות ציבוריות. השתגעתי לתת להם לבנות כבישים? זה כסף! ובכן, את העבודות הציבוריות נעביר למשרד השיכון. שם בונים ממילא. כך זה יישאר אצלנו.

— הלו! הלו! כן, כאן פנייה, מה, אלה רוצים דווקא את השיכון? לא איכפת לנו, אבל בבקשה, בלי מיפעל הבנייה. נעביר אותו למשרד-הפיתוח. שיישאר בידנו.

— הלו! הלו! סתווח? לא בא בחשבון. רק אם נוציא משם את כל החברות הגדולות. אפשר לצרף למשרד-המס-חרוהתעשייה. זה תעשייה, לא?

— הלו! הלו! מיסחרות-עשייה גח"ל? לא בא בחשבון. בעצם, זה אפשרי. בתנאי שנעביר את כל ענייני הכספים משם למשרד-האוצר. זה יישאר בידים שלי.

— הלו! הלו! הספרדים רוצים את הסעד? לא בא בחשבון. שם הולך המון כסף. מכסימום הם יכולים לקבל את המיטרה. שם השר לא קובע כלום, ממילא. ברוך השם, יש לנו מפקח כללי משלנו.

— הלו! הלו! בריאות? גח"ל? השתגעו כבר לגמרי? בריאות זה קופת-חולים, חביבי. זה שלנו. אי-אפשר לתת את זה לימין. אבל מה? הם יכולים לקבל את הבריאות, בתנאי שנוציא משם את כל ענייני קופות-החולים, עם כל הכסף. זה יכול ללכת למשרד-האוצר. הרי זה הכל כסף.

— הלו! הלו! לא בא בחשבון, אי-אפשר לתת להם לשלוט על רבבות מורים. קינזרלאך, זה שילטון. או חינוך נשאר אצלנו. שמעון? לא, יותר טוב יגאל. לשמעון אפשר לתת קליטת עלייה. מי שיקבל את זה, יתחרבן, חה-חה.

— הלו! הלו! או ככה, נעביר חלק מהפיתוח למיסחר ותעשייה, וחלק לאוצר, ואת השר ניתן לגח"ל, יחד עם משהו מן התיירות. קול לא צריך כל כך הרבה. בסדר, אפשר לפצות את קול ולתת לו חלק מהקלאות, אולי את שמורות הטבע. לחקלאות נוסף משהו מהפיתוח, אולי את ואת התרבות אפשר להפריד מן החינוך, זה ממילא לא חשוב, ולתת לתיירות, בתנאי שנעביר את בתי-המלון לתחבורה. הרי צריכים לנסוע לשם. זה טוב בשביל אגד. משהו ממשרד-התחבורה אפשר להעביר לדואר. ואת העבריים הצעירים מן הסעד למשפטים, כדי שהדתיים לא יקבלו יותר מדי. ואם גח"ל רוצה עוד משהו, אפשר להעביר את...

★ ★ ★

כ, בערב, התנהלו השבוע השיחות בטלפון של השר פינחס ספיר.

מצחק? אולי. אבל צוחקים מאיתנו.

כי את ממשלתנו שלנו מרכיבים עכשיו כצו-רה כזאת!

את הממשלה שעליה יוטל לנהל את המדינה במשך ארבע השנים הקרובות, שתהיינה הגורליות ביותר בחיי המדינה. ממשלה שתקבע אם נתייחס אל המלחמה הבאה כאל דבר מובן מאליה, או אם נעשה משהו — משהו! — כדי למנוע מלחמה זו, בה ימותו מאות או אלפי בני-אדם המתהלכים היום בקרבנו צוחקים ועלויים.

ממשלה שבה יהיה תלוי, אולי, אם נסיון מפואר זה, שמשו ישראל יסתיים בחורבן בית שלשי, או יהפוך עובד דת-קבע במרחב זה.

ממשלה שגישתה הכלכלית תגזור עלינו מיתון חדש, או תתן לנו כמה שנים של שיגשוג וחיי-רחצה.

ממשלה של מדינה, לא הנהלה של חנות-מכולת.

בך מקימים אותה!

★ ★ ★

מי יהיו השרים בממשלה זו? איך הם נבחרים לכהונה רמה זו?

22 או 23 בני-אדם. הם לא יהיו רק מנהלים טובים או כושלים של ענייני התיירות, החקלאות, המשפטים. הם יהיו גם את הקבוצה שתכריע ברוב-קולות על ענייני-הגורל של דורנו, עמנו, מדינתנו. ובעקיפין גם של כמה מדינות אחרות, ואולי של העולם כולו. מלחמת-העולם השלישית (והסופית) עלולה לפרוץ גם במרחב זה.

ובכן, איך הם נבחרים?

איני מתכוון לאנשי-הקבע. יש בעלי-חזקה, שתפקידם אינו קשור בשום מאזן של הצלחה או כישלון.

ענייני הביטחון יישארו בידי האיש שכהן בתפקיד זה בתקופה שבה התדרדר הביטחון

העובדה

בסונוג-מי

עד ראייה מדלו

שמו של הכפר הווייטנאמי הקטן סונגמי יחרת בדברי ימי העולם כמו שמויתחם של גרניקה ולידיצה. באפריל 1968 אירע בו פשע מלחמה נורא, כאשר מחלקה של חיילים אמריקאיים הוציאה את תושבי הכפר, גברים, זקנים, נשים וילדים, להורג. הפרשה שנחשפה רק כשנה וחצי לאחר שאירעה, מסעירה את העולם. מה אירע באמת בכפר? על כך יכול להעיד הנוסח המלא של עדותו של אחד החיילים שהש-תתמו ברצח, פול מדלו (22), חייל משוחרר, נשוי ואב לשני ילדים, כפי שהושמעה — לא מכבר — בתחנת הטלוויזיה של „סי.בי.אס.“ בניו-יורק, ארצות-הברית:

הכפר והתחלנו לחפש בכפר ולאסוף אנשים ולרוץ אל מרכז הכפר. המראיין: כמה אנשים אספתם? מדלו: טוב, היו בערך 40 או 45 אנשי שים שאספנו אל תוך מרכז הכפר. הושבנו אותם שם, וזה היה כמו אי קטן, בדיוק שם במרכז הכפר.

המראיין: איזה סוג של אנשים — גברים, נשים, ילדים? מדלו: גברים, נשים וילדים.

המראיין: תינוקות? מדלו: תינוקות. סחבנו אותם החוצה.

הושבנו אותם וסגן קלי (שנעצר כאחראי לפעולות הטבח) הופיע ואמר: „אתם יודעים מה לעשות איתם, לא?“ ואני אמרתי: „כן.“ לקחתי את זה כדבר מובן מאליו שהוא רק רצה שנשמור עליהם. הוא הסתלק וחזר אחרי 10 או 15 דקות ואמר: „איך קרה שעוד לא הרגתם אותם?“ ואני אמרתי לו שלא חשבתי שהוא רוצה שנהרגו אותם ושהוא רק רצה שנשמור עליהם. והוא אמר: „לא! אני רוצה אותם מתיים!“

★ ★ ★

„הורקתי 4 מחסניות“

המראיין: הוא אמר זאת לכולכם, איך? מדלו: טוב, אני עמיתי מולו. אבל

שאר שלושת, ארבעת הבחורים, שמעו את זה והוא צעד לאחור כ-15 צעדים והתחיל לירות בהם והוא אמר לי להתחיל לירות. אז התחלתי לירות. הורקתי כארבע מחסניות לתוך הקבוצה.

המראיין: ירית את המחסניות מתוך... מדלו: מתוך הריבוע מ-16...

המראיין: כמה מחסניות? מדלו: יריתי כ-17 צורות מכל מחסנית.

המראיין: זאת אומרת שירית כ-67 כדורים... מדלו: נכון.

המראיין: וכמה הרגת? בזמן הזה?

גופותיהם של נשים וילדים שנטבחו בידי החיילים האמריקאיים

אכ וכונו שנורו לאוויר בסונוג-מי

מדלו: לחפש, ואה, ולבדוק שאין שם חיילים צפון וייטנאמים, והתכווננו להילחם כאשר נגיע לשם.

המראיין: אז יצאתם, בכמה הליקופטרים? מדלו: טוב, הייתי אומר שבגלל הראשון היו ארבעה ו...

המראיין: כמה אנשים היו בכל הליקופטר? מדלו: חמישה מאיתנו. ונחתנו ליד הכפר והסתדרנו בשורה והתחלנו לצעוד לעבר הכפר. והיה שם איש אחד, אחד מן התייטקונג בתוך מחבוא, והוא היה מחופר שם, והאיש צעק: „יש שם קונג אחד!“

המראיין: כמה מבוגר היה האיש? האם אתה יכול לדמיין? אני מתכוון אם היה זה לוחם או איש מבוגר?

מדלו: איש מבוגר, ואז הסמל מיציל שאג אלינו ואמר לירות בו.

המראיין: הסמל מיטשל היה אחראי ל-20 מכס?

מדלו: הוא היה אחראי לכולנו. או האנשים ירו בהוא. כך התקדמנו אל תוך

מדלו: היינו בקבוצתו של סרן מדינה והוא תידרך אותנו ואיני יכול לזכור את התדריך.

המראיין: כמה הייתם? מדלו: או, טוב, יחד עם יחידת המרגמות היינו בערך 60—65 איש, אבל יחידת המרגמות לא היתה איתנו. הייתי אומר שביחידת המרגמות היו בערך 25, או 20 איש. כך שלא כל הפלוגה היתה בפניקוויל (שם הקוד לכפר סונג מי). לא כולה.

המראיין: לא היו בערך כ-45 איש... מדלו: נכון...

המראיין: ...שלקחו חלק בכל זה? מדלו: נכון.

המראיין: ובכן, יצאתם מהמחנה של- כם...

מדלו: כן, מדולי. המראיין: דולי. באיזו שעה?

מדלו: אינני יודע מה היתה השעה... המראיין: ...מוקדם בבוקר...

מדלו: מוקדם בבוקר. זה היה — זה יכול היה להיות זמן רב לפני זה.

המראיין: ומה תודרכתם לעשות כאשר שר תגיעו לפניקוויל?

במדינה

לא רק זאת, אלא שעל כמה מפניותיו של שר החוץ אבא אבן השיב השגריר ב' נוסח: לא ברור מה הכוונה, לא הבנתי מה מבוקש, הניסוח מעורפל.

השפעה על גולדה. כאשר נפגש אבא אבן עם שליח האו"ם גונאר יארינג בשווייץ, לפני חודשים אחדים, כתב רבין לגולדה כדי להביע את מורת רוחו מן הפגישה של זאת, שהתקיימה ללא ידיעתו המוקדמת של השגריר.

כאשר התנהלו קרבות בין צבא לבנון והפיזאין, ומדיניות ישראל כלפי לבנון לא עוצבה עדיין ברורות, הכריז יגאל אלון כי ישראל תראה את עצמה חופשית להתערב

עזר ויזמן
מ' יפנה מקום

בלבנון כדי להבטיח את שלום אזרחיה. אבן מיהר להגיב, מסר לפירסום הודעה מטעם דובר משרד החוץ, בה נאמר בדיוק ההפך.

באותו שבוע עצמו קיבלה גולדה איגרת מרבין, בה הודיע לה שהוא תומך דו"ק בעמדתו של אלון. כאשר גולדה עצמה נקטה עמדה בעניין זה, היא הכריזה: "ייתכן שניאלץ לכבוש שטח לבנוני...". בהזדמנות אחרת כתב רבין לגולדה, כי ייתכן שיהיה צורך להפעיל את צה"ל — כזרוע המדינית של ישראל — כדי לעלות על עמאן, ולהשתמש בשטח שייכבש לי צורכי משא ומתן.

מכיוון שגולדה ממילא נוטה למחשבות מסוג זה, התרחב הפער בינה לבין שר החוץ שלה, פעורתו הפעילה של השגריר. אולם כאשר הועלתה האפשרות, כי רבין יצורף כשר לממשלה, נימנע אבן מלהביע את התנגדותו, אבל היה ברור, שבמיקרה זה יעבור מוקד החיכוכים מצד ירושלים ושינגטון לשיבות הממשלה עצמה.

מפלגות

מלחמתו של

מועמד מס' 13

יוסף גולדשמיד היה פקיד בכיר במשרד החינוך והתרבות, מיום היווסדו. עוד לפני כן עבד במחלקת החינוך של ממשלת המנדט, שם הצטיין כאיש דתי אם כי לא היה חבר מפלגה דתית.

אחרי קום המדינה, צורפו עובדי מחלקת החינוך הממשלתית אל עובדי מחלקת החינוך של הוועד הלאומי, כדי להקים את גר עין משרד החינוך הממלכתי. במיוג הזו נהנו, כמובן, אנשי הוועד הלאומי הצינו ממעמד בכורה. החיכוך הסמוי בין שני סוגי הפקידים דחף את גולדשמיד לפינו מבוצרת משלו, והוא הפך למגן החינוך הדתי בעימות שבינו לבין יתר הפקידים. אבל הגבר השקט, בעל העניינים הכחולים השלוות, החושב לאט ואינו מרים לעול את קולו, הוא גם בעל שאיפות עזות. ב' כנסי המפד"ל היה מסעיר את הרוחות, ב' טענו כי "הכריזת הכנסת שלנו אינם מגינים על החינוך הדתי, העסקנים המרכזיים מקירים את חינוך ילדינו!" עד שבמרץ (המשך בעמוד 2)

* תחילה חשב אבן להשיב לאלון בא תה דרך בה בחר סגן ראש הממשלה למסו את הודעתו: עליי נאום באסיפת בזו רות. לבסוף העדיף לעשות זאת באו

העם

המדען של היטלר

הוזמן לישראל

בשנת 1944, בשלהי מלחמת העולם השנייה, כאשר טילים גרמניים בלתי מאוישים מדגם וייז ודגם וייז התפוצצו מעל לונדון, וארולף היטלר הבטיח לעמו כי טילים אלה יכריעו את גורל המלחמה לטובתו, לא הע' לה אף אדם שפוי בדעתו כי יבוא יום והאיש האחראי לייצור טילי-מחט אלה בעיר פיינמונה שעל חוף הים הבאלטי, יוזמן אי פעם להיות אורח מדינת היהודים, לכ' שתקום.

בחדאי גראה סיכוי כזה באותם ימים פחות סביר מאשר הסיכוי כי נשיא נצרים, ג'מאל עבד אל-נאצר, יבקר בישראל כאורח ממשלת ישראל, כאשר ייכרת חוזה שלום בין מצרים לישראל.

אולם מה שנראה בלתי מתקבל על הדעת לפני 25 שנים, כימטס והתגשם החדוש.

"אחת הסכנות הגדולות" ורנר פון-בראון, המדען הגרמני, שיצר עבור היטלר את טילי הווי שלו, הוזמן לבקר בישראל כאורח מכון וייצמן ברחובות. ב' קורו של פון-בראון, שהיגר בתום המל' חמה לארצות-הברית, הפך שם אחד מראשי תוכנית החלל האמריקאית, היה צריך להי' ערך לפני כשבועיים, ונשמר בסוד כמס. אפילו דובר מכון וייצמן לא ידע ובר על הביקור המיועד.

משום מה התבטל ביקורו של פון-בראון, בגלל סיבות הקשורות בו, וכן נמנעה ש' רורייה גדולה שהיתה עלולה להסעיר את ישראל. אולם עצם עובדת הוזמנתו של פון-בראון לישראל, שרידה וקיימת.

באותו שבוע בו נודע על הביקור שהי' בטל, דבר שהמחיש כי 25 שנים בהיס' טוריה עלילות לחילול את האבסורד הגדול ביותר, עמדה האשה המנהלת את ממשלת ישראל והכריזה בפומבי כי השלום היא ה' אבסורד הגדול ביותר.

במסיבת עיתונאים הכריזה גולדה מאיר השבוע: "אחת הסכנות הגדולות שאני רואה זו הופעת אישים וחוגים אשר מטיפים לש' לום... שעלולים לעורר בעם שסובל ספק, אולי באמת אפשרי שלום."

הזמנתו של פון-בראון לישראל הוכיחה כי מה שהיה בלתי אפשרי לפני 25 שנים, אפשרי כיום, ומה שנראה בעיני ראש ממ' שלת-ישראל בלתי אפשרי כיום, ייתכן ויה' סוף לעובדה בעוד מספר שנים.

הממשלה

השגריר

נגד השר

בקאריירה הצבאית הארוכה שלו החדיר יצחק רבין בפקודיו את העקרון, שפניות אל הפיקוד הגבוה יש להעביר אך ורק דרך הצינורות המקובלים. כלומר: באמצעות הממונה הישיר עליהם.

אבל העיקרון אינו תופס, כפי הנראה, בדילומטיה. כי השגריר רבין עשה לו

שגריר רבין

אסטרטגיית הגישה העקיפה

הרגל לפנות ישר אל ראש הממשלה, בעני' יינים חשובים באמת. אל משרד החוץ ב'

תינוקות?

מדל: אינני יודע. זה אחד מהדברים האלה.

המראיין: כמה אנשים אתה מתאר ל' עצמך נהרגו באותו יום?

מדל: הייתי אומר כ-370.

המראיין: איך אתה מגיע למספר זה?

מדל: מראה מלבד.

המראיין: ראית, כך אתה חושב, מס' פר זה של גוויות, ולכמה, לדעתך אתה

היית אחראי?

מדל: לא הייתי יכול לומר.

המראיין: 20? 50?

מדל: אינני יכול לומר... יותר מדי.

★ ★ ★

"פשוט נקמה!"

המראיין: וכמה אנשים ירו ממשי? **מדל:** טוב, גם את זה איני יכול לומר בדיוק. היה שם... היתה שם מח' לקה אחרת... אבל אני איני יכול לומר כמה.

המראיין: אבל האזרחים האלה הועמ' דו בשורה וגורו. הם לא נורו באש צולבת?

מדל: הם לא הועמדו בשורה... הם פשוט נדחפו אל הוואי וגורו.

המראיין: מה עשו האזרחים האלה, במיוחד הנשים והילדים והזקנים, מה הם עשו? מה הם אמרו לכך?

מדל: הם לא אמרו הרבה. הם נדחפו והם עשו מה שאמרו להם לעשות.

גופתה של אישה ויאמי-נאמית בסונג'מי

מדל: חזרתי לארצות-הברית ואיבדתי רגל מזה.

המראיין: אתה מרגיש... **מדל:** אני מרגיש מרומה מפני שמני' הל השיקים קבעו כי הנכות שלי כפי ש' קבעו ואמרו שהגדם שלי הגלדי בלי רגלי שות. בסדר, הוא הגלדי. אבל הוא רחוק מלהיות בסדר. ובלי רגישות? זה כואב לי כל הזמן. אני צריך לעבוד 8 שעות ביום על רגלי ובסוף היום אני בקושי עומד. אבל אני חייב לעבוד מפני שאני חייב להרוויח למחיתתי. ומינהל השיקים אינו נותן לי מספיק כסף כדי לחיות.

★ ★ ★

"הרגשתי שאני עושה נכון"

המראיין: האם הרגשתי שנענשתי ל' מחרת היום?

מדל: טוב, הרגשתי שנענשתי על מה שעשיתי, למחרת היום. מאוחר יותר באותו יום הרגשתי שנענשתי.

המראיין: למה עשית זאת?

מדל: למה עשיתי זאת? מפני שהרגש' תי שצויתי לעשות זאת, וכך זה נראה לי בזמן שהרגשתי שאני עושה את הדבר ה' נכון, מפני, כפי שאמרתי, איבדתי חברים לקרב. איבדתי חבר טוב לעזאזל, בובי ויל-סון, וזה העיקר על מצפוני. כך שאחרי ש' עשיתי זאת הרגשתי טוב, אבל מאוחר יותר אותו יום זה בא לי.

המראיין: האם אתה נשוי?

מדל: נכון.

המראיין: ילדים?

מדל: שניים.

המראיין: בני כמה?

מדל: בן בן שנתיים וחצי והבת בת שנה וחצי.

המראיין: ברור, השאלה מתעוררת ב' מתי... איך אב לשני ילדים קטנים

מדל: טוב, יריתי באש אוטומטית, כך שאינני יכול — אתה פשוט מרסס את ה' שטח ואינך יכול לדעת כמה הרגת מסני שהם הולכים מהר. כך שיתכן שהרגתי עשרה או 15 מהם.

המראיין: גברים, נשים וילדים?

מדל: גברים, נשים וילדים.

המראיין: ותינוקות?

מדל: ותינוקות.

המראיין: ואז מה?

מדל: או התחלנו לאסוף אותם, עוד אנשים. והיו לנו שבעה או שמונה אנשים שעמדנו להכניסם לתוך ביב ולזרוק רימון יד לתוכם.

המראיין: ותינוקות?

מדל: ותינוקות. וכך התחלנו לירות בהם, ומישהו אמר לנו להחליף את הניצרה לירי בודדת, כדי לחסוך בתחמושת. אז עברנו לירי בודדת וירינו עוד כמה מח' סגיות. ואחרי זה אני, אנחנו — התחלנו להתאסף מחדש. התחלנו לנוע החוצה, ו' היו לנו שם כמה כפריים לפנינו...

המראיין: אתה מתכוון שהם צעדו לפ' ניכס, כדי לספוג כל אש שתירר לעברכם?

מדל: נכון. וכך התחלנו לחצות את השדה. ובהמשך אותו יום לקחו אותם, אני מניח שלקחו אותם לצו' לאי או לאיזה מחנה אחר וחקרו אותם. כך שאינני יודע מה עשו איתם. למחרת בבוקר התחלנו לעזוב, ואני עליתי על מוקש למחרת.

המראיין: וחזרת לארצות-הברית.

במדינה

(המשך מעמוד 11)

השנים יצר לעצמו הפקיד חשון הבנים מע' מו של קדוש מעונה, רכוב על סוס החינוך הממלכתי.

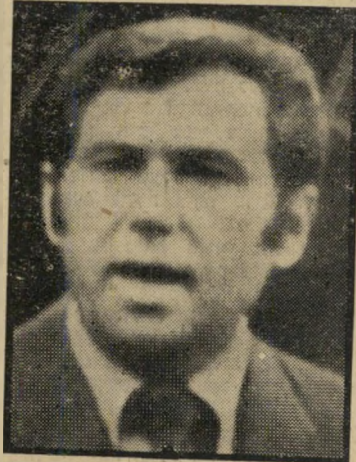
השר הבטיח. ברגע של רצון, תחת השפעת הטפות, הבטיח ראש המפד"ל, ה' שר חיים משה שפירא, לגולדשמיד, כי יוצב במקום בטוח ברשימת המפלגה לבחירות הקרובות. כצעד ראשון לקראת ההגשמה התפטר הפקיד החזק ממשרד החינוך, ב' הנחה שצו ישוב לאותו משרד — כממונה על הפקידים האחרים. הוא עבר לנהל מוסד בשם המרכז לחינוך דתי, וזרוע המפד"ל ה' שולטת בחינוך הממלכתי-דתי. המרכז שוכן בבית מאיר, מיבצר המפד"ל בירושלים והוא מסוגף ישירות למרכז העולמי של המזרח.

כאשר הגיע מועד הרכבת הרשימה של מועמדי המפלגה לכנסת השביעית, הסתבר כי איראפטר למלא את רצונו של גולדשמיד בכל מאת האחרים. הוא הוצב ב' מקום ה-13, והובטח לו שאם תזכה ה' מפד"ל רק ב-11-12 מנדטים, יתפטר שרי המפלגה כדי לפנות לו מקום.

המפד"ל זכתה ב-12 מנדטים, ומכמה מקו' רות נשמעו רמזים כי אין בכוחנו של איש להתפטר כדי להכניס אותו.

יש כבר סגן דתי. לפתע קם לתחייה

המרכז לחינוך דתי, אותו גולם שהוקם על-ידי השר שפירא מסיבות מנגנוניות. כרוזים ומודעות בעיתונים טענו, כי משרד החינוך מקפח קשות את החינוך הדתי, כי תלמידים דתיים חייבים ללמוד בתנאים תלמודיים. פורסם צילום של צריף עלוב ליד בניין מפואר: בית-ספר דתי לעומת

מפיק רובינשטיין

הדתי לא היה מוסיף דבר —

בית-ספר ממלכתי. אלא שהצילום היה ישן, ובינתיים עבר בית-הספר הדתי לבניין חדש. מסע זה הרגיו את שרי החינוך וזאמה

ארן ומנכ"ל משרדו יעקב שריד. כאשר חזר ח"כ משה צבי נרית, ראש ישיבת בני-עקיבא בכפר הרואה, על אותן טענות, הגיב ארן באיום: אם לא יוכיח נרית את האשמותיו — ייתבע לדון על הוצאת-דיבה.

זה לא הרתיע את המרכז לחינוך דתי, ש' המשיך לנוסף בדחליל הקיפות, גייס לעז' רתו את עסקני המפלגה. הדרישה ה' ממשית שהתגבשה: רק מינוי סגן-שר דתי במשרד החינוך יתקן את המצב.

המועמד הטבעי למשרה זו: יוסף גולדשמיד. אך מכיוון שסגן שר יכול להיות רק מי שנבחר כחבר-הכנסת, פירוש הדבר שהשרים יצטרכו לקיים את הבטחתם, ולפ' חות אחד מהם יצטרך להתפטר כדי לפנות מקום למועמד מס' 13.

הפרט המנוח בכל הפרשה, שאנשי ה' מפד"ל התעלמו ממנו כליל: במשרד-החינוך מכהן מזה שנים, סגן שר דתי. זהו הרב קלמן כהנא, חבר קיבוץ חפץ-חיים ואיש חינוך. אלא שהוא איש סוצלי אגודת ישראל.

יכול להיות שהוא אמנם פועל למען ה' חינוך הדתי — אבל מה זה נוגע להכנסתו של יוסף גולדשמיד לכנסת?

מנגנון

אם אין כיפה

אין "בומראנג"

לרכבות צופי הטלחזיה ברחבי הארץ, גרם ביטול התוכנית בומראנג על סדרי עבודת הכנסת, ביום ראשון, אכזבה והפתעה. אר' למ לעשרות ומאות עובדי הטלחזיה וה'

על המגעים והסיבוכים בהרכבת הממשלה

גולדה קיבלה דם

מפד"ל. הדתיים יורעים שאין ממי שלה בעריהם, לכן הם לוחצים על גולדה, שאינה מוכנה להיכנע להם בתחום הדתי.

בתוך המערך עצמו אין אחדות דעים. פינחס ספיר, הרואה את עצמו כבר כשר' האוצר, מעוניין בממשלת-ליכוד רחבה כדי שיוכל להעביר את הצעדים המוניטאריים ה' דראסטיים שהוא עומד לנקוט בהם, ללא הת' נגדות. יגאל אלון מתנגד לממשלת-ליכוד, בה יפחת מישקלו הסגולי. הוא רואה גם פג' עה אישית בהסתתה של גולדה לשמעון פרס לתת לו את תיק המיעוטים — זמן קצר אחרי שלקח לידי את ניהול ענייני המיעוטים במערך. הוא בהיר כבר שאם תיכנע גולדה לדתיים, ותתן להם סגן שר-חינוך, יפרוש מן הממשלה. אבא אבן כבר הצליח להמאס את עצמו על גולדה בהפעותיו השלומיאיות, ו' נראה שבהודמנות הראשונה היא תשמח ל' היפטר ממנו ולהחליפו ביצחק רבין.

בקיבוץ, גולדה הוכיחה את עצ' מה כפוציוולוגית גרועה ביותר כי יחסי חברות בממשלה. היא יודעת לוותר יותר להיות קשוחה, אבל אינה יודעת את סוד העיתוי. תמיר היא מוותרת או מתקשחת בזמן הלא נכון.

"אצל אשכול זה לא יכול היה לקרות." אומרים עסקני המערך הרואים את שגיאתה הגדולה ביותר של גולדה בניהול המשאומתן עם שותפה: בעצמה. "היא לא השאירה רווח של אינסטנציה. אחריה יכולים מנהיגי המפ' לגות לדבר רק עם הנשיא. אין אחריה אינ' סטנציה אחרת."

בסופו של דבר אין המצב כה חמור כפי שנראה השבוע. אין מה לדאוג: גולדה לא תפטר, וממשלה תהיה. עד ל' שבוע הבא ימצאו הפשרות שיבטיחו שהזאבה תהיה שבעה והכבשים ישארו שלמות. ה' דתיים לא יקבלו את משרת שר-החינוך ש' הם תובעים, אך ימצא הסדר אחר שיפצה אותם. איש מהשותפים לא יפרוש מהממש' לה. כי אינו יכול להרשות זאת לעצמו. טובות ההנאה הן גדולות מדי, מכדי שיוותרו עליהן בגלל עקרונות.

יהיה רק הכדל אחד בין הממ' שלה שתורכב לממשלה היוצאת: חכריה יהיו יותר מפוכסכים זה

• ואם אחרי הבחירות לכנסת השביעית, כאשר נודעו תוצאות הבחירות, נראה הכל שפיר ותקין בעיני גולדה מאיר ו' שרית. נראה היה כי לא יהיו כל קשים בהרכבה מהירה וחלקה של הממשלה ה' חדשה, במתכונת הממשלה היוצאת. שום דבר לא השתנה.

ואז הוכיחה גולדה מאיר כי למי רות כל נפיונה המפלגתי והמדיני היא עדיין טירונות בהרכבת ממי שלות. כשליבה רחב עליה שאין כל קשיים עומדים בדרכה, עשתה גולדה שתי שגיאות:

• היא גילתה נכונות לויתורים

ראו, אחרי שגילתה להפתעתה כי שות' פיה, ואפילו חברה במערך-שמים לה רג' ליים, שינתה גולדה את הסון. כאשה שתלט' נית, שאינה סובלת שום התמרדות, התקש' חה לפתע גולדה. ושוב היא עשתה שתי שגיאות.

ביום השישי לפני שבועיים היא הודיעה לחבריה הקרובים בממש' לה, הביעה את מישאלתה להח' זיר את המנדט לנשיא. רק בלחי צם של השרים פינחס ספיר ויעקב שמשון שפירא, חזרה בה גולדה מזהפתפטרות.

השגיאה השנייה: היא קיבלה דם ואומץ, החליטה להיות קשוחה ולא להיכנע יותר ל' שום ויתור. כך נוצר הסכך כפי שהצטייר ה' שבוע:

• מפ"ם איתנה בדעתה לא ללכת לקוא' ליציה פרוגרמטית יחד עם גח"ל, השאירה לעצמה אחת משתי ברירות: או להצטרף ל' קואליציה עם שרים ללא תיקים, מבלי להיות שותפת לאחריות לקהריסוד, או להישאר באופוזיציה.

• גח"ל ממורמר על שגולדה הלכה לק' ראחו כשדובר על קוהריסוד, אך נעשתה קשוחה כשהגיעו ל"תכלית" — חלוקת התר' קים. אנשי גח"ל רואים בתיקי הממשלה ש' הוצעו להם עלבון צורב, מדברים על נסיון להשאירם מחוץ לקואליציה על רק של אי' הסכמה לכיסאות.

• המפד"ל, אחרי שנכשלה ב' נסיון למנוע טלוויזיה בשבת, מוכי' רחה להצביע בפני בוחריה על הישג אחר. לדתיים ברור כבר כי לא יהיה באפשרותם להחזיר את הגלגל אחורנית ולאסור שידורי טלוויזיה בשבתות. משום כך הם רוצים בהישגים בתחום החינוך הדתי. תביעתם כשטח זה מוצגת באולימפיאדת החורף והחורף

חוגים המקורבים אליהם, היתה לצעד זה משמעות הרבה יותר חמורה: היתה זו סטירת-לחי פומבית להנהלת הטלוויזיה, ו' במיוחד למנהלו, חגי פינסקר, שאישר את התוכנית. והסוסר היה לא אחר מאשר מנכ"ל רשות השידור, שמואל אלמוג, ש' פסל את התוכנית בטענה שלא שותף בה נציג דתי — לאחר שפינסקר אישר אותה בצורתה המוגמרת, דהיינו, ללא נציג דתי.

"לא ברור, לא מובן." על צעד זה הגיב מנחה התוכנית הד"ר אמנון רובינ' שטיין, בתשובה לשאלת כתב העולם הזה:

אני מופתע ועדיין אינני מבין את ה' קביעה של אלמוג. אני אישית הייתי שבע' רצון מהבומראנג על הכנסת. צוות המשתת' פים אושר על-ידי הנהלת הטלוויזיה, ול' עניינים שנידונו לא היתה שום השלכה על עניינים דתיים. אינשם מילה אחת ש' קשורה בענייני דת. במקרה גם פנינו ב' שעתו לחי"כ דתי שישתתף בתוכנית, אך הוא סירב.

עד עכשיו השתתפו בתוכניות בומראנג יותר דתיים מאשר בכל תוכנית אחרת ש' אני מכיר. ואם לא די בואת, הרי שקיבלנו מרוב המשתתפים הדתיים בבומראנג שבחים בכתב ובעל-פה. המשתתפים בבומראנג על הכנסת היו משפטן, יו"ר סיעה, אופוזיצ' יונה, ח"כ לשעבר וכתב פרלמנטארי של עיתון מימסדי. אדם דתי לא היה יכול להוסיף כלום לויכוח, רק בגלל היותו דתי.

תמיר צריכים דתי. לדברי דובר רשות השידור, משה חובב, היותה היעדי' רוחו של נציג דתי מהתוכנית פגם עקרו' גי, שלא ניתן היה לעבור עליו לסדר היום. קבע הוא: "העיקרון בכל תוכנית הנושאת אופי ציבורי הוא — לתת ביטוי מאוון." דהיינו צריכים משתתף דתי — גם כשלא צריכים אותו.

מה הגיע את אלמוג לצעדו החמור? על אף הניחושים הרבים שפשטו בבית הטל' וויזיה, סביר להניח שהסיבה היא אכן זו כפי שנתפרסמה: החלטתו לקיים במלואה את החלטת מועצת הרשות, לפיה חייב להיות ייצוג גם לדתיים בכל דיון חברתי.

מועצות

הצעירים המורדים

של דלית-אל-כרמל

רוח חדשה מנשבת לאחרונה בכפרי ער' ביי ישראל, רוח המודרניזציה — וספק אם בני הדור הששן ששים לקראתה. בעי' ניהם המודרניזציה היא דבר טוב כשהיא מביאה להם חשמל ומים, כבישים ורפואה. היא פחות טובה כאשר היא מביאה עימה התמרדות של הדור הצעיר במסורות אבות, ויערעור המסורות הישנות.

התמרדות הצעירים באה לידי ביטוי חריף בכפר הדרוזי דלית-אל-כרמל, כאשר נציג האופוזיציה הגיש צו-על-תנאי נגד יריבו, ראש המועצה, שזה יבוא וינמק מדוע לא יתפטר מתפקידו, לאור העובדה שאינו יודע קורא-וכתוב.

בספרד מהצו-על-תנאי, תגנו שני הצד' דים, גם המנצח וגם המפסיד, את ניצחונם. הסיבה: מחנה המורדים הצעירים, שמועמדם זכה בשלושה מנדטים מתוך תשעה, ראו בהישג זה ניצחון מוחץ. ביחוד לאור העוב' דה שרייבם, אל-חלבי, זכה למנדט אחד בל' בד. אל-חלבי יצר אמנם קואליציה עם עוד ארבעה ראשי רשימות יחיד, שזכו כן אחד במנדט בודד, וזכה על-ידי כך בראשות המועצה, אולם לא היה בכך להעביר על תחושת הכוח של הצעירים.

נגד, נגד, נגד. טיפוס אמל נצר אל-אדי, ראש אופוזיציה הצעירים, שביתו המה מאוהדים צעירים, חיילים משוחזרים ובמדים וסטודנטים מחיפה וירושלים:

הרב היחידי שיש לי נגד קופטאן אל-חלבי, ראש המועצה, הוא שאינו יודע לק' רוא ולכתוב. באופן אישי אין לי כל טינה אליו. אבל לדעתי ראש מועצה צריך לדעת לקרוא ולכתוב. במצב הנוכחי, אל-חלבי רק מפרע לקידום הכפר שלנו. למשל, הוא חתם על חוזה לבנין בית-ספר בסך 350 אלף ל"י, ואחר כך דרש הקבלן תוספת של עוד 150 אלף, בטענה שההסכם לא כלל דברים רבים. אילו היה אל-חלבי יודע לקרוא מה שחתם, לא היינו מפסידים את הכסף הזה.

בכלל, אל-חלבי ואנשיו הם מהדור הישן, ומתנגדים לכל שינוי. הם התנגדו גם ל' הביא חשמל אל הכפר. ורק אנחנו בנינו

אחרי הסערה הגדולה בא קול וממה דקה. כאשר נפתח בשבוע שעבר משפט וינטרנור בשחיין, בו עומדים לדין 3 חבלנים ערביים שתקפו את מטוס אל-על בציריך, ואיש הביטחון הישראלי, מרדכי רחמים, שהגן על המטוס והרג את אחד ה"תוקפים", הקדישו עיתוני ישראל את כות" בותיהם הראשיות למאורע.

לפתע, כאשר חודש המשפט ביום שני השבוע, התספט האלם. כותרות יומוני ישראל ניסו להתחמק מהמאורע המרכזי של המשפט, השתדלו להעלים מקוראיהם את התודמת הבלתי רצויה, שיצר משפט זה סביב דמותו של איש הביטחון הישראלי העומד למשפט. די היה לסקור את כותרות היוםונים ביום השלישי השבוע, כדי להבין חין בכך.

אלא שלא היה טעם להסתיר: כשהתחדש המשפט הואר בו איש הביטחון הישראלי באור בלתי נוח. כל ארבעת עדי התביעה, שהיו עדי ראיה ליריה שירה מרדכי רחמים בחבלן עבד אל-מוחסן, הסכימו ביניהם כי שעה שנורה אל-מוחסן הם לא ראו בידיו כלי-נשק, וכי רחמים ירה בו אחרי שכבר הסגיר את נשקו.

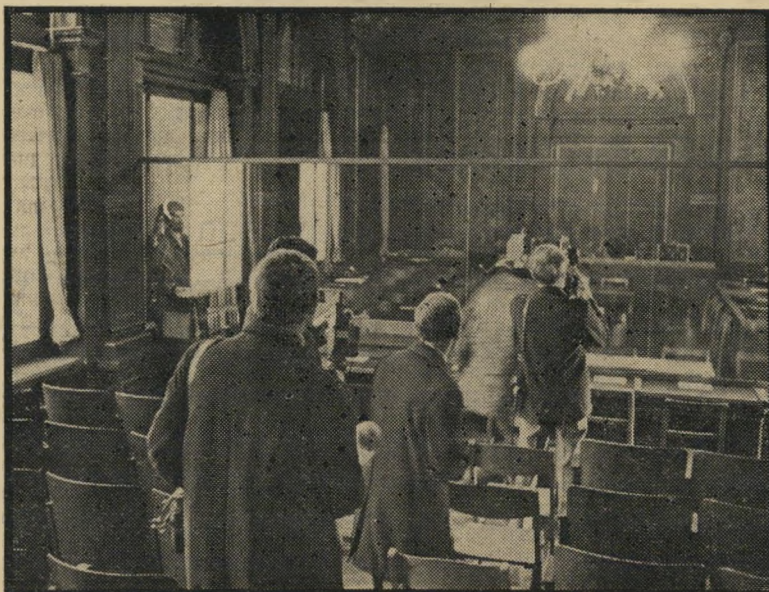
בתמונה זו משחזרים שוטרים שווייצים כיצד הרג רחמים את החבלן, הוגשה כמוצג במשפטו

ה'יש רחמים לרחמים?

כמו כוכב קולנוע נראה איש הביטחון הישראלי מרדכי רחמים, בעת שהובל ע"י שוטר אל ספסל הנאשמים. הוא נאשם בהריגת אחד התוקפים. תחילה עורר אהדה, אולם היא דעכה אחרי שהושמעו עדי התביעה.

מר הראיה העיקרי, מה עוד שביית המשפט רשאי כבר בשלב זה לחקור אותם חקירת שתיוערב בזומתו. רק אחרי עדות הנאשמים, פורשת התביעה את מסכת ההוכחות שלה, מנסה להפריך את דברי הנאשמים. החבלנים הערביים נאשמים בשבועה פרטי אישום שונים זה מזה, מהריגת אדם (פרח הטוס יורם פרס) ועד לפגיעה בטריטוריה שחיי צית. בבחורם בשתיקה הם הטילו את מסכת ההוכחות כולה על התביעה, העדיפו לא להרשיע את עצמם מראש בדברי עצמם. מרדכי רחמים ופרקליטיו בחרו בדרך השנייה. רחמים העיד בפתיחת המשפט, סיפר את גירסתו שלו על ההתקפה. עתה ינסו פרקליטיו לערער את עדויות התביעה, להור כיח לבית המשפט ולמושבעים כי גירסתו של רחמים עדיפה על גירסתם של מכביר האנשי המשטרה שהעידו נגדו. תהיה זו מלאכה משפטית מפרכת שסיי כויה מוטלים בספק. מה שנראה לישראלים כברור ומובן מאליו — זכותו של מרדכי רחמים לירות בתוקפי המטוס, ואפילו לג' קום בהם על הפגיעה בו — פסול לחלוטין בעיני השחייצים הקפדניים, המתאמצים לש' מור על עמדה נייטראלית קרה.

שלושת החבלנים שתקפו את מטוס אל-על בציריך והרגו את פרח הטוס יורם פרס, יושבים על ספסל הנאשמים בבית המשפט בווינטרנור מימין לשמאל: מוחמד אל הוג'ה, אמינה דחבור ואיבדיהים תופיק.

נכון שהתגלו סתירות רבות בין דברי העדים, ובין דבריהם לבין עדויותיהם, או' למ סתירות אלה לא היה בהן כדי להאפיל על עיקר עדותם.

★ ★ ★

למזלו של מרדכי רחמים היו סני גוריו הטובים ביותר דקא אירגוני החבלה הערביים. הם שיעצו לנאשמים לש' חוק ולא לדבר במשפט. אלה שתקפו ביום פתיחת המשפט את משרד אל-על באתונה, יצרו בכך דעת-קהל עוינת, שעשויה להש' סיע על שיקול דעתם של המושבעים במש' פט וינטרנור.

למרות שהנאשמים הערביים ומדינות ערב ניסו להציג את שתיקתם כצעד הפגנתי, היתה השתיקה, למעשה, טכסיס גושפטי מובהק. הפרוצדורה המשפטית בשחיין שונה מזו המקובלת בארץ והמוכרת לאזרחי ישראל. לפי השיטה המשפטית הבריטית, הנ' הוגה בארץ, הנאשם הוא בחזקת חשוד כל' בד כל זמן שלא הוכחה האשמתו. על הת' ביעה מוטל עול הוכחת האשמה. אם אין היא מצליחה בכך, וכאי בית-המשפט, פטור את הנאשם ולא לחייבו כלל להשיב על' ההאשמה.

בסופו של דבר נראה, כי גורלו של מר' דכי רחמים יהיה נתון למית רחמיים של דרעיה רנומרתור. זהו אולם בית המשפט הקנטונאלי בווינטרנור, בו

כך נראים החבלנים בעיני האירופים: נערת אל-פתח מתאמנת בירי בבאזוקה

בטליוויה וברדיו של גרמניה, צרפת, לוקסמבורג, בלגיה, שווייץ וקנדה הצרפתית, הופעת כתבות-ענק כימעט בכל השבועונים החשובים, ועשרות ראיונות ומסיבות-עיתונאים לעיתונות היומית. אף עיתון ישראלי לא מצא לנכון לדווח על תגובה מפתיעה זו. אך את עיקר זמנו הקדיש אבנרי לוויכוחים עם פרשנים, סטודנטים ופוליטיקאים אירופיים וערביים, על הנשאים שהוא מדווח עליהם כאן.

בנאומה בכנסת השבוע תקפה גולדה מאיר בחריפות את פעולותיו של אורי אבנרי בחוץ-לארץ, "ובעיקר בצרפת". כוונתה היתה לפירסומה הבלתי-רגילה שנתלוותה לסיוור בן שבועיים שערך אורי אבנרי בצרפת ובגרמניה, להגל הופעת ספרו "מלחמת היום השביעי" בשתי ארצות אלה. פירסומת זו, ששום ישראלי לא-רשמי לא זכה לה, כללה הופעות

אורי אבנרי מדווח על סיוור באירופה:

מדוע מתמוטטת האהדה ליישראלי?

לעומת המציאות בשטחים המוחזקים. הישראלי בכל השטחים נעלמים. למראה צבאי-הכיבוש ובתי-הסוהר. פעם ראו אותנו כעם קטן ואמין הבונה את ארצו. עתה רואים אותנו כעם חזק ושחצני, שפלט לארץ אחרת, מסרב לצאת משם גם תמורת הסדר-שלום סביר, והורס שם באופן שיטתי שכונות וכפרים.

העובדה ששכונות אלו נהרסות במעשי-הגומל על מעשי-טרור רק מחמירה את התגובה, מכיוון שכל אדם באירופה המערבית מצדיק, ואף מעריך, מעשי-טרור המכווץ עם בחירות-נפש עליירי עם ככוש נגד כובשיו.

אין כאן, מחול של הסברה, שאפשר ל- תקנו באמצעים טכניים. אם יסבירו לסטור דנט בספרים כי 18 הבתים בחלחול הושמדו מפני שנהרג שם קצין ישראלי, יענה זה בפתח-הדלת: "זה מגיע לו. מה היה לו לעשות ששם זאת לא ארצו?" אותו סטודנט יחשוב בהערצה על הסטודנטים שסיכנו את חייו הם כדי לבצע מעשה זה.

פעם אמר הסופר האמריקאי היהודי ה- מנוח בן הכס, כי "כל פעם שנהרג חייל בריטי בארץ-ישראל, זהו חג בלבבנו" עתה נתהפכו היוצרות. להרבה אנשים בעולם יש חג בלב כאשר הם קוראים כי "אנשי קר- מנדו" נוצים הצליחו לפרוץ לנמל אילת ולהטביע בה אוניות, כי "פרטיזנים" פלס- טיניים הצליחו להטיל רימון על מכוניתו של המושל הישראלי בעזה, שמעונו של ה- מושל הישראלי באל-עריש הופצץ בבזוקות.

איך לעזור ל"אל-פתח"?

מדוע באה ההתדרדרות הרת-השואה רק עכשיו, ולא לפני שנתיים ורבע? מדוע היה היחס העויני לישראל הכובשת מוגבל לפני שנתיים לחוגים מצומצמים של חסידים בריית-המועצות וסולן-קומוניסטים, והפעם עתה לנחלת הכלל?

יש לכך סיבה פוליטית.

לפני שנתיים עוד האמין רוב העולם ה- מערבי כי ישראל נמצאת בשטחים המוחזקים רק מאונס, מפני שהערבים אינם רוצים לעשות שלום. היו מוכנים לסלוח לנו הר- בה דברים, מתוך הנחה כי עיקר המרירות שלנו — השואפת לשלום — היא בסדר.

של ממשלת-ישראל עצמה. הקהל הישראלי, שחזה לפני שבוע בתוכ- גית-הטליוויה הצרפתית על השטחים המוח- זקים, בחדאי לא יבין את ההלם שזו גרמה בדעת-הקהל הצרפתית. אנחנו רגילים כבר למצב בשטחים. אנחנו יודעים כי תוכנית זו צולמה באישור השלטונות, וכי היא מר- אה דווקא את הצד היותר ייצוגי של מיש- טריה-כבוש שלנו. הרי לא כל החיפושים נערכים באותה שיטה נימוסית הבולטת ב- תוכנית זו, ואין אף ערבי אחד בשטחים המוחזקים המאמין כי המצב בבתי-הסוהר שלנו הוא כה הוגן כמו שנראה בתוכנית.

לכן תמהה הצופה הישראלי ה- ממוצע על התגובה האירופית ה- נרגשת.

אולם הצופה הצרפתי רואה את אותם הדברים לגמרי אחרת. הוא רואה לוחמי התנגדות ערביים, והם מוכירים לו בהכרח את לוחמי-ההתנגדות שלו. הוא רגיל לר- אות את הישראלי בדמות איש-קבוץ חייכ- ני, חגגן על מולדתו — והנה הוא רואה אותו פיתאום בדמות חייל דרווי קודר ומ- איים, המפנה את נשקו לעבר אוכלוסייה

הוציקן בטיימס הלונדוני, הדיחה של עד- ראייה בריטי על השמדת חלק מן הכפר כחלחול, והתוכנית על השטחים המוחזקים בטליוויה הצרפתית. מאז ירדה מהלומה רביעית: המאמר בסאנדי טיימס על הנעשה ברצועת-עזה.

היוצרות התהפוך

על מאמרו של הוציקן כבר נכתב הר- בה. מלבד קטע בו הוא מדבר על מיתק- גירעונים בישראל, הוא מסתמך בעיקר על מיספרים רשמיים ישראלים. אני מכיר את "סד" הוציקן מזה זמן רב. הוא היה תמיד פרו-ערבי, אך לא אנטי-ישראלי. בעבר עשה מעשים מסוימים לטובת השלום. אין לי ספק שהוא כתב את אשר כתב בכנות. כל- מר: שהוא, כמו משקפים רבים אחרים באירופה, מאמין שאנחנו נוהגים להשמש בעינויים כמכשיר קבוע להשגת מידע מפי חבלנים שנלכדו, וכי הוא רואה אותנו עתה ככובשים שאינם שונים מן הצרפתים באל- גיריה, עתירי מעשי-ההוצעה, ומן האמריק- אים בחיאס-טאס, המעוררים סלידה בעולם.

האירופים רואים אותנו ככובשים

מילה אחת מהלכת עתה באירופה המערבית — המילה "פלסטיין". אי-אפשר לפתוח עיתון, מבלי שלוחמים פלסטיניים יביטו בך מבין עמודיו, או מבלי שהכותרות יכירו על כתבה גדולה חדשה על עלילות-הגבורה של גיבורי פלסטיין. אי-אפשר להיכנס לחיכות, מבלי שהשאלה הראשונה המופנית אליך מתייחסת אליהם. אותם העיתונאים, שהקדישו לפני 23 שנים עמודים נלהבים למעשי המחתרת העברית, מקרישים עתה את אותם העמודים, כאותו סיגנון ממש, למחתרת הפלסטינית. הצעירה הפלסטינית, עטופת הכפיה, המחזיקה ב- קלצינוקוב, תפסה את מקומה של חיילת צה"ל, בעלת העוז. כובשים ישראליים, קודרים ואימתיניים, תפסו את מקומם של כובשים אחרים בארצות אחרות.

מול תופעה זו עומדים נציגי ישר- ראל, וגם כימעט כל שוחיו ישר- ראל, חסרי-אונים וחפרי-ישע.

כל השגרירויות הישראליות פנו אל מ- רדה-חוק בבקשה דחופה לתת להם הנהיית חדשות, שאפשרו ויכוח ממשי עם התופ- עה החדשה, התשובה היתה, "לא!" רבתי, על דעת גולדה מאיר ואבא אבן.

נאסר על הדיפלומטים הישראלי ליים בפירוש אף להזכיר את ה- מילה פלסטיין — המילה האחת ה- מושלכת בפניהם בכל שיחה וחר- פעם.

יש המדברים על "כישלון" ההסברה הישר- ראלית. זוהי הגדרה מגוחכת. ההסברה הי- ישראלית חדלה פשוט מלהתקיים כגורם של ממש בשדה-הקרב. עמדתה של ישראל בדעת-הקהל האירופית נתונה בתהליך של המוסטות מוחלטות — כשכל יום מנחית עליה מהלומה מוחצת חדשה.

כל דיפלומט ישראלי יודע זאת. הגישה הכללית היא שצריכים להציל מה שניתן להציל — והתחוית היא שתון כמה חוד- שים תגיע האהדה לישראל בארצות הירי- דותיות המסורתיות לגוקרת-האסס.

את חומרת התוצאות — החל באובדן מקורות התמיכה והרכש של ישראל, וכלה בהענקת סער מדיני, כלכלי וצבאי לאירופים ה- ערביים — אי-אפשר כלל להעריך מראש.

בשבועיים וחצי שהייתי הפעם באירופה

ישראל בעיני האירופים:

רת: "תחילה עלי לשאול אותך: אתה בן-אדם או חבלן?"
הקאריקטורה שהופיעה בעיתון הסטודנטים הגרמני משקפת את היחס של חלק גדול מאוד מבני הנוער האירופי אל המאורעות אשר הפכו במדינת ישראל לשיגרה יומיומית.

בקאריקטורה זו מגיב עיתון הסטודנטים הגרמני "פארדון" ("סליחה") על ידיעה שאחות רחמניה ערביה בעזה בשם פאטמה אנגולי נידונה למאסר 21 חודש, על כי טיפלה בחבלן פצוע ולא הודיעה על כך למשרתה. הכותרת אומרת:

ובעיקר היהודים, מאמינים עדיין, כי ישראל מוכנה באמת. לשלום שיש בו ויתור על השטחים הכבושים.

כל ידיעה שנייה הבאה מישראל מנחיתה מכה נוספת על אמונה זו. המצע של ה"מערך" לבחירות, שהבטיח את סיפוח רמת הגולן, איזור ירושלים, רצועת-עזה ואיזור שארם-אל-שייך, הנחיל הלם למי שהאמין עד כה להסברת השגרירויות שלנו. הרושם המוטעה שנוצר למחרת הבחירות, כאילו התחזק האגף שוחר-הסיפוח בכנסת, חיזק את ההלם. ההחלטה שנפלה בשבוע שעבר בדיון על קצרי-היסוד, המחייבת את הממשלה הבאה להקים התנחלויות-קבע כפרית ועירונית, "בשטחי המולדת" (שהם, לדעת כל אדם לא-יהודי, שטחי המולדת של העם היהודי), עלולה להנחית מכת-מוות על שארית האמונה בכחנות הטובות של ישראל. כל אדם מבין כי התנחלויות פירושה — סיפוח.

בעיני דעת-הקהל המערבית מאשרות ידיעות אלה, בדיוק, את נכונות התעמולה הערבית שטענה תמיד, כי ישראל שואפת לכבוש ולהתפשט, כדי לגשול ולהתנחל. הם טענו כי ישראל מחבלת בזוון בסיכויי-השלום, הגלומים בהחלטות מועצת-הביטחון מ-1967, כדי להמשיך במסע הכיבוש שים וההתנחלות.

על רקע זה ברור מדוע אנשים טוברים במערב, שהיו עוד אתמול חסידי ישראל והיו מוכנים לעזור לה בכל כוחם ביוני 1967, מת-ייחסים עתה אל הפיראית הפלסטינית כאל לוחם-שיחורור נועז, הקם לגאול את עמו מידי כובש אכזרי.

אשמתה של גולדה מאיר

דרך הנוחה ביותר, במצב זה, היא להרים את הידיים ולומר: "אין מה לעשות. שונאים אותנו מפני שניצחנו במלחמה. העולם אוהב תמיד את המפסיד."

ואילו גולדה מאיר חוזרת השבוע בפעם האחרונה אחת על הנוסח: "העולם רגיל לרעם על היהודים, ואינו יכול להתרגל ליהודים שאינם זקוקים לרחמים."

זה משכנע מאוד את כל היהודים שגדלו

"I WISH I HAD
A THOUSAND LIVES
TO GIVE ..."
AMINA DAHBOUR

מחברות הפל"ן באלג'יריה והיואטיקונג בוויאטינאם ביצעו לא פעם מעשים מחרידים נגד אוכלוסייה אזרחית. בכל זאת תמכה בהן דעת-הקהל העולמית, המוכנה לסלוח מעשים כאלה מצד חלשים, המתקוממים נגד צבא-כיבוש.

הדרך היחידה להתמודד עם אנשי אל-פתח היא להציג בפני העם הפלסטיני פיתרון סביר, המפריד בבירור בין החזרת השטחים המוחזקים לבין השמדת ישראל, בין "שיח" רור פלסטיני" שמחוץ לישראל לבין "שיח" רור פלסטיני" הכוללת את ישראל.

רק אם יתברר שממשלת-ישראל מוכנה להחזיר את השטחים הכבושים לעם הפלסטיני, לשם חקמת ביתו הלאומי החופשי, היא תוכל להתמודד עם אותם פלסטינים שלא יסתפקו בכך, והרוצים לחסל את מדינת-ישראל בתור שכזו.

כל זה ברור לגמרי באירופה. לכן ששים ידידי ישראל האמיתיים לקראת מי שמציע פיתרון כזה — ולכן מביא הקו של גולדה מאיר ואבא אבן לנצחונם המוחלט של אנשי אל-פתח באירופה.

במאמרו הבא יספר אורי אבנרי על שיחותיו עם ערבים וידידיהם באירופה.

אנשי אל-פתח יוצאים לאימונים ליד הירדן. תמונות מסוג זה, המציפות את אירופה, יוצרות את תדמית הפיזיון כלוחם-שיחורור, מול צבא-כיבוש אדיר, כלוחמי שיחורור ויאטינאם ואלג'יריה.

על הירדן

המתייצבים בעוזירוח

בגטו, וזה מתאים מאוד לרמה של ג'רלדים. זה גם נוח מאוד — כי זה תולדה את האשמה בגורם שאינו תלוי בנו, ומשחרר ממילא את ממשלת-ישראל מכל אחריות למה שקורה.

אבל אין זו אמת. אומנם, נצחוננו המכריע במלחמת ששת הימים הפחית את האהדה אלינו. זה טבעי. ידידים רבים נזקקו לעזרתנו מפני שהשבר כי אנתנו דויד אומלל מול גוליית שוחר-טרף. כאשר נוכחו לדעת כי המצב הפוך, וכי אנתנו הגנו גוליית חמוש, בעל עדיפות צבאית עצומה, מול כמה דוידים עליזים, הם חושדים שרימינו אותם ערב המלחמה. אבל לא זהו הדבר שגרם להתמוטטות האהדה אלינו. גרמו לכך שני גורמים: תלויים בהחלט בנו:

● אייחנכונות של ממשלת-ישראל להצביע על דרך כלשהי לשינוי, לזמן מלכד הקו הממשלתי הנוקשה ביותר. ("משאומתן ישר, פנים אל פנים, ללא תנאים מוקדמים" — אחרי שממשלת-ישראל כבר הכריזה כי לא תחזיר בשום פנים חלקים גדולים של השטחים הכבושים ואף מתחילה להתנחל בהם בממדים גדולים.)

● אייחנכונות של ממשלת-ישראל ראל, הכיר בקיומו של העם הפלסטיני, ולא כל שכן לאפשר לו לכונן מדינה משלו ולנהל משאומתן עם נציגיו. צירוף שני הדברים משכנע את דעת-הקהל המערבית שישראל שוב אינה דואגת להבטחת ביטחונה, אלא רוצה בכיבוש שטחים ערביים לצורכי התנחלות יהודית. אנשים טובים מודעושים כאשר הם קוראים נאומים של גולדה מאיר ומשה דיין, המדברים בשלחתי-נפש על המלחמה, הבאה, הבלתי-ימנעת, כאילו דיברו על מסר-גשם. הם נחרדים בקראם את דברי דיין על "העו"ש הסביבתי" — עונש קולקטיבי המזכיר לצרפתים את הוצאתם להורג של בני-ערובה והשמדת כפרים.

כל זה יוצר מצב אידיאלי לאנשי אל-פתח ולעוזריהם, אנשי פלגים מסויימים של שמאל החדש האירופי וקבוצת-המהגרים של מצרן. הם פשוט חודרים לחלל ריק שנוצר בעקבות חוסר-היכולת של הישראלים להציג עמדה סבירה.

נאפאלם ופצצות ב"א-ר"ע"

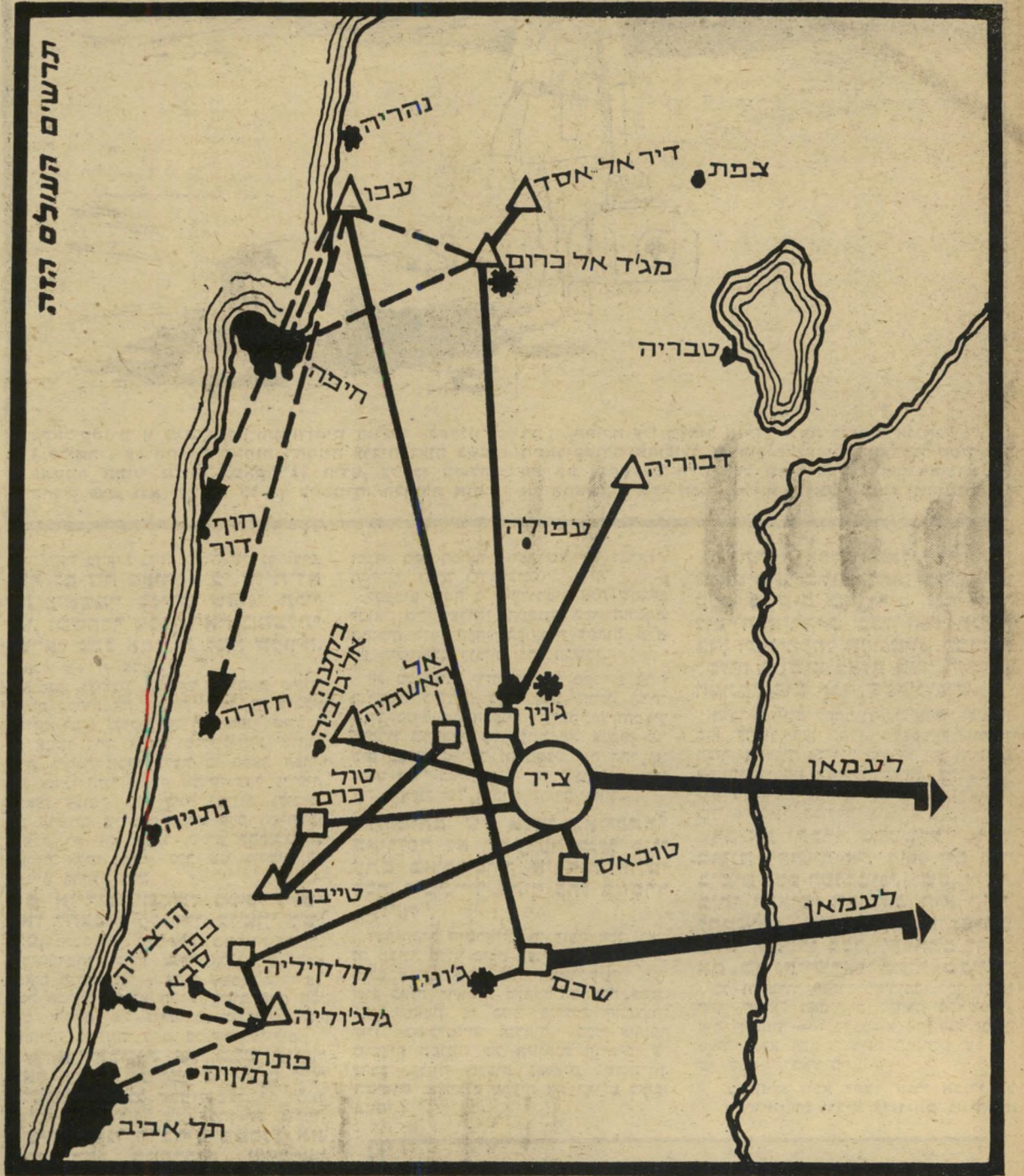
כדי להיפגש עם הישראלים באירופה, מה המערבית, אולי מלבד כמה כסילים רמידרג, יודעים כי זהו המצב. הם פותחים בכל בוקר את עיתוניהם ברטט, מחשש פן

הוא מתנגד לכל שינוי, רק בגלל שזה שינוי. בשעתו הוקם כאן לא מזמן מפעל הטקסטיל גיבור. שבעליו היו מעוניינים להרחיב אותו עד 500 פועלים. דבר זה היה נותן לכפר הכנסה חודשית של רבע מליון ל"י. אך במקום שראש-הכפר ייתם לדבר ויעזור ויעודד, הו ארק מערים מ"י

— אל-חלבי, לומר בתגובה? בביתו, שהמה נכבדים דרוזים, אנשי-דת וסוחרים כבדים — פמליה שהיוותה ניגוד גמור לחבר הצעירים שאפפו את אלאדין — סיפר לכתב העולם הזה האיש שזכה לכותרות לא מזמן כאשר, בעקבות ביקור נימוסים שערך אצלו יגאל אלון, עבר בבית-אחת מגח"ל למערך:

הכנסת צאלח כניפאס, ניצל את החסינות שלו ולקח אותו אצלו ששה חודשים. ר' בכלל, תמיד הייתי טוב בשבילו — ופתאום נהייתי לא טוב? עכשיו הוא נגדי, האז המאבק האמיתי. תשובות ענייניות לטענותיו של אלאדין לא הצליח כתב העולם הזה לקבל מקופטאן אל-חלבי, אבל אולי גם לא היה בהן צורך. כי בסופו

מפת רשתות המרוד של ערביי ישראל

מיקרא: ○ מפקד הרשת; △ — תא חבלנים ישראלי; □ — מפעילים בגדה; * — מצבור נשק

תוך שבוע אחד נחשפו שתי רשתות-חבלה של ערביי ישראל, שנשארו באחריות למרבית פעולות-החבלה הבלתי מופענות, שבוצעו ביישובים היהודיים במרכז ובצפון הארץ. גילויים רדפו גילויים. תפיסת תא אחד חשפה מייד תא נוסף, עד שהאזור נשאר המום תחת מטר הידיעות על גילויים של עשרות חבלנים ומשתתפי-פעולה עימם, בקרב ערביי ישראל. תרשים זה נועד לאפשר להתמצא בסבך רשתות החבלה שנחשפו. למעשה התגלו שתי רשתות: האחת של

ערביי עכו, שחיתה קשורה למפעלים בשכם, והתנהלה תחת פיקוד אל-פתח בעמאן, רשת שנייה היתה מסובכת יותר. מפקדה היה קצין הצבא הירדני לשעבר בכפר ציר, ליד ג'נין. הוא הקים לעצמו תאי הפעלה בנקודות שונות ביישובי הגדה המערבית, שהפעילו את תאי החבלנים הישראליים, שלא ידעו האחד על ליומו של השני. הקוים השחורים בתרשים מצביעים על הקשר בין תאי-החבלנים לתאי-ההפעלה. הקוים הקטועים — מבצעי החבלה של התאים הישראליים.

שולים בלי סוף, עד שבעלי המפעל חושכים לסגור אותו. "שודר כבשים". מה יש ליריבו של אלאדין, ראש המועצה — היוצא והנוכח

* המפעל אמור היה להיקרא על שם בנו של אלאדין, לוטפי, רס"ר בצה"ל שי נפל לפני כמה חודשים בעת מירדף אחרי חבלנים.

21 שנה אני משרת את מדינת-ישראל. מבקרה-המדינה בעצמו, ד"ר נבנצאל, נתן לי תעודה שהמועצה אצלי בסדר. אני עשיתי הכל בשביל לבנות את יחידת המיעוטים — ועכשיו אני כבר לא טוב? הכל בגלל האיש הזה אלאדין? מי הוא בכלל? לוחם מה-נג'אדה נגד מדינת-ישראל, שודר כבשים ו-עיונים. פעם, ב-1953, הוא נכנס לארץ ב-אופן בלתי-חוקי, אבל הקרוב שלו, חבר-

של דבר, מתנהל המאבק בדלית אל-כרמל לא על בעיות מסוימות, אלא בין שני מחנות ברורים: צעירים ומבוגרים. מצד אחד, מחנהו של אל-חלבי, הקופא על שמי ריו ונאחו בקרנות המסורת העתיקה. מצד שני מחנהו של אלאדין, המייצג את בני הדור הצעיר, משוחררי צה"ל שחזרו לכפרם לאחר שראו את העולם שבחוץ, ואינם מס' (המשך מעמוד 20)

לאחר שסיים שלוש שנות שירות סדיר, נענה סגן דרורי גיבור לקריאת שר הביטחון, התנדב לשלושה חודשים נוספים: שבוע לאחר מכן הוא נהרג ב-תעלה. אולם כל זה לא עשה רושם על הרב הצ-באי ליד קיברו: כדי לס-פק את יצר-הנקמה שלו, אסר הרב על מפקדו של דרורי להספיד אותו.

רבי-התותחנים שהתנהל על גדות ה-תעלה היה אכזרי. למאזינים ליד מק-לטי הרדיו ברחבי הארץ, היה זה סתם עוד קרב, אחד מני רבים. לסגן דרורי גיבור וחיליו היה זה קרב של ממש, קרב בשר ודם, ביחוד דם. פגזי המצרים התפוצצו סביבם כגשם. סגן דרורי ניהל את הקרב מהצד הישראלי: הוא עודד את חיליו, הש-גיח שלא ייפגעו. רק על עצמו לא השגיח: מדי פעם היה מתרומם מעל החפירה כדי להיטיב ולאחר את מטרותיו.

המשיך למלא את תפקידו, מעל ומעבר לצו החובה, עד שנהרג מ-פגיעת פגז.

השפלה

במקום תורה

חרי המהממות, באות ההלחיות. צה"ל נוהג לתפוע על קיברו של כל חלל, להביע בכך את חודת האומה לנוסל-ולמשפחתו. אולם במקרהו של דרורי ז"ל, הפכה תורת-האומה להשפלה איומה והת-עללות בזיכרו — בגלל הכפיה הדתית. הוריו של דרורי מתגוררים בבאר-שבע, אולם הם החליטו שבנם ייקבר ביד-מרדכי — המקום שאותו אהב דרורי ושבו הת-חנך: "הוא רצה להמשיך את חייו בקי-בוק", סיפרה, דומעת, אמו גיקה. "חשב-נו שאם הוא לא זכה לחזור לשם בחיים, לפחות שינוח באדמה שאהב".

להלוויה נתכנסו חברים, פיקודים ומפק-דים מכל רחבי-הארץ, הסקס התחיל כי-מקובל. איש לא חזה את השערוריה ה-עתידה להתחולל תוך שניות, כאשר, עם סתימת הגולל, רצה הרב הצבאי להתחיל באמירת הקדיש. כדרך השיגרה המקובלת.

חרב ציפצף

על ההורים השכונים

דרורי שג דרורי היו המומים ומוכי-ג' יגון, אולם מבעד לערפל ההלם, הם ידעו בבירור שטקס זה נערך לכבוד בנם. אינסטינקטיבית, ידעו שהם חפצים שהוא

אם הבנים גיקה, סלתה לפני כ-15 שנה לארץ מ-מכסיקו עם בעלה ובניהם דרורי ואליעזר.

התעללות!

יהלום את אופיו של דרורי: „לא, לא קדיש, ביקש האב מבצע לדמעותיו. „אנח" נו משפחה לא דתית, ובני לא היה רוצה שיאמרו עליו קדיש, הסביר לרב. אולם הרב, בתוקף סמכותו הכפולה גם כקצין הבכיר במעמד, וגם כנציגו של

אותו יום. שוצף וקוצף על הפגיעה בו, ניגש הרב אל המגיד של דרורי, שייצג את יחידתו, הודיע לו שלפי פקודות המטכ"ל אסור לשאת הספד בהלוויה צבאית שלא נאמר בה קדיש. הנוכחים המוועזים המ"ר תינו בדריכות לתגובתו של הסמג"ד. זה, חייל קרבי חתיק, שהתמצא יותר בהגנה על התעלה מפני המצרים מאשר בסעיפים הנוגעים לכספיה הדתית בפקודות מטכ"ל, החליט שלא להסתכן באימילוי פקודה, נסוג מנשיאת ההספד.

ההורים ההמומים עזבו מיד את המקום, שנוכחותו של הרב הפכה אותו למאוס בעיניהם, וההלוויה התפזרה בחופזה. בין הראשונים שעזבו את השטח היה הרב ה"צבאי. אחרון נשאר הסמג"ד, שהמשיך לר" כון בודד שעה ארוכה, על הקבר הטרי. „הוא ישב שם כל כך מלא צער, סיפר חבר משק משופם שהסקין ממרחק, „כמו אחד שהפסיד משהו, ויודע שלעולם לא יחזיר זאת לעצמו."

קשה היה לדעת מה היתה הסיבה האמיתית ליגונו — או כעסו — של הסמג"ד: אבדן אחד מבחירי לוחמיו — או מפח הנפש ליד הקבר הטרי, בעקבות ההתנגשות בין ההורים השכולים לבין הרב שניהל את ה"טקס.

★ ★ ★

בנוזין

למדינת ישראל

מה חשבו לעצמם הוריו של דרורי, כאשר חזרו מההלוויה הנוראה? מה חשב האב יעקב, חולה הלב? ספק אם הקדיש מחשבה שניה לאותו חסיד שוטה. סביר יותר להניח שהירהר ב" בנו שנפל, ובדרך חייו שהביאה אותו ל" כאן.

יעקב גלבוע לא היה נוכח ליד אשתו בלילה בו נולד דרורי. היה זה במקסיקו, באוגוסט 1948. שלושה חודשים לפני כן נולדה מדינת ישראל. יעקב וחבריו, ציונים ותיקים כולם, גויסו על-ידי שליחי ההגנה לעזור למדינה הנלחמת על חייה. עזרתם התבטאה בהברחת בנוזין לארץ, עבור ה" מטוסים שהתקבלו אז מצי"ת. מיכצצ ה" הברחה נמשך שלוש יממות, ורק בסופן ראה האב את בנו לראשונה.

משפחת גלבוע עלתה לישראל רק כעבור שבע שנים. ההורים ושני הבנים, דרורי ואחיו הבכור אליעזר, הלומד כיום בטכ"ניון, השתקעו בקיבוץ יד-מרדכי. דרורי ה" צעיר התקשה בתחילה בתהליך המעבר ממקסיקאי קטן לצבר, אך חיש מהרה הת" ערה, הפך למנהיג מוכר בין חבריו, אמו גיקה, מאדך, אשה עדינה ויפהפייה, הת" קשתה להתגלגל לחיי הקיבוץ. כעבור שלוש

רבי ראשי לצה"ל אדוף גורן

שנים, עקרה המשפחה לבאר-שבע.

★ ★ ★

שדוש שנים —

לא מספיק

הם הסתדרו יפה בבאר-שבע. ההורים התפרנסו מחנות מתנות במלון נוח-המדבר. אולם דרורי לא הסתגל, המ" שוך להתגעגע למשק, ולבסוף חזר לשם, בגיל 15. הוא השתלב מיד בין חבריו ש" קיבלוהו חורה בשמחה אל בין שורותיהם.

הוא התגייס לצה"ל בנובמבר 1966, הוצב לשריון, ובקושי הספיק לסיים את הטי" רונות כאשר פרצה מלחמת ששת-הימים. היה זה בלהט הפריצה קדימה, קדימה, על גבי טנק שועט לכיוון מעבר המיתלה, כא" שר התגלה אופיו, בסצינה הקלוחה כאילו מסרט: אלפי חיילים מצריים נסוגים חסמו את דרכם של הטנקים.

הוא ראה לפניו חיילים, חמושים אמנם — אך נסוגים, ולא היה מוכן לפתוח עליהם באש. רק כאשר תפס המפקד מידי את המיקלע והחל יורה, הבין דרורי שהוא נמצא במלחמה, ושאיבב מזו" (המשך בעמוד 20)

לפני האסון. האם, האב ושני הבנים בת" מונה משפחתית טיפוסית. תחילת דרכה של המשפחה שעלתה לארץ ממקסיקו היתה בקיבוץ יד-מרדכי, משם עברו לבאר-שבע.

המשפחה המאושרת

סרן דרורי גלבוע ז"ל

אלוהים עלי אדמות, לא חלם כלל לכבד את רצון האב השכול, והתעלם מבקשתו: „הוא המשיך בקדיש כאילו לא דיברו אליו. לא ראיתי חוצפה כזו מימי, סיפר לאחר מכן חבר ליחידה של דרורי.

האב המוכה חזר והתחנן להפסיק את ה" קדיש, בו ראה חילול זיכרו של בנו וס" לוף דמותו. רק עתה, כאשר האחירה מס" ביב הפכה בבירור עוינת, נסוג הרב, אך החל מתמקח כתגר בשוק. בהתעלמו מרוח בקשתו של האב, הציע להחליף את הקדיש בתהלים.

האב השכול סירב להתפשר ולהשפיל את כבוד בנו, כפי שהוא הבינו. הרב מצידו המשיך לצפצף, החל קורא את התהילים. באותו רגע ניגשה אליו האם הבוכיה, ה" יאה מידי את הספר. רק אז הפסיק הרב ממעשיו.

★ ★ ★

אין קדיש —

אין הספד!

היתה זו כניעה זמנית. הרב לא סיים ה" עדיין את מיכסת השערוריות שלו ל"

הוא - ראלף עינבר
ניצול השואה, במאי בידור בטלוויזיה
שנשא אותה לאשה

נלהקת

ברגע זה, סוניה עינבר היא עולה חדשה, אלמונית ששמה אינו אומר דבר לאיש. היא לומדת באולפן, בקושי מבינה מילה עברית. למרות זאת, קל מאוד להתנבא כבר עתה, שעולה חדשה זו תהיה בקרוב הפרימא דונה של הטלויזיה הישראלית, הכוכבת מספר 1 של המסך הקטן. שכן עד לפני חודשיים, היא היתה סוניה ברנר, אחת המנחות ועורכות הטלויזיה הפופולאריות בהולאנד. האיש שהפך אותה לעולה חדשה הוא ראלף עינבר, המכנים כיום את מיצעד הפיוזמונים, הנחשב לבמאי תוכניות הבידור הטוב ביותר בארץ, והזוכר לצופי הטלויזיה בעיקר בגלל השערוריה שהתחוללה בעקבות חיסול הוכניתו אולפן עגול — כאשר התפטר מהטלויזיה בקול רעם גדול, לאחר שלא איפשרו לו יד חופש בעבודתו.

אלפים

בדרך האחרונה

אשתו של ראלף עינבר לא נולדה להיות כוכבת. היא הפכה לכזו במקרה. בכלל שלטה המקריות בחייה, והיה זה רק מקרה שהיא נותרה בחיים. בדירתה החדשה ברחביה בירושלים, בי סלון המרוהט בסיגנון עתיק, גוללה ויפה פיה התמירה, בעלת השיער השחור הגור לש והעניינים הירוקות, את סיפור חייה של ילדה יהודיה, ניצולת השואה באירופה, שנשארה בחיים במקום בו ניספו רבבות אחרים.

היתה זו אמה שבזכותה היא חיה כיום. "האסון הגדול של יהודי הולאנד היה שהם לא האמינו למה שהנאצים עומדים לעשות להם", היא מספרת. "אבל אמי האמינה, היא סירבה להשלות את עצמה. היא הציעה לכל השכנות שלה לקחת את הילדים שלי הן ולשלוח אותם איתי אל הסבא שלי מחוץ לאמסטרדם."

"הסבא שלי לא היה יהודי, לכן היה לילדים סיכוי להינצל שם. אבל אף אחת לא הסכימה. הן גם לא רצו לברוח. הגרמנים הודיעו שהם רק מעבירים את היהודים לתוך גרמניה, ולא יאונה להם שם כל רע."

סוניה ואמה לא השתכנעו. הן הסתתרו במחבוא, ראו מבعد לחלון אלפי יהודים צועדים בשורות עורפיות, נושאים בידיהם כלייבית ותניגות. "אלפים אינסוף עברו מתחת לחלוננו", נזכרת סוניה. "איש מהם לא חזר. לפני המלחמה היו בהולנד על כל עשרה נוצרים יהודי אחד. כיום נותרו בכל הארץ רק אלפים יהודים."

גנבו

את המדרגות

לאחר שהיהודים פונו מאמסטרדם, הם התחמקו סוניה ואמה לכפר לבית הורי האם. שנות המלחמה היו שנות סבל ורעב. "אכלנו לענה מבושלת וסלק סוכר במשך שנים. לא היה במה להסיק את ה"תנורים. בחורף הקר של הולנד, לילה אחד, אני וזכרתי, שמענו רעש. פחדנו לצאת, וחיכינו עד הבוקר. אז ראינו שחטורות מדי

בחוז ראלף וסוניה בתקופת החיזור. המפיק והבמאי הנוצץ פגש ב"מגישת התוכניות — והרומן ביניהם פרח.

נבית ראלף, הישראלי שעשה לעצמו שם בחו"ל והחליט שמקומו בבית, וסוניה, אשת הקריירה שנמשה הכל.

סוניה עינבר (מי'מין), בחליפה לבנה) מדון

שוב שיחקה המיקריות תפקיד מכריע בחי

רגות העץ מהקומה הראשונה לשנייה. מי שהו פירק אותם עבור עצי הסקה. מאותו יום היינו יורדים ועולים בסולם."

המלחמה נסתיימה. סוניה חזרה לאמסטרדם. דאם. אביה וכל משפחתו ניספו באושוויץ. אמה נישאה עם השנים מחדש. גם סוניה שיקמה את חייה. היא סיימה תיכון ערב, כשהיא עובדת לפרנסתה ביום. אחר סיימה שלוש שנים באוניברסיטה, הוסמכה כב"חנת במיכנים פסיכוכיניים. היא עבדה במקצוע זה שבע שנים תמימות. עד ש"החליטה יום אחד שהיא זקוקה לשינוי. ואז,

שינוי

העתי לטלוויזיה לגמרי במיקרה. שיכה בסיפורה. "הכרתי את מישונו אותו אם יש לו משהו במיקרה בשבילי. במיקרה, היה לו. "התחלתי כעוזרת במאי, וזה הלך. לאחר ז' לי לעבוד כקריינית. עשו לי מיבחן בדי, והז

היא - סוניה עינבר

כוכבת הטלוויזיה ההולנדית, עולה,

המתכוונת להופיע בישראל

ענינבר

ריקאם לראשונה, שאלתי: איפה האנשים הג'יפים?

12 שעות ליום -

בלי כסף

ב תום המלחמה הוכנס לבית-ילדים בהאג, ובמשך שנות התיכון הצטרף

כאשתו, הצעירה ממנו בשנתיים. סיפור חייו דומה במידה מפתיעה לסיפורה שלה. זהו סיפורם של ילדי השואה שעברו דרך ארוכה, רצופת יסורים, ילדיהם המלחמה שגדלו ללא ילדות וללא הורים, ואשר הצליחו לשקם את חייהם בשתי ידיהם, במאמץ וב- כישרון.

ראלף, יליד האג, הולנד, נותר עם אביו, לאחר שהוריו התגרשו. בתחילת מלחמת ה-

עם העופרים סוניה ברנד מראיינת את צמד העופרים באחת מתוכניותיה פופולאריות בטלוויזיה ההולנדית. ברקע, מסכי הפיקוח (המ טורים), שבעזרתם רואה עורך התוכנית את המתרחש ושולט על מהלך הדברים באו

נערת השער הפופולאריות של סוניה הפכה אותה לדמות מפורסמת בת ומתנונית, בצירוף כתבות עליה, התפרסמו בעיתונים ו- נים ברחבי הולנד ואף מחוצה לה. את הקריירה שלה החלה כעוזרת במאי וכ-

עולם השנייה מסר אותו אביו לידי משפ- חה נוצרית. כך עבר ממשפחה למשפחה כל שנות המלחמה. הוא אינו מרבה ל- ספר על שנים אלה. לעומת זאת, הוא מוכן לספר על יום השיחרור: "שמעתי שמגיעים ג'יפים אמריקאיים לשחרר אותנו", הוא נזכר. "חשבתי שג'יפים זה אנשים עם רג- ליים וידיים. כשראיתי את החיילים האמ-

מת בשידור חי בטלוויזיה ההולנדית על מופע בידור

בזמני הפנוי אני רוצה לעשות משהו שלא מועיל לאף אחד."

איפה

האנשים-הג'יפים?

ה י זה באותה תקופה כשהיא פגשה לראשונה את הישראלי שנועד להיות בעלה. ראלף היה גם הוא כוכב, בשטחו שלו. וגם הוא לא הגיע לכך ביום אחד. ראלף בן ה-31 הינו גם כן מילדי השואה,

כך המשכתי, קריינית בערב ועוזרת-במאי ביום. זה הלך, ולאט-לאט התחלתי להפיק תוכניות בעצמי - ולהגיש אותן בעצמי. בשנה האחרונה היו לי שלוש תוכניות, שאותן הפקתי והגשתי בעצמי: אל תצחקו, תוכנית בשביל קשישים; תוכנית שנייה על אמנות, בה ארחתי הכל - יכולתי לארח ערב אחת את סלואדור דאלי, ולמחרת קוף שיועד לצייר; ותוכנית שלישית על ממצאים צעירים, בגילים 14-20. אופייני להם אולי היה ילד אחד, שהמציא מדינה ושפה חדשות, שפה שלמה והגיונית. שאלתי אותו למה ההמצאה שלו טובה, ותשובתו היתה אופיינית לדור הצעיר: במשך כל חיי אני אצטרך לעבוד על דברים מועילים. אז

סוניה.

קוף

לציר

היא ממ- ושאלתי בן, ממש

מן הציעו לחתי בו.

(המשך מעמוד 16)
כימים שכפרם ינוהל כמו שנוהלו כפרים בימי התורכים.
ואיש אינו מסמל את ימי התורכים יפה יותר מקופטאן אל-חלב, ראש-המועצה ש-אמנם אינו יודע לקרוא ולכתוב — אבל לעומת זאת ידע כיצד לזכות בראשות ה-מועצה, בעזרת המנדט הבודד שלו, וניצח את יריבו בעל שלושת המנדטים.

דיעות

נגד שיתוק

נהוג היה, בחוגי העתונאים, לחשוב את שבתי ("סבי") טבת לנץ, אך ידידיו הזהירו, בחודשים האחרונים, שהוא מתהלך עם רעיונות מפחיתים. השבוע נתן ביטוי ל-רעיונותיו, מעל דפי הארץ.

במאמר תחת הכותרת "לא ממשלה מקיר אל קיר", יצא נגד שאיפתה של גולדה מאיר להקים ממשלת ליכוד, כי "חסרונה הרב, והמכריע, שהיא מלווה סכנה של שי-תוק... כמעט קרוב לוודאי שממשלת לי-כוד לאומי תהיה ממשלה שרגל שמאל שלה אסורה בסד של גח"ל ורגל ימין בסד של מפ"ם. ואם דרושה לנו היום ממשלה, הרי זו דווקא ממשלה גמישה, המסוגלת לגלות דמיון ומחשבה מדיניים בהתאם ל-נסיבות וגם להכריע כדרוש. לא ממשלה משותקת."

ההפתעה לא היתה טמונה בהרכב הממ-שלה שהוא מעדיף, אלא במדיניות שלדע-תו חייבת הממשלה לנקוט.

מדיניותה של ממשלת ישראל, אחרי מלחמת ששת-הימים, היתה מעין מלכות מדינית שהמוצא היחיד ממנה הוא מלח-מה חושה, בלא שתקדם לה מחשבה או תכנית להסדר-שלום בעקבותיה... נסיגה תמורת שלום היתה נוסחה יפה לשבועות, ואולי לחודשים הראשונים שלאחר המל-

חמשת סעמור (17)
יין הוא עדיין אויב, ופתח גם הוא באש. הוא יצא מהמלחמה ללא שריטה, הניע לדרגת סגן. לקראת תום שלוש-שנות שירותו, הופיע בבית הוריו — ובישר להם שהחליט להתנדב לשלושה חודשי שירות נוספים.

המברחים בחור

שם זיכר

החורים התנגדו בתוקף: "שלוש השנים לא מספיק", התחננה אמו. "מל-המת ששת הימים, זה לא מספיק!"

גם אביו חוללה-הלב הצטרף לבקשה: "אני חולה, דרורי", ביקש. "אני חושב עליך 24 שעות ביממה. אם יקרה לך משהו, אינני יודע מה יקרה לי."

דרורי לא ויתר. "הפלוגה שלי יושבת בתעלה", הסביר להוריו, "אם אני אלך, הם יקבלו מפקד חוש".
אני מכיר את הקרב, את ה-אנשים, אני יודע איך לשמור עליהם. אם יפול שם אפילו קורבן אחד, בגלל שאני לא הייתי במקום, לא אוכל לסלוח לעצמי לעולם."

כך יצא לדרך האחרונה. "אני זוכר איך נתנו לו את שמו כשנולד", סיפר אביו. היה זה לאחר שהאב וחבריו חזרו ממבצע הברחת-הבנון. חבורת המברחים העניפה התיישבה מסביב למיטת הילודת. החלה התייעצות איוה שם יינתן לרך הנולד. פה אחד הוחלט על השם בן-דרור (שהוחלף אחר כך לדרורי): "כדי שיוכה לגדול כאדם חופשי במדינת-ישראל החדשה."

ספק אם שיערו אז ההורים לעצמם, שלא יוכר להיות חופשיים, 14 שנה מאוחר יור-תר, להביא את בנם לקבורה.

לחדש בשבת — כן!

אוכזר הם — לא!

למחרת השערוריה בהלוויתו של סגן דרורי גלבוע, הביעו מזכירות ה-קייבו-האצרי והוריו את הודעותיהם מ-התנגדותו של הרב-צבאי, במכתבים ש-שלחו לראש-הממשלה ולשר-הבטחון. חבר-הכנסת דב זכין אף הגיש שאילתה לשר-הבטחון משה דיין, בה הוא מבקש לדעת אם אכן פקודות מסכ"ל מנעו מהרב להי-ענות לבקשת ההורים השכולים, ואם אמ-גם בסמכותו של הרב היה לאסור על מספ-דו של דרורי להספידו ליד קברו.
תהיה אשר תהיה תשובתו של שר-הבטחון, התנגדותו של הרב הצבאי בהלווית דרורי גלבוע אינה תופעה חריגה ויוצאת-דופן. היא חלק מהאחירה של הכפיה הדתית ש-השליטו הדתיים באמצעות הרבנות הצבאית על חיילי צה"ל.

הרב הראשי לצה"ל, האלוף שלמה גורן, ידוע אמנם בדעותיו הליברליות בענייני דת, אולם הוא אחראי לאותם חוקים בעניי-ני דת המהווים חלק מסקודות המסכ"ל. לפי חוקים אלה אין חיילי צה"ל יכולים גם כיום, בתקופת חירום של מלחמה מתמשכת, ליהנות מאוכל טרי וחם בשב-ית. מותר להם להלחם ולמות בשבתות, אבל אסור להם להדליק את הבולרים במטבח ולהכין לעצמם ארוחה חמה.

לכל אזרחי ישראל הרוצים בכך, מותר כיום לחזות בטלחיוה בלילות שבת — רק לא לחיילי צה"ל. בפקודת הרבנות הצבאית נאסר להפעיל את מכשירי הטל-חיויה במועדוני החירות בלילות שבת.

בערבי שבתות מקבלים אמנם חיילי צה"ל חלות ויין, אבל אסור להם ליהנות מביר-דור. אם הם רוצים לערוך מסיבה, אסור שתנגן בה תזמורת. אם אמנים מתנדבים להופיע בפניהם, הם יכולים לעשות זאת בכל יום, מלבד בערבי שבתות.

הפרשה המעוררת של התנגדות הרב ה-צבאי בהלווייתו של דרורי גלבוע מהווה היר-כה חותכת לכך, שיש להעריך מחדש את החוקים הדתיים הכלולים בפקודות המסכ"ל ולברוק מחדש את סמכויותיהם של הרבנים הצבאיים.
המדינה מנתקת מעלה בהדרגה את כב-לי הכפיה הדתית — הגיע הזמן שחיילי צה"ל לא יהיו שונים בתחום זה משאר האזרחים.

השתחרר מעבודתו בלילות, החליט לנצל את הזמן ללימודים נוספים, החל עושה סטאז' במחלקת הבידור הקל של הטלוויזיה. כע-בור זמן קצר התקבל כעוזר במאי, ושמי-התחיל להוסיף בקביעות על המסך.
הוא עבד ולמד. למד בבתי-ספר, אך בעיקר בעבודה לציורם של גדולי הבמאים.
עד שרודי קארל, אחד הכוכבים והבו-סים הגדולים של הטלוויזיה ההולנדית, גילה אותו — וחסף אותו אליו: "זאת היתה תקופת דה-יגול, והם עסקו בדיק או ב-ריאורגניזציה של הטלוויזיה ההולנדית, גילה להם קשיי-תקציב, והם התחילו להשליך החוצה קומוניסטים וזרים. קומוניסט לא הייתי, אבל זר כן. ההצעה מהולנד באה ברגע הנכון", מספר ראלף.
הוא הפיק וביים עבור ההולנדים תוכ-נית פופ שכללה אופנה, חידושים, מוסיקה, סרטים — הכל. הוא השתכר סכום השווה ל-3,500 ל"י לחודש, נסע תדירות לרגל עבודתו על פני כל אירופה.

עד שיום אחד נתבקשה הכוכבת סוניה ברנו להשתתף בתוכניתו של הבמאי הכוכב מישרל. היא הסכימה, והם נפגשו.
"התחלנו לעבוד ביחד, וכמו בכל עבר-דה, ביחד רגיש כזה, היו בינינו חילוקי-דיעות. רבנו בלי סוף. אולם המריבות היו בשעות העבודה. בערבים התחלנו לצאת ביחד. רבנו אז כליכך הרבה, שהוצאנו הכל החוצה כבר אז. בגלל זה עכשיו אנח-נו כבר לא רבים", היא מתחייכת.

מה, אתם

החתן והכלה?

היתה זו מלחמת ששת-הימים שהזכירה לראלף שמקומו בישראל. הוא הגיע ארצה — לאמצע המלחמה.

אחרי המלחמה הוא ביקש מסוגיה לבוא להתרשם מהארץ. היא באה, הם בילו כאן חופשה קצרה, וחזרו יחד להולנד. לגבי עצמו לא היו לו היסוסים. הוא ידע ששום קריירה והצלחה לא יחזיקו אותו יותר ב-"חול". הוא חזר לארץ, קיבל על עצמו את ביום אולפן ענול בטלוויזיה — עד שהעניין התפוצץ. הוא התפטר וחזר להולנד. הבעיה, עתה, היתה סוגיה. הוא היה חייב להחליט אם לקחת על אחריותו את חיסול הקריירה המזהירה שלה, ועקירתה לארץ חדשה.

הוא המשיך בעבודתו בהולנד, עד ש-ההחלטה הסופית התגבשה בליבו. שלושה ימים לאחר ההחלטה, עמדו השניים בפני פקד רישום-הנישואין.

רצונו לעשות את זה בשקט. "הוא מספר. 'הלכנו לעיריית אמסטרדם. הזמנו רק את ההורים והקרובים. סוגיה לבשה מגפיים גבוהים ופרחת מיני שחורה. אני לבשתי חליפה חומה רגילה, והפקיד לא כליכך האמין לנו שאנחנו באמת החתן והכלה. אבל למרות כל הצינעה, מה אני רואה למחרת בבוקר, דבר ראשון כשאני פותח את העיתון? התמונה שלנו בעמוד ראשון של העיתון הכי גדול בהולנד. צלם חבר שהיה בחתונה הלך ומכר את התמונה לעיתון."

בינתיים, מאז ימי אולפן ענול, חלו שינויים בטלוויזיה. היא עברה ממשד ראש-הממשלה ליד רשות-השידור, ושלטון הפקידים הוחלף בשלטון של בעלי מקצוע. "אני אוהב את ישראל", אומר ראלף, "אבל אני גם מכיר את הישראלים. לא עזבתי את עבודתי בהולנד עד שלא קיבלתי את כל ההבטחות שחור על גבי לבן. בחוזה שלי עם הטלוויזיה הישראלית השכר שלי הוא אמנם חצי מזה שבהולנד, אבל אפשר לחיות."

ברגע שנחתם החוזה, קם הווג הצעיר שנישא זה עתה, נטלו עינים את הריהוט, שתי מכוניות הפאט — ובאו לאסיה.

סוגיה מלאת-התפעלות מכל הסובב אותה. במיוחד נראה לה מעורר התפעלות כושרן של הישראליות להסתדר עם הכנסות כה נמוכות ומחירים כה גבוהים: "ראלף מרוויח מצויין, לפי קנה-מידה ישראלי", היא אומרת. "אבל זה לא מספיק."

"אלא מה? אני אתרגל. כבר היה לי פחות מזה בחיי."

תיקון טעות

בשל תקלה טכנית שאירעה התחלפה בחלק מהגליונות הת-מונה המופיעה בעמוד 19, מעל הכותרת "עם העופרים", ובמ-קום התמונה המקורית מופיעה תמונה אחרת. עם הקוראים הס-ליחה.

מוני במשרד פירסום עוד אסטיק תמיד. קודם אני רוצה לנסות משהו אחר." החודשים הראשונים בפאריס היו איומים. "חשדתי שגמרתי את בצלאל אני אמן גדול, ובפאריס רק מכבים לי. עשיתי תיק מכל הציורים והרישומים שלי והלכתי עם המזודה והציורים ממשרד למשרד. ב-כל מקום היתה התגובה אחידה: עברו ב-ריפוף על הציורים, ואמרו לי: 'אל תת-קשר, אנחנו נתקשר איתך'."

"זאת היתה האכזבה הראשונה. תוך זמן קצר נשארתי חסר פרוטה. התגוררתי ב-למרה, הרובע העני של היורדים בפאריס. לאכול הלכתי למסרו. היו שם מכוונות אוטומטיות שתמורת סכום השווה לאגורה ישראלית שילשלו חפסית שוקולד קטנות. אכלתי שוקולדות כאלה בתוספת כוס קפה, במשך חודשים."

מצב עניינים כזה עלול לשבור כל אחד. ראלף החזיק מעמד וקיווה במשך חודשים ארוכים. אולם לכל כוח סבל יש גבול. הוא החליט כבר לחזור ארצה, מיואש ו-מאוכזב, כאשר נצוצה קרן תקווה. "כבר ישבתי על המזודות", הוא ממשיך, "כש-

סוניה ענבר

מריבות ביום — רומן בערב

תי את אוליבי דורר, מפיק התסכיתים ויירים.

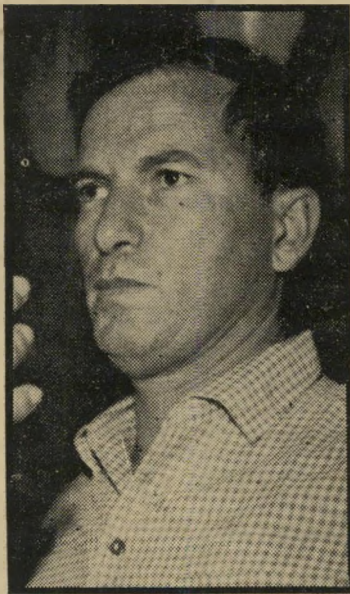
לדתי משמונה בבוקר עד 12 בלילה. היתה עבודה של מתלמד. כסף לא 'תי. 12 בלילה ועד שעות בוקר ה-ת עבדתי בציור עטיפות לספרים, ו-התפרנסתי."

לימודים, עבודה,

לימודים, עבודה

רך חייו בתקופתו הראשונה בפא-ריס מוכיחה, לדעתו של ראלף, את העבודה בטלוויזיה: "לדעתי רק אדם משוגע למקצוע, מוכן לרעוב ולע-פלו בלי כסף במשך תקופה ארוכה, אדם חיובי למיקצוע". לדברי ראלף, מאוד הגורמים מסוג זה בטלוויזיה לית, וזהו אחד המחדלים שלה.

בבד עם עבודתו בטלוויזיה ובציור ל-לספרים, החליט ראלף שעליו ל-תר יידע תיאורטי. הוא נרשם לבית-לאמנות הקלנוע אידן בפאריס. זה 'י עוד שנה שלמה של מאמצים, הם השתלמו: כעבור שנה, וזה ב-עם הטלחיויה הצרפתית, להופיע על המסך ולצייר את התוכניות לאותו ערב. הפעם — בשכר מלא. לא האט את הקצב: עתה, גש-

עיתונאי טבת

נגד ממשלה משותקת

חמה... מאז נוצרה הנוסחה, סופחה מ-רחיירושלים לישראל והוכרז שישראל לא תיסוג מרמת-הגולן וממקומות נוספים. **רוב ליינרים**, לאן חייבת, לדעת טבת, לחתור ממשלת ישראל החדשה? לפני ש-ישיב על כך, הזכיר את הפלירט הקצר שניהלו לוי אשכול ואשל משה דיין עם רעיון היישות הפלסטינאית. אבל "גברת מאיר טוענת שאין היא מכירה בזכות קיומו, או בעצם הימצאותו, של עם פלשתיני... עם הורדתה מן-הפרק של התכנית לכונן בשטחים המוחזקים מדינה פלשתינית, נס-חם הגולל על כל דמיון מדיני של ה-ממשלה."

דעתו על ראש-הממשלה אינה מחמיאה במיוחד: "אין לבוא בטענות אל הגברת מאיר בגלל תכונות שבהיוולדה לא נחונה בהן, כמו ראייה מדינית רחוקת-טווח כשל דוד בן-גוריון. היא אינה בן-גוריון, וזו ודאי לא אשמתי. באותה מידה גם אין לתבוע ממנה את הסגולה לנטילת אחריות מירבית והכרעה גורלית — כהכרעת בן-המשך (בעמוד 25)

פשיטות רגל

קדחתניים, כיצד לצאת ממצב הביש — שלוחו נכנסו קבר נטי המשק דחוק בעיניים פתוחות מאוד. כמו אצל כל פושט-רגל שעסקיו טרם נסגרו רשמית על ידי כונס-הנכסים, יש גם כאן רק שתי אפשרויות — שניתן לשלכן יחד: אפשר לנסות ולהגדיל את הכנסות המדינה במטבע-חוק, ואפשר לנסות לצמצם את ההוצאות במטבע-חוק. העיקר הוא, שיש להחזיר את הפער בין ההכנסות להוצאות, חזרה אל הרמה „הנורמאלית“ שלו, דהיינו

נאם הברא

ל-500 מיליון דולר. על עצמאות כלכלית, כבר איש היומ אינו מדבר עוד.

נסיונות השנור

נכשלו

חידה ניסתה הממשלה ללכת בדרכים המקובלות עליה מאז קום המדינה. בעת ביקורה בארצות-הברית, ביקשה גולדה הלחאה נוספת של 600 מיליון דולר — 200 מיליון לשנה בשלוש השנים הקרובות. הסכום, כפי שמתי ברר מהנאמר כאן, אינו מיקרי.

טרם שמענו על הסכמה אמריקאית לבקשה זו — וייתכן שהמזכיר התיאומי של גולדה נועד לשם תזכורת לניקסון — אך דבר אחד ברור: בקשה זו תפתח פתח רחב לחץ אמריקאי — ורק תדחה את פיתרון הבעיה לעוד שלוש שנים. ואז, כלומר, יהיה עוד יותר קשה לפתור אותה. פינחס ספיר נסע אף הוא לארצות-הברית, בלי הרבה רעש, מייד אחרי הבחירות. מטרתו — לדרבן את פעולות המגבית ולגייס השקעות נוספות בישראל.

אולם ספק רב אם ספיר הצליח לעצור את הירידה התלתי, לה, המסתמנת מאז 1967. בהכנסות ממקור זה. סך-הכל התרומות מארה"ב הגיעו ב-1968 ל-220 מיליון דולר. ב-1969 גיע הסכום ל-180 מיליון בערך. ב-1970 צפויה ירידה נוספת. ההשקעות של אמריקאים בישראל — לא רק של יהודים — הגיעו ב-1968 ל-230 מיליון דולר (זה כולל את אגרות-החוב הממשלתיות שנמכרו בחו"ל) וסכום זה מהווה שיא: אין להניח שיושג שנית ב-1969. אנשי עסקים אינם אוהבים, בדרך כלל, להשקיע את כספם במקומות ששם יוררים ומפוצצים.

הולכים לחלוב

את האוצר

ה, איפוא, עומדת הממשלה לעשות? תוכל לצפות בשנת 1970 — ואולי כבר בחודש זה — לפעולות הבאות, מיקצתן או כולן, בבת-אחת או בהדרגה: ● ייעשה מאמץ להקטין את היבוא שאינו ביטחוני ושאינו מסייע לייצוא. פירוש הדבר — קודם כל מוצרי צריכה. הדבר ייעשה מן הסתם על-ידי מיסוי נוסף על מוצרים כגון מכונות, דלק, מכשירי-שמל, חומרי-בניין רבים, פריטי מזון מיובאים, נסיעות לחו"ל ועוד. המיסוי (המשך בעמוד 24)

מאת

הפרשן הכלכלי של „העולם הזה“

מאוד, גרמה להברחה רבתי של כסף לחו"ל. אין להניח שיחזרו על נסיון אומלל זה, אלא אם כן יגיעו מים עד נפש.

הפער

הולך וגדל

מצב זה, שלמעשה אין רכוש קבוע במטבע זר שיוכל לעזור למדינת-ישראל לכסות התחייבויות פיתאומיות וגדולות בחו"ל, אילץ את בנק-ישראל ליצור את הרזרבות

האם צפויה שואה כלכלית?

האם יהיה כיחות?

מתי יוגדלו המיסים?

חזרה לתקופת הפיקוח?

מי יכגע?

האמורות מהלחאות: התנודות בהן אינן מראות מה קורה לרכוש שלנו. בעיקר, הן משמשות מדד לאמון שנותנים בנו בשוק-הכספים הבינלאומי.

נראה, כי אמון זה נמצא בירידה מתמדת. הסיבה עשויה: אנו מוציאים בחו"ל יותר כסף ממה שאנו מרוויחים. בעבר כוסו ההפרשים מכספי-השילומים, מכספי המגבית-המאוחדת, מהעברות של עולים חדשים ומהלחאות לזמן ארוך ממקור רות שונים.

הפער בין ההכנסות מייצוא סחורות ושירותים, לבין ההוצאות על היבוא מסוגים אלה, היה בשנים 1962 עד 1967, בסביבות 500 מיליון דולר לשנה. גרעון זה כוסה איכשהו בלי לגרום לצרות מיידיות. אולם ב-1968 זינק הפער ל-700 מיליון דולר. ההפרש הנוסף בסך 200 מיליון כוסה כולו על-ידי תוספת הלוואות.

ב-1969 גיע הפער ל-800 מיליון — ואולי אף ל-850. נראה, כי אין עוד אפשרות לכסות את התוספת (350 מיל-יון דולר מעל ל„שנור“ הנורמאלי) בצורה שיגרתית. במיוחד חמורה הסכנה, מכיוון שיש חשש סביר שהפער יגדל עוד יותר ב-1970 — ואז לא תוכל המדינה לעמוד בהתחייבויותיה לתשלום חובות ואפילו ריבית על ההלחאות הישנות. למצב זה קוראים, בשפה פשוטה, פשיטת-רגל.

המציאות

מאחרי התיאוריות

הבעיה אינה, איפוא, איזה קראדם דמיוני ותי אורטי — אלא העובדה הפשוטה, שעלולים לסגור בפני מדינת-ישראל את אשני הבנקים בחו"ל. הדבר אינו מס-ליא ביותר, מאחר שהחובותינו יגיעו, בסוף 1969, לסך 2,300 מיליון דולר בערך. לגבי משפחה ישראלית ממוצעת בת חמש נפשות, זהו סכום של 13,375 ל"י, והתשלומים שיש לשלם לחו"ל על חשבון חוב זה מגיעים לכ-950 ל"י לשנה.

מסי-ההכנסה הממוצע שניגבה בשנת 1968/69 מכל אזרח ישראלי היה 500 ל"י — או 2,500 ל"י למשפחה הממדי צעת הנ"ל. פירושו של דבר, שיותר משליש של מס ההכנסה היה דרוש כדי להבטיח רק את תשלום הריבית ואת החזרת ההלוואות לחו"ל. מיספרים אלה גלויים לכל — כולל אנשי הכספים בחו"ל — ואין זה מפליא ביותר שהם מתחילים לשאול שאלות לא נוחות למדי.

עצמאות כלכלית

חלום שנגוז

היות והפסקת האשראי בחו"ל עלולה להמיט שואה כלכלית על המדינה, מתנהלים כעת באוצר בירורים

ב-30 לספטמבר 1969, בשעה 23.59, אירע אסון נורא למדינת-ישראל: קרה הובר, שדויד (דולק) הורר ב"ק, 72, נגיד בנק-ישראל ואחד האנשים שהחלטותיהם עשו יות להשפיע על כיסו של כל אזרח, הוהיר מפניו וטען שלעולם אין להרשות שיקרה. אם אכן תהיה סכנה שה' אסון יתרחש, קבע דולק בן ה-72, לשעבר חבר קיבוץ השומר הצעיר ב"תאלפא, יהיה על ממשלת-ישראל לנקוט בשורה של צעדי-חירום, שלעומתם יראה מיסטר-הצנע של

שר-אוצר מיועד ספיר

דוב יוסף בשנות ה-50 כבית-הבראה. המעניין הוא, שאיש מאזרחי ישראל לא היה חש שהאסון אומנם אירע, אילמלא דיתחו העיתונים על כך כעבור שבוע ימים. החיים נמשכו כרגיל — ועדיין הם נמשכים כך — כימעט חודשיים אחרי האסון הנורא.

האסון: רזרבות בנק-ישראל במטבע-חוק ירדו אל מתחת לקו האדום של 500 מיליון דולרים אמריקאיים. כרגע הם עומדים בערך על 450 מיליון, ויש סיכוי סביר שעד סוף השנה האזרחית ירדו לסביבת 400 מיליון.

תועלת

מפוקפקת

סכוי סביר — אך אין כלל הכרח שהדבר יקרה. אם ירצו דויד הורוביץ או שר-האוצר בכך, תחזורנה הרזרבות בסוף דצמבר שוב אל מעל לקו האדום. הדבר כזה אינו כרוך במאמץ גדול. הסיבה: רזרבות אלו אינן אלא כספים של אחרים, שממשלת-ישראל לחתה אותם לזמנים קצרים או ארוכים יותר.

אולם — בנק-ישראל טרם השתמש בהלוואות אלו לצרכים שלמענם נלקחו. בשוק-הכספים הבינלאומי ניתן להשיג תמיד כספים כאלה לימים מיספר — למשל לתקופה שבין ה-29 לדצמבר 1969 לבין ה-2 לינואר 1970. במיקרה כזה יוכלו העיתונים לדווח על שיסור מפתיע ברזרבות של בנק-ישראל. דברים כאלה כבר נעשו בעבר. התועלת בהם מפוקפקת ביותר, ואין להניח שאכן יעשו גם הפעם.

בגידה

באזרחים

שזוי הרכוש הממשי של מדינת-ישראל במטבע זר זקים בניירות-ערך זרים, ברשות, על-ידי אזרחי ישראל — חוכל המדינה לשים ידה בעת הצורך. הדבר כבר נעשה פעם, ב-1950, כאשר בעלי-מניות כאלה קיבלו מהאוצר את טבי-הדולר — התחייבות לשלם את התמורה בלירות יש-ראליות צמודות לערך הדולר, בתוספת 2% ריבית.

פעולה זו הרסה או את האמון באוצר לתקופה ארוכה

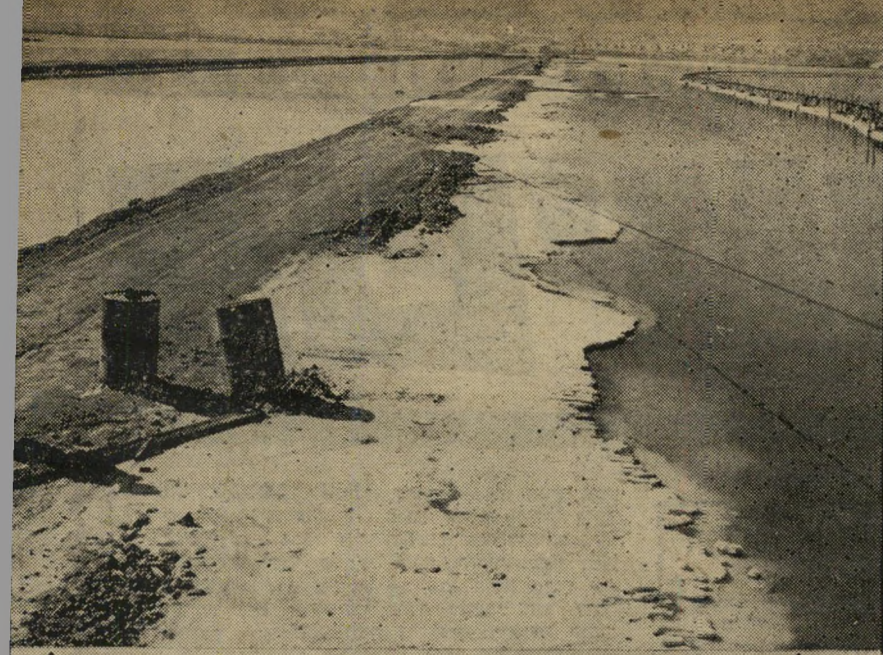
רבת עמון: 4 אזרחים נהרגו, 1 נעדר בהתקפת מארב ישראלי בדרום ים-המלח

— מאת מנחם פרידמן —
לעיתים קרובות —
יורדן טענה לפנות בוקר, כי איבדה מאזרחיה נהרגו ואחד נעדר בהתנגשות ש"י אירעה אור ליום אתמול בין משמר צבאי ישראלי לבין כבד "אזרחים" בדרום ים-המלח.

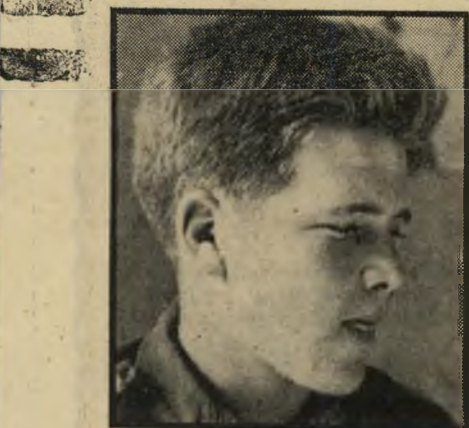
כן טוענת ירדן כי תותחים ארוכי טווח של צה"ל, המורצים בדרום רמת הגולן, הפיצו הלילה מטרת שונות בי אזורי אירבד וסאלט. הדובר לא מסר אם היו בהפגזה זו נפגעים. כידוע, נמצאים באורח גורות תותחים ארוכי טווח של צבאות סוריה ועיראק.

ידיעה קצרה שהתפרסמה בהצנעה השבוע היפנתה את תשומת-הלב אל עבר הגבול הנשכח של ישראל — גבול הערבה המתמשך מעין-גדי בצפון ועד לאילת בדרום. זה אינו רק קו הגבול הארוך של ישראל,

מעבר לגבול רואים אנשי אירגוני החבלה כך את מפעלי ים-המלח (תמונה משמאל), המשמשים מטרה עיקרית להפגזות תיהם והתקפותיהם. זהו גם הקו דרכו הם מנסים לבצע את חדירותיהם, אחרי שהם נכשלים בגזרות אחרות. על אבטחת קו גבול ארוך זה מופקדת אחת מיחידות צה"ל, שאינה עולה לכותרות.

הגבול הנשכח

ניר אחד החיילים הצעירים ביחידת הג' בול הנשכח, המאבטחים את הגבול הפרוץ והארוך ביותר של מדינת ישראל.

אבנרי אחד מחיילי היחידה הממונה על השמירה. 16 שעות עבד זה ביום ו-24 שעות כוונות, הם סדר יומו.

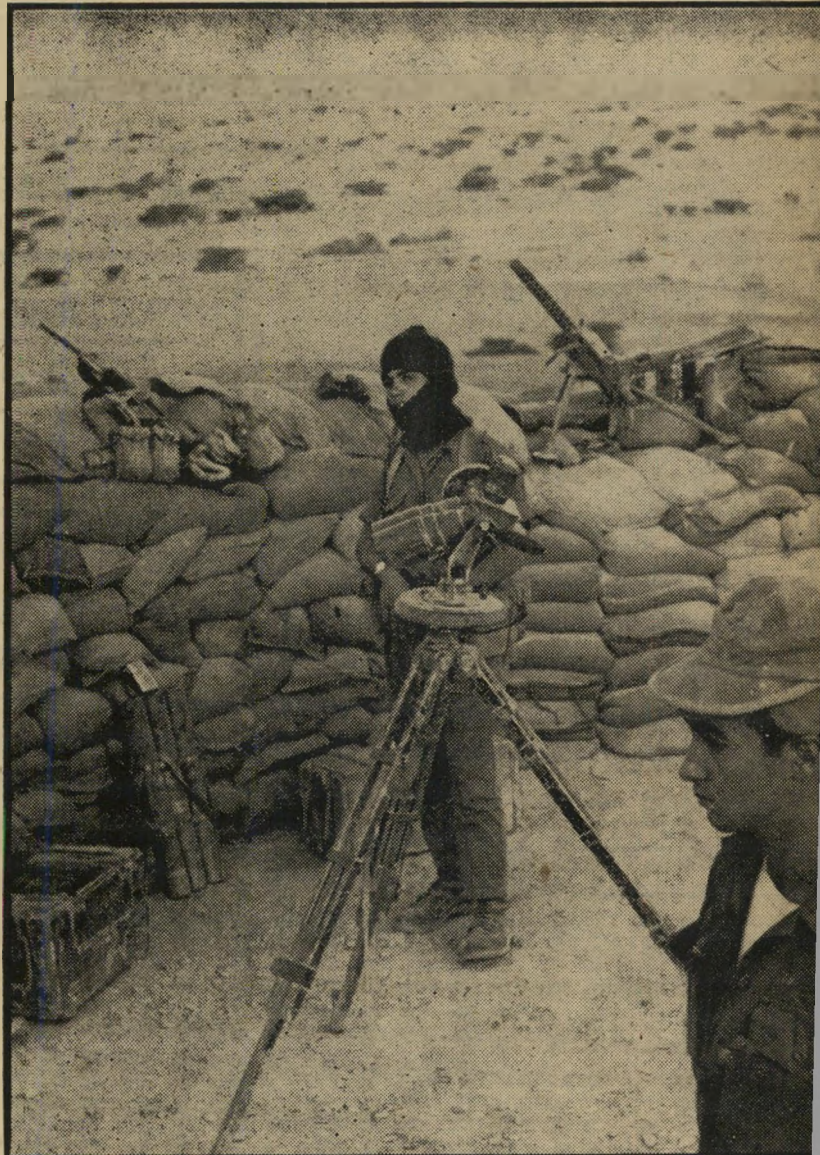
בדואי שנראה מסתובב ליד הגבול, כשמסקפת חדישה בידו, נחקר לפשר שוטטותו בגבול.

של 4 דינרים לחודש. בצאסי ובפסיפי, הכפרים הירדניים השוכים בדרום ים-המלח ושימשו כמה פעמים מטרת לפעולות חיילי צה"ל, אין כימ עס כיום תושבים אזרחיים. אלה נטשו במקומם שורצים במקום כנופיות חבלנים.

שטטו הגמלים, לא נראה הבדואי. הוא הסתתר בין קפלי הקרקע ורק בקושי הצליח למצוא. "לא רצינו לקחת איתנו את המיטקן", אמר ניר אחר-כך, "אבל כשחיפשנו בין חסציו מצאנו מישקפת-שדה חזקה וחדשה, מהסוג שמוצאים אצל חבלני אל-פתח".

גורי
אריות

ת תפיסת הצופה הבדואי היתה רק אחת הפעולות השיגרתיות ש-

עמדה בערבה

אישם, במרחבי הדרום המדבר, מול הגבול החשוף עם ירדן, מהווה עמדת שקי"ח את עובדת הנוכחות הישראלית על הגבול. מקלט על השקים ומישקפת טלסקופית שנועדה לגלות מסתננים, נראים בעמדה.

אישם, בקצה הדרומי של ים-המלח, שוטטו גמלים בערבה. בצבעיהם הם השתלבו עם הנוף עד שכימעט אי אפשר היה להבחין בהם. הם שוטטו כמפוזר במרחק כמה עשרות מטרים זה מזה, כשהם מלחכים את מעט העשב במקום בשלחה סטואית.

לכאורה — תמונה אידיאלית, המסוגלת להרדים אף את הצופה הנסער ביותר. אולם לא כאשר הגמלים עוברים את אותה רצועת המידבר המסומנת במפות כגבול המפריד בין ירדן לישראל.

מבעד למישקפת הבחין ניר כי הגמלים, שכאילו תוך כדי חיפוש אחר מזון, חצו את הגבול בכמה עשרות מטרים, אינם לבד בשטח. בקירבתם הסתובב בדואי תמים, רועה גמלים. אלא שהיה משהו בבגדיו של הבדואי לבוש הקרעים שמשך את עיניו של ניר. היה זה חפץ נוצץ שאי אפשר היה לטעות בו.

כאשר הגיעו ניר וחבריו אל המקום בו

במדינה

עלייה

אנא
כורדי

בש המחבר את תל-אביב לחולון להגברת לחץ-הדם. שכן כביש זה מוביל, בין היתר, גם למשרד-הרישוי בחולון, עובדה שיה לגרום עצבנות לכל נהג. עובדה לא הגיונית אולי, אבל עובדה.

אולם ישנם אורחים ישראלים, שעבורם קצת האיוורור גרוע על-אדמות. זוהי בימים אלה משבט אל-הוזייל, שהתקמו משרד הרישוי, כמרי שנה, בשטח שבין מדרום כתב "עלם הזה", אשר פויר במקום, "עלם הזה", אשר חרשים:

בארץ של אלוהים. ארבעה הרבה בדואים, והרבה יותר כבשים וסוסים מכסים את השטח, למרגלות מגרד השחקים הסמוך. בדואית קמוטה כבת 50 יוצאת לקראתו: "הלו חבר", היא קוראת בעברית צחה, פחות או יותר. "רוצה כבש זכר בשביל פסח? כשר, בחי, אצלנו אין טרף. כולם קונים אצלנו כבש בשביל ה' פסח'."

כאשר היא מגלה שאינני חושב עדיין על פסח, נבהלת הבדואית: "תראה אדון, אנחנו לא בארץ של חולון, וגם לא בארץ של תל-אביב, וגם לא בארץ של יפו. אנחנו בארץ צע, באדמה של אללה. אין חוק להוציא אותנו."

היא נרגעת רק לאחר שאני מבהיר לה שאינני מהעירייה, מעלה חיך נרחב למראה המצלמה שהתחילה מתקתקת, אולם לא לפי גי שמצאה לנכון להזהיר אותי: "הבעל שלי מקנא", אמרה. "יראה שאתה מצטלם איתי

הפרשה החלה מסתבכת יותר ויותר עם כל יום שחלף, ונראה היה שתהפוך כל רגע לשערורייה נוספת. העיתונים עלו עליה, השלחנים כיסתה אותה, והאחרים כוססו ציפורניים בדאגה: מאין יבוא עזרים? הם רואי לא שיערו שיעזרם יבוא מהעולם הזה.

הפרשה היא פרשת קבוצת המשפחות הכורדיות שעלו ארצה מאיוור כרמאנאשה שבפרס, לפני ארבעה חודשים, ונתקעו מאז בלוד, בדרישה להביאם למושב פעמי תש"ז שבנגב, שם יושבים בנראצם. מוסד-העלייה בטהרן הבטיח להם זאת — והעולים החדשים סירבו לשמוע על כל תחליף. העובדה שחעד המושב נסוג בו, מסיבות שונות, ואינו מוכן לקבלם, לא עניינה אותם. "פעמי תש"ז" — זו היתה תשובתם הפסקנית וה' יחידה.

מוסדות הקליטה הביאו בפניהם הצעות לחליפים שונים, הועיקו לעזרתם את ח"כ מרדכי זר, את ראשי אירגון עולי פרס, ניסו לפתות אותם במקורים, כיריים-גז, רהיטים, אפילו מכונות-כביסה — הכל חינם כמובן — אך מאומה לא הועיל: "אנא כורדי", היתה התשובה של העולים, "פעמי תש"ז".

כורדי בין כורדים. כך נמשך החד-גדי ארבעה חודשים. העולים מפרס חסמו

המלחה האכזרית של "גורי אריות" -

יחידה אלמונית של צה"ל המאבטחת

חלק מגבול 220 הק"מ של ישראל בערבה

תודות להם עובדים פועלי מיפעלי ים-המלח, ביום ובלילה, כביטחון כימט מלא, ואנשי משקי הערבה צוסקים בביטחה בעבודתם החקלאית. ילד הטיפוחים של היחידה היא התיישבות ה"היהודים הנוצרים" בעיר אובות בערבה, אותה אימצה היחידה לעצמה, בניגוד ליחידות אחרות שערס אורחיות מאמצות אותן. בלילות הם מרכיזים את המכוניות הרור צות להגיע מאילת צפונה או מהצפון לדרום, מארגנים אותן לשירות ומובילים אותן כדי שיגיעו למחוז חפצן בביטחון.

בצעים חיילי היחידה המבטיחים גיורה זו. לעומת המיגורים האחרים של הגבול והו מיגור שקט יחסית. מפעם לפעם שומעים בו אומנם הדי ירי של קאטיושות ומרגמות, המכוניות לעבר מיפעלי ים-המלח או היאח זווית הנחל בערבה. אולם בדרך כלל הפ' עילות במקום היא שיגרתית ביותר. רוב חיילי היחידה הם בוגרי חיכון, צעיר רים מהיישובים הוותיקים בארץ. כך למשל ניר, שהגיע למקום מגוריה, או אבנרי, ליד קיבוץ חולדה, שהוא כיום תושב תל-אביב. הם וחבריהם מתסארים בהישג לא

חיילות היחידה באות לביקור אצל הבחורים בקו הקידימי החיילים "מכביס" אותן בהצצה במישקפת, ממנה ניתן למשקיף להבחין במה שמתרחש בכפרים הירדניים הנמצאים דרומית לים המלח.

מבוסל: כ-90% מנסיונות החיריה של החב' לגים דרך קו הגבול הנתון להשגחתם, נת' פסים. בגלל תנאי האיוור, ואורך הגיורה הם פועלים בשיטות בלתי קונבנציונליות,

מאהל שבט אל-הוזייל בצומת חולון
"אנחנו באדמה של אללה"

— ירביץ לי מכות חוק, אבל אין דבר, שיהיה לך לבריאות. תעשה תמונה, יאללה, תעשה."

זריזון מקדימין. מסעם של הבדואים לצפון הוא מסע עסקים. לבריהם, ניהגים יהודים רבים, בייחוד יוצאי טריפולי, עי' ראק, ומרוקו, לרדת לבאר-שבע עם התקרב חג-הפסח, לבחור לעצמם כבש משובח. כדי להקל על ההתחרות הקשה בבאר-שבע, הח' ליטו משפחות אחדות בעלות יונמה, להביא את הסחורה לשערי ביתו של הלקוח, דבר המתבטא, כמובן, במחירים טובים יותר, מה גם שהלקוח חוסך לעצמו דמי-הובלה ניכרים.

ואכן, החישוב הוכיח עצמו כנכון, וה' עסקים שפירים. חששם היחיד של הסוחר רים הזריזים באוהלי קידר, הוא שההענוג לא ימשך לנצח. "אנחנו כמו יהודים", טענה בתישיחי, "מדברים עברית כמו יהודים, מולידים הילדים בבית-חולים כמו יהודים, אצל הרופא של הבדואים בן-עיסה (ד"ר בן אסא) ורוצים רק למכור כאן קצת גבינה, קצת חלב, וקצת כבשים, איפה שב' באר-שבע קשה למכור. אז זה לא רע, נכון? לפני כמה זמן אמרו לנו שיבואו כאן לב' נות שיכונים בשביל עולים. למה? אין מס' פיק שיכונים עוד בארץ?"

שאלה טובה. ביתיים, עד שיפלוו השי' כונים לנווה במידבר-הבסון, ממשיכים הב' דואים לעזור ליהודים בהכנות לחג-הפסח. נכון אומנם שהפסח יחול רק בעוד חמישה חודשים, אבל זה כבר באמת יותר מדי — לצפות מהבדואים שגם יתמצאו בלוח ה'

את המקום היקר במעונות העולים בלוד, היקשו על קליטתם של עולים חדשים ש' הניעו. איש לא ידע כיצד לפתור את ה' בעייה.

בשלב זה של יאוש, נזכר מישוה במש' רד-הקליטה בירושלים, שבמערכת העולם הזה נמצא כתב שבעבר עסק בקליטה נפרס. נעים גלעדי הוועק לעזרה, ולאחר שבחן את הקיים, הסכים לעזור. הוא יצא ללוד, ביקש מכל מלחיו להניחו לבדו, ונועד ל' שיחה ממושכת עם העולים, בשפה שאיש מהאחרים לא הבין.

שעה לאחר מכן, יצאו ראשי העולים, הודיעו לאחראי על מרכז הקליטה בלוד שהם מסכימים להצעתו לעבור לראש-העין או לפרדס-כץ.

כשהסיעו עובדי משרד-הקליטה, שלא הא' מינו למשמע אוזניהם, את הכתב בחזרה לתל-אביב, ביקשו לדעת איך עשה את מה שהם לא הצליחו לעשות.

תשובתו היתה קצרה: "אנא כורדי".

מיעוטים

בדואים

בארץ

חולון

לרבים מאורחי תל-אביב-רבתי — לאלו מביניהם היושבים ליד הגה מכונית או ה'

הבאנו אותה, אומר ניר (קיצוני משמאל), כשהבריו

עשוי להיות כבד במיוחד, כי הפעם הכוונה היא לחסוך במטבע-חזק — לא סתם להכניס לאוצר מטבע ישראלי, שניתן, אחרי הכל, במיקרה הצורך, גם להדפיסו.

מטרה דומה תושג על-ידי פיתוח הלירה הישראלית, ומוסדות כספיים בינלאומיים מסוימים לוחצים בכיוון זה על ממשלת ישראל. אולם מכיוון שהפיתוח מכביד גם על הממשלה — בגלל ההתחייבויות הרבות שלה הצמודות למטבע-חזק — ו"מכיוון שאין לומר שהפיתוחים הקודמים השיגו את המטרה, אין עוד לדעת על מה הוחלט. ייתכן מאוד שיוחלט, כסיגנון "חצי תה וחצי קפה", על שני הדברים גם יחד.

צעדים

חמורים

● הגדלת מס-הכנסה ו/או מילואי-חזר בה — בעיקר על-מנת להקטין את כמות הכסף שבידי הצבא. על-ידי כך יוקטן הביקוש למוצרי-היבוא היקרים, ובנוסף גם יוקטן ביד שמאל כספי-עובדים, שיתמלאו — קצת — מתוספות השכר של 1970, שהובטחו כבר למעשה.

● יוגבר הפיקוח על מטבע-חזק. יקשה על אזרחי ישראל לקבל הקצבות במוזמן לנסיעות ולמסעות אחרות. הקצבות אלה ניתנות היום בצורה חופשית למדי, אגב — הדבר יגרום כימקט אוטו-מאטית להברחות מטבע ולעליית בשער של הדולר השחור.

● יוצמצם האשראי ליבואנים, שיצרכו לשלם עבור סחורותיהם במוזמן, וזמן ניכר לפני שתגיענה ארצה. הדבר יקטין את המלאי, יקשה על רכישת מוצרי-חזק ויצמצם, כך מקווים, את הצריכה של מוצרים אלה.

● ייעשה ניסיון להגביר את הייצוא, גם על-ידי הטבות שונות. כיום, במצב של תעסיקה מלאה, קורה שהזמנות יצוא אינן מתמלאות מחוסר עובדים.

נסיונות

אנגליים

הדבר עשוי להתבצע על-ידי הנהגת מס משכורת על מיפעלי שירותים כגון חנויות, בעלי-מלאכה, עורכי-דין ועוד. כל מעסיק ישלם מס בהתאם למשכורות שישלם.

דבר זה נוסה כבר באנגליה, אולם לא גרם שם לנהירה המקוה לתעשיות הייצוא. הסיבה: ההתייקרות הועברה ברובה ללקוחות של מיפעלי השירותים.

כן התפתחה שם תופעה של עבודה שחורה, דהיינו עבודה שלא דיווחו עליה לשלטונות המס. המדובר כאן בעיקר בעובדים שעסקו במיפעלי-שירותים בשעות הנוספות, מחוץ למיסגרת עבודתם הגלויה והרשמית.

אין כל ספק שגם המשק הישראלי יסגל לעצמו במהירות את דרכי ההתחמקות האלו ממס.

● הגדלת תפוקת הנפט. זוהי למעשה תקוותה הגדולה ביותר של הממשלה. אך אפילו אם יתאפשר הדבר מבחינה מדינית ובטיחותית, לא תהיה לכך כל השפעה על המשק בשנת 1970.

הפיתרון

הנכון

תכן שכך האמצעים האלה יסייעו לצמצם את הפער בין ההכנסות לבין ההוצאות ב-350 מיליון דולר לשנה. מה שברור הוא שהם ימירו את חייהם של מרבית אזרחי ישראל, לא ייצרו אקלים נוח לקליטת העולים, שיגאל אלון מקוה למשכם.

אפשר היה, כמובן, להפנות את המרץ והכישורן המושקע עתה באוצר ובמקומות אחרים גם בכיוון אחר: למשל, בייתוח מצבנו המדיני ובאיתור דרכים להשיג את השלום. דבר זה היה פותר את הבעיית פיתרון יסודי הרבה יותר. אולם

של הזמר, וערכה:

אולם ההצלחה לא האירה לו פנים. הוא חזר לפאריס, ובכמה להיטים, כמו השיר התורכי איצ'קידרה ומוסטפה, קנה את עולמו. הוא הפך לכוכב קולנוע מבוקש, הופיע בסרטים לצידם של בריגיט בארדו ו"אדי קונסטנטיין".

לפני שנתיים הגיע לשיא הצלחתו: הוא קיבל את תפקיד סנשו פנשה במחזמר אישי למאנשה, לצידו של ז'אק ברל בתפקיד דון קישוט, שהוצג באולימפיה בפאריס.

הצלחתם המשותפת של מורנו וברל הייתה כה גדולה, שבתום עשרה חודשי הצגה התכוננו להעבירה לארצות-הברית וליציגה שם בצרפתית. לפני היציאה לארצות-הברית ניתנו למורנו 15 ימי חופשה. הוא הגיע לארץ כדי לבקר את אמו, רוזה

דרי מורנו

במלאות שנה למותו

קבוצה קטנה של אנשים סבבה ה' שבוע את המצבה הכפולה בבית-הקברות בבתי-הקברות. הם הסירו את פרוכת הקטטה שהשחורה שכיסתה את המצבות ועל שיש התגלו אותיות המתכת הברזלית.

אחרי-כך פרשו מפה להביא קשת, הניחו עליה סעודה, מלחיה ופלפליה, ענבים, זיתים, אשר סיים הרב את תפילת הבוקר על "רחמים", מחו הסובבים את ה"א"א דמעותיהם, והטיבו את ליבם ב"ה"ל של המצבה.

כי זהו מינהגם של יהודי תורכיה: גבר שהלך לעולמו בהיותו רווק, מבלי שגשא אשה מימיו, יביאו לו מיצרכים אל קברו ויערכו סעודה סביב מצבתו. אם לא זכה

סעודה על קברו של דרי

שואל, ובתום עשרה ימי ביקור נסע לארץ מיר כדי לבלות שם את חמשת ימי חופשתו הנוותרים.

ביום האחרון לשבתו באיזמיר ערכו אמני תורכיה ובדרניה מסיבה לכבודו. לימור, בשבע בבוקר, היה צריך להמריא לפאריס. אולם הוא התעורר מאוחר, הגיע לנמל התעופה ברגע שהחל המסוס בו צמד להמריא. דרי התרגז. כעבור דקות אחדות חש ברע. העבירוהו באמבולנס לבית-חזר לים. אולם בדרך איל הדלק באמבולנס. עד שהגיע אמבולנס אחר, כבר נפח דרי את נשמתו.

בני משפחתו של דרי מספרים כי ב"חיו ניצל ממות כמה פעמים. פעם אחת שהה בעיר אנאדיר במרוקו, בעת שהתחזר לל בה הרעש הגדול. הוא יצא מפתח ביתו מלונגו טלפן לאמרגנו בפאריס. כשחזר, לא היה בית-המלון קיים יותר. בפעם אחרת, כך מספרים קרוביו, הורעל באיזמיר, שכב 20 יום ללא הכרה, אך הצליח להתאושש ולהחלים.

★ ★ ★

חד השירים הפופולאריים של דרי מורנו היה כשמות — אקבר באיזמיר. מעריציו ראו בשיר זה מעין צוואה, רצו

ארוחה על המצבה

קרובת משפחה ישישה מתייפחת בישיבה על כיסא לפני המצבה, כשעל מצבתם המשותפת של הזמר דרי ואמו פרושה ארוחה. כמנהג יהודי תורכיה, הסועדים על קבר גבר שמת רווק.

לסעודה משפחתית בחייו, יזכה בה במותו. בתום טקס גילוי-המצבה התפורו המסובים לבתיהם כשליבם מלא מריחות. מלבד רני משפחה וכמה מכרים, לא בא איש, לא מ"אמני ישראל ולא מקהלם, לחלוק כבוד לזמר שהלהיב מיליונים ברחבי תבל.

★ ★ ★

ספק אם מישהו מן העוברים על פני המצבה בבית-הקברות בבתי-הקברות היה מנחש כי מתחת למצבה הנושאת את השם

לב על הסבר

זר פרחים בצורת לב, מניחה על קברו של דרי מורנו ואמו בת משפחה חבושת כיפה. הד שחזר מכסה את המצבה לפני גילוייה. על קברו של דרי: ספר שחזר שבדפיו חרות: "זכור לא ימוש מלבנו לנצח".

להקים לו מצבה מפוארת באיזמיר. רבבות אנשים צעדו אחרי אורנו בתורכיה, כש'הובא לקבורה באיזמיר. אולם אמו הישישה עמדה על כך שבנה יקבר בישראל. לפני שנה הובא לקבורה בארץ. כעבור שלושה חודשים נפטרה גם האם, נקברה ליד קברו של דרי.

כדי לקיים בכל זאת את רצונו של דרי להיקבר באיזמיר ולא לבטל את רצון אמו, הביא הסגנון התורכי בישראל שם אדמה

דוד דרי ארוגטה בן מורנו, טמונת עצי מותו של דרי מורנו, הזמר היהודי יליד תורכיה, שהגיע לפיסגת ההצלחה של זמר. דרי נולד לפני 47 שנים באיזמיר. כשהיה בן שנתיים, נהרג אביו הסוחר בתאור נה. דרי עצמו נשלח ללמוד בבית הספר התיכון אליאנס, וכשסיים את לימודיו שם, כבר היה זמר ידוע ברחבי אירופה. כאשר עלתה משפחתו מאיזמיר לישראל, בא גם דרי לארץ, ניסה לבסס את

רן אדליסט הכתב הצבאי של הטלוויזיה

ס מר רן אדליסט חבש את קסדת הפלדה שלו. בדרך כלל הוא שונא לחבוש קסדה. אולם הפעם בחר שלא ל"הסתכן. כמפקד הרכב שעמד לצאת לסיור בגיזרה הדרומית של התעלה, היה עליו לשמש דוגמה לפקודי. הוא הפך אותם לסיור ובדק את ציודם. כולם עלו על הרכב.

הנהג התניע את הכלי וזה זינק ממקורו. הוא לא הספיק להתקדם אלא מסיים טפוסים. כאשר מן העבר המערבי של ה"תעלה נשמע "בום" יציאה של פגז מרגמה. חלפו שניות טפורות והתפוצצות נוספת נשמעה.

שניים מחייליו של רן, חייל סדיר ואיש מילואים, נהרגו במקום. רן, אשר גבו היה מופנה אל עבר נהג כלי הרכב, נפצע ב"מספר מקומות.

בבית החולים התברר שרסיס אחד של פגז מרגמה 82 מ"מ פגע בקסדת הפלדה של רן. רסיס שני חדר לכתף ושני רסיסי סים נוספים פגעו בגבו. רן אושפז ל"48 שעות. רסיס אחד הושאר בגופו למזכרת. הוא הוחזר ליחידתו. את קסדת הפלדה ה"מנוקבת שלו הוא שומר עתה על המכתבה שבחדרו בקיבוץ עין שומר.

אין זו הפעם הראשונה שרן אדליסט, 26,

כתב צבאי אדליסט

כיום הכתב הצבאי של הטלוויזיה הישראלית, נפצע בשירותו. לראשונה נפצע כש-

היה בן 19, בשירותו הצבאי הסדיר. גיפ הסירות בה שירת עלה על מוקש. רן נפצע בלסתו, אושפז למשך שבוע. בפעם ה"שנייה נפצע לפני כשנה, בעת סיור שערך בתוקף תפקידו בטלויזיה במזח של פורט תאופיק. הוא נפגע אז משני קליעים יש"ד. דורה, האחד לרגלו והשני לידו.

למרות פציעותיו אין לרן שום כוונה ל"מש את תפקידו. הוא נולד בעפולה, גדל בקיבוץ איילון בגליל המערבי ובחיפה, סיים תיכון בעין שומר. כששחרר משירותו הצבאי, חזר לעין שומר והיה במשך שלוש שנים רפתן ומרכז ענף הרפת של הקיבוץ. אותה תקופה גם כתב ספר, הציירים, וגו' שלושה סיפורים קצרים מתקופת שירותו בסיירת מדברית, שזכה לשבחי הביקורת.

מקיבוצו נשלח רן להיות כתב בעל ה"מישמר". אחרי שלושה חודשי עבודה ב"עיתון, הוא הציע לעורך ולעובדי מערכת אחרים להתפטר. כשלא קיבלו את הצעתו, התפטר בעצמו.

כעבור תקופה קצרה קיבל את תפקיד ה"כתב הצבאי בטלויזיה. הוא לא נסוג את קיבוצו. רן, נשוי ואב לילד בן שלוש, ה"נאה ככוכב קולנוע, חוזר מדי יום אל הקיבוץ. את משכורתו מהטלוויזיה מקבל הקיבוץ-ראצ"ל, שהעמיד לרשותו מלפון בחדרו בקיבוץ, מכונת פרטית צמודה ו"חשבון הוצאות בלתי מוגבל כמעט. הקיבוץ גא ברן. אך חבריו מקנאים בו במיקצת — הוא קם בבוקר זמן רב אחריהם ובפיו, בדרך כלל, סיגר ריחני.

משלחת כדורגל הנוסעת לחו"ל, אם אינו משתתף בה בעצמו. **ברטיסלבה** לתחרויות. שוטר המכס מכירים אותו מזה שנים. הם יודעים שלא כדאי להכביד עליו בעת ביקורת המכס, ומקילים עליו את המעבר. ללא שום קשר להקלות אלו, זוכים שוטר המכס בהומנוז'יזם למשחקי כדורגל מ"התאחדות הכדורגל, שצבי ברים הוא סגן היושבי ראש שלה מטעם הפועל.

כמנהגו מתמיד ניסה צבי ברים לחלוף על פני תאי ביקורת המכס. אלא שבמקרה, הוא עבר על פניו של עובד חדש יחסית, שלא ידע מי זה צבי ברים. השוטר החדש של התעקש, לא שם לב לפנים התמוהות של לקוחו. צבי ברים נאלץ היה להישאר עם השוטר שלפניו, נאלץ לפתוח בפניו את מ"דודותיו. שתים ממוזדותיו של צבי ברים ה"כילו שמלות ובגדי-נשים חדשים בכמות גדולה, המחייבת הצהרה וחייבת כמובן ב"מכס.

מכיון שברים ניסה להכריח את השמלות דרך המכס מבלי להצהיר עליהן, הן הוצ"רמו. כדי לקבל אותן. מחדש היה צבי ברים נאלץ לשלם כעבור כמה ימים מכס בסכום של כאלף ל"י וכוסר בסכום דומה.

כתב על ההתאחדות. הממונה-על הכנסות המדינה לא תבע את צבי ברים לדין על נסיון ההכרחה שלו. הסביר דובר ה"ממונה-על הכנסות המדינה: "אנחנו פוטרם בכופר את מי שקשה להוכיח נגדו את ה"עבירה או מי שמנסה להכריח תפצים בסכום פקעו של 100 או 200 ל"י". הוא לא היה מוכן לגלות לאיזה משני המקרים מתייחס המקרה של צבי ברים.

יתכן אולי שלממונה-על הכנסות המדינה לא היה ענין בהעמדתו של צבי ברים לדין, אבל ההתאחדות לכדורגל תהיה חייבת לדון בפרשה. העובדה שאחד מהעומדים בראשה נתפס בנסיון הכרחה מטילה כתם על ההת"אחדות כולה.

עובר שם מדי כמה שבועות, או ליציאה או בכניסה לארץ. מלבד עסקיו המסועפים המחייבים נסיעות תכופות לחו"ל, צבי ברים הוא גם גזבר וסגן יושבי ראש ההתאחדות הכדורגל הישראלית. בתוקף תפקידו זה הוא כלוה או מקביל את פניה של כל

כשכולו זורח וקורן לאולם המכס בנמל התעופה בלוד.

הוא גופף בידיו לשוטרי המכס, והם רצו לחתוך את ידו. כי צבי ברים אינו סתם נוסע בנמל התעופה של לוד. הוא

במדינה

(המשך מעמוד 20)

גוריון על נסיגה ממפרץ שלמה תוך 48 שעות לאחר שהכריז על סיפוחו. אבל אפי שר לבקש מהגברת מאיר שתבחר לעצמה קו...

טבת אף מציע את הקו. הוא עורך את מאון הכוחות בין ניצים לבין יונים בכנסת השיעית, קובע כי רק 50 ח"כים רוצים באופן בסיסי בארץ-ישראל שלמה. שבעים הנותרים "מוכנים לקחת בחשבון נסיגה, כינון יישות פלסטינית ומוכנים לגלות גמישות משוחררת מדבקות טריטוריאליות, כדי לפעול במה שניתן לפעול, להשקיע ככל ה"אפשר את האזור — ולמנוע מלחמה חדשה".

סיכומי: "ממשלה עם מפ"ם עדיפה על ממשלה עם גח"ל... ממשלה עם גח"ל

עסקן ברים מכנס בלוד שתי מזודות עם שמלות

ועם מפ"ם תהיה ממשלה משותפת שה"מאורעות, במרוצם המסחרר והשוטף, יש"אוה כשלו דברני על גבם."

עסקנים

אי-הבנה

מהפכת העין כובשת את העולם — אבל ישראל נסוגה לפורמאניות

הצנזורה קמה לתחיה

ה צנזורה בתיאטרון מתה. בלונדון, ב"ניו יורק, באירופה — בכל רחבי ה"עולם המערבי כמעט — מצגים כיום תיאטרון חי ותוסס, המורכב בשפה של בני אדם ומציג בני אדם כמו שהם, אפילו אם אינם לבושים כל כך. אבל לא בישראל. בשני מיקרים שארעו לאחרונה לא הס"תפקה הצנזורה בקבלת העתקים משוכפלים של מחזות העומדים להיות מוצגים על הבמה הישראלית, הודיעה כי לא תתיר את הצגתם, לפני שחברי המועצה לביקורת סרטים ומחזות יראו במו עיניהם חזרה כללית של ההצגות על הבמה, ולפני ש"יאשרו כי מותר לבני-המחנה רגילים לראותם. תחילה איננו הדבר במחזמר "עיצור את העולם, אני רוצה לרדת. זהו אמנם מחזמר ללא עירום וללא מעשים אירוטיים על ה"במה, אבל כמה מהקטסטים שבו עוררו את דמיונם של הצנזורים הישראלים, עד ש"תבעו לראות את המחזמר לפני הצגתו. בעיקר הטריד את הצנזורים הקטע העזי סק בביקורו של צוציק בניו יורק, שם הוא פוגש "שפנפה ערומת-חזה", המזמרת ב"סיגנון מרילין מונרו המנוחה, ומשוחחת איתו לאחר מכן:

אוף, איזה קהל מטומטם! יש לך סייגריה? ... מזל שיש פה, לפחות, מלצריות בלי חזייה! אחרת לא היה בא הנה אף אחד... אני שואלת אותך: אם הגברים מעוניינים כל-כך לראות שפנפות — למה הם לא הולכים ישר לשפנייה? הנה, תסתכל על ההוא, שם, סוכן מברשות. איזה עיניים שהוא פותח! ... אילו אשתו היתה מגי"שה לו את ארוחת-הערב כשהיא חצי-ערו"מה, היה צורך שהיא מקלקלת לו את ה"תיאבון. אבל כאן הוא מוכן לשלם בשביל זה! ... יש כבר מקום, ששם מופיעות המלצריות עם חזייה, אבל בלי תחתונים! קוראים לזה "מועדון העולם התחתון"... עכשיו תופסים מדוע לא הסתפקה הצנ"זורה בקריאת המחזה, ובאה בהרכב מלא לראות את ההצגה כמו עיניה? כמו ש"נאמר: "טוב מראה עיניים — מהלך נפש" ובעיקר לאחר שנודע לחברי הצנזורה, ש-

להקת הנערות ב"עיצור את העולם, אני רוצה לרדת" השפנפות מסתובבות עם החזה בחוץ.

אבל הערתכם שהקביעה הסופית שלכם תינתן רק לאחר שתחזו בחזרה הגנרלית, פיירושה שאנחנו נסתבך בהוצאות של 100 אלף ל"י ולאחר מכן תבוא החלטתכם ל"טוב או רוע.

"במידה והרכב חברי הוועדה, נו מאפ"שר לכם מבחינה מיקצועית לקבוע את עמדתכם בשלבים של קריאת המחזה, אזי

את החזרה, פסקו שאין בה כדי להשחית ואישרו להצגה בפני הקהל הרחב. אולם במיקרה אחר מסכנת הצנזורה הע"לאת מחזה אחר, המדובר הוא במחזה הנעים שבחבורה, העומד להיות מוצג ב"תיאטרון בימות ושגיבורי הומוסקסואלים. גם כאן תבעה הצנזורה לראות את ה"מחזה לפני הצגתו, בחזרה הכללית. אלא שהפעם התנגד לכך מפ"ם המחזמר ישר-

דחל מרחלת על כל העולם

סינדרלה מיהוד

עד היום, לא היו אף פעם שום מיל-יונרים ביהוד. גם מהיום לא יהיו. אבל אשה של מיליונר — כן תהיה. זאתי אתי דניאל, בתו בת ה-24 של אדון דניאל, שהוא ירן ביהוד. אז איך זה קרה?

זה היה ככה. אתי היא דיילת ב"אל-על" ובין הדיילות בכל העולם ידוע, שאין מקום טוב לתפוס איזה מיליונר טוב לרפואה מאשר חוף אקפולקו ב"מקסיקו. יש כבר מספיק דיילות, "איי" פראנס" ו"ט.ו.א." המשמשות הוכחה טובה לכך.

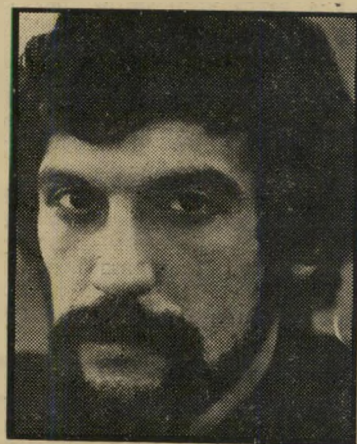
אז עכשיו יש גם ל"אל-על" הוכחה דומה. לפני תשעה חודשים ירדה אתי וחברה שלה לחופשה קצרה באקפולקו. כמו שהיא על החוף, היא שומעת גבר

מקרה גלולה

הסרט מיקרה אשה כבר זכה לניתוחים מעמיקים במוספים העמוקים של כל העיתונות. המומחים השונים והמשונים הס' פיקו לעמוד על המשמעויות הפיקוסופיות

האמנותיות, הקולנועיות, הסכנוסקסולוגיות והחנארישיות הסמוכות בו. בעיקר הם הצליחו למצוא את המשמעויות במקומית שהן לא נמצאו שם.

וחבל רק שאיש לא טרח לשאול על ה-משמעויות מפי זה שעשה אותן — ז'אק קאטמור בכבודו ובעצמו. אם הם שואלים, היו מגלים שכל הסרט נעשה בהשראת הגלולה — ואני לא מתכוונת לגלולה למניעת הריון.

ז'אק קאטמור

סיפר זאק: "התחלתי להשתמש במסקליו בגיל 19. אז גם גיליתי את המשורר הצרפתי הזה. דר הנרי מישור, שחזן משיריו המופלאים יצר גם את הרישומים המקסימים ביותר — תחת השפעת חומר זה. והוא לא הש' תמש במסקליו כדי לברוח מהמציאות, כפי שרבים מאמינים, אלא להיפך — כדי להגיע לשיא ערנות גדולים יותר.

"אל.אס.ד. וחשיש מרדמים אותך, מר' ציאים אותך מהמציאות. המסקליו להיפך — מעורר אותך, מעבירך כך פנטזיות פנטס' טיות. בסרט, לדוגמה, הפנטזיות האלו היו מיניות.

"ובאמת, רוב המשתתפים בסרט לקחו כל

אתי דניאל

נאה אחד, לידה, אומר לשני, כשהוא מסתכל לעברה: "שמע, את זאת היי-תי...".

הוא אומנם אמר את זאת בספרדית, אבל איך הוא יכול היה לדעת שאתי

ספרדית? התוצאה של ההערה היתה, שאתי וחברתה בילו את השבועיים חור פש שלהן עם שני הגברים.

והסוף ממש אירע השבוע, כשאתי והחבר, שהעיר את ההערה, נישאו אחד לשנייה.

הם נישאו באולם נשפים ענקי במי האטון, והחתונה נערכה כל הלילה והס' תיימה בארוחת-בוקר. החתן הכין ל' כלה שמלה צנועה שעלתה אלף דולר, ותכשיטים לא עליון, שיותר טוב שלא נדבר עליהם.

כי הגבר ההוא שהעיר הערות כאלו

על שפת הים, היה לא אחר מאשר וורן פלידאס, מיליונר בריבוע. ובגלל זה אתי תהיה מיליונרית.

המחנות הראשי בחתונה היה החבר שלו ההוא משפת-הים — שהוא לא אחר מאשר בנו של נשיא ניקרגואה ברנבה סימיוס. הוא העניק לזוג חלקת אדמה בארצו, כמתנת-נישואין.

אחרי החתונה יצא הזוג לירח דבש בהוואי — לפני שהם יוצאים לירח-דבש שני במזרח הרחוק.

באקפולקו הם, כנראה, לא יבקרו. מספיק פעם.

מערבון ב"קינגס קלאב"

האורחים המכובדים שותים, צוחקים, וצובי טים ביטונה של המלצרית.

לפתע — כן, תמיד יש "לפתע" — יגשת לילי קנובל, מי שהיתה פעם סגנית מל' כת'המים, לעבר הבר ונעמדת בסמוך לבוסי ואדונה. לסענת יודע-ידבר, היא מתחצפת לבוסי. מה שברור הוא, שפתאום שומעים שני "גונגים" מהדהדים, כתוצאה מהתחב' רות כפ'ידו של בוסי לפרצופה של קנובל.

היהפיה הבלונדית מועפת למרחק כמה מטרים — בדיוק למקום ממנו באה, שם ישב ב'דונה, יצור-אימים ענק המתנשא ל' גובה שני מטרים ועוד' כמה סנטימטרים, שתפקידו היומיומי לשמש כשומר-ראש

השעה: אחת לפנות בוקר. המקום: קינגס קלאב. ליתר דיוק, הבר של הקלאב, ה' שמור למכובדים. בין המכובדים הנוכחים: לפחות חמישה מוותיקי כלא רמלה, שהת' אספו במקום באקראי. האווירה שקטה. ליד הבר מסבים בוסתנאי (בוסי) סחה ו' אשתו נעמי אדונה. ליד שולחן צדדי משוחח האדם השלישי עם ידידה. ב' שולחן לידו מבלה בחברת אשתו לעתיד "קצין לשעבר" שנידון על רמאויות. בפניה אחת חונה עורב-ידיון שישב ב' כלא רמלה, לא חשוב למה. בין השולחנות מסתובב מאמן-לכדורסל של כלא רמלה, שחקן הנבחרת לשעבר ארז לוסטיג.

ונהג לשחקן המפורסם רייצ'ארד (כלומי פילד) הארים.

הענק, הרואה את חברתו מתעופפת, עולה על שולחנו, ומשם, בזינוק אקרובטי, מת' עופף כמו סרזן לעבר בוסי.

משנייה זו ואילך מתרחשים המאורעות בקצב של מערבון איטלקי משובה: בוסי מנסה להשתחרר מתפיסתו של הענק, וביני תיים טפק זה האחרון בקבוק ויסקי באיזור הקרקפת מנעמי אדונה. זה עוזר לבוסי ל' השתחרר, והוא מעיף את הענק לכיוון הצד השני של הבר, תופס את שיערו ופותח בסידרת ראשיות, שהדיון נשמעים כמו מצילתיים. שומר-הראש הענק מתעלף, אבל שתי סטירות קלות של בוסי מעירות אותו. וכמו תמיד אצל ג'נטלמנים אמיתיים ב' מערבון מיקצועי, מזמין בוסי את המנוצח לבקבוק ויסקי.

קאט!

המשמייץ הראשי

הרעיון, כפי שניצנץ במוחו של עומס קינג, היה גדול: הוא ערך מסיבה, ביום שלישי האחרון, אצל מן ורדי, לכל ה' משמייצים הפרופסיונאליים, והעיסקה היתה נאות: המסיבה תוקלט ותשודר בשידורי-ישראל, ושידורי-ישראל, למטרה זו, יספקו את החיסקי. פייר?

שידורי-ישראל סיפקו את החיסקי, ועומס סיפק את ד"ר פינחס אביבי והחברה שלו, את אורי זוהר והאשה שלו, את מקס פוגל וגם כן האשה שלו, את ניסן דגני (העצוב), עמיקם גורביץ, ירדני מנוסי ונתיבה ב'יהודה, שבתור בתו של ברוך ב'יהודה הגדול, ידועה ב' לשונה החדה.

עד כאן, הרעיון. הביצוע היה קצת פחות מוצלח. כי לאחר שהחברה חיסלו את חמשת בקבוקי החיסקי שניקנו על חשבון משלם המיסים, התברר שהתוכנית לא ה' כה להיות משודרת. כי במקום השמעות רציניות, בילתה החבורה את הערב בהש' מצות הרדיות והעלאת נוסטלגיה — אחרי הכל, כולם שם מכירים את כולם מזה 20 שנה — ואת מי זה מעניין?

תמרורים

מצפות לתינוק • לינדה בירד רוב (25), ולוסי נוג'נט (22). בנותיו של נשיא ארצות-הברית לשעבר, **לינדה ג'ונסון**. לתינוקה של לינדה, הנשואה לקצין מארינס, מצפים בחודש מאי ואילו אחותה הצעירה מקדימה אותה והיא תלד כבר בדצמבר.

בוטלו הנישואין • בארצות הברית. של כוכבת הקולנוע האיטלקית **ג'ינה**

קאופמן והדורו

דולברג'ידה והמפיק הניו-יורקי היהודי והמיליונר גורדון קאופמן, הצעיר מה שחקנית במספר שנים טובות.

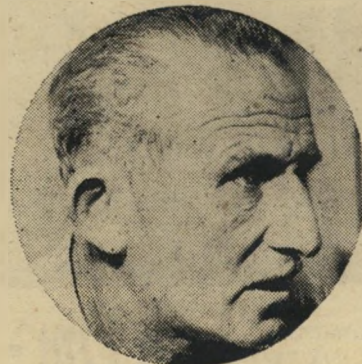
נישאו • בטקס אורחי קצר, שחקנית הקולנוע ג'ולי אנדריום (34) וארנסט מזה שנתיים, הבמאי בליוק אד' וארנסט (47). אדוארדס היה בן-לחיימה הקבוע של ג'ולי מאז התגרשה מבעלה הראשון, התפאורן הבריטי **טוני וולטון**, ממנו יש לה בת אחת.

נחלג • יום-הולדתו ה-80 של ד"ר שלמה פירט, מישפטן חיפאי שהיה שר פט-הנוער הראשון של גרמניה. פירט, שעם עלותו ארצה עבד כנוטר חמוש בקו הר כבת חיפה-צמח, הוא אביו של דובר צה"ל, אלוף-מישנה **רפאל אמרת.**

מונה • לסגן נשיא חברת דתעופה הפליסינית — הרמן יפה, מעובדיה הר בכירים של חברת אל-על וקודם לכן מנהלי חברת-התעופה הסקנדינבית טא.ס. היה מראשי אגף המסחר של אל-על והש תחת כנציג אל-על ברוב הדיונים עם גורמי תעופה זרים. הנהלת אל-על ביקשה למנוע את פרישתו ולכן הוסכם להעניק לו חופ' שה ללא תשלום למשך שנתיים ולשמור לו את מקומו באל-על, עם דרגתו וזכויותיו הסוציאליות, במיקרה שירצה לשוב לחברה.

מונה • לסגן-מנהל-כללי של חברת אמפא — עורך גורודצקי, בן 31, בוגר אוניברסיטת בוסטון, בה למד מינהל-עסקים, ואשר החל עובד באמפא לפני שמונה שנים כספקי במנגנון השירות, התקדם עד לתפקיד הבכיר של מנהל השירות-הארגוני של החברה, ועתה — לסגן המנהל. גורודצקי, המכהן אף כחבר במועצת-המנהלים של קונצרן אמקור, הוא בנו של מיסד אמפא, **זאב גורודצקי ויל.**

נבחר • לתפקיד המזכיר הכללי של הקיבוץ-הארגוני, מי שהיה מפקד חטיבת

אבירן

גבעתי במלחמת העצמאות — **שמעון אבירן.** חבר קיבוץ עין השופט ומחפצי לים הבכירים של תנועת.

מתגרשים • רונאד דנטה (49), והשחקנית דנה טרנר. רונאד, שהוא בעלה השביעי של הכוכבת, הגיש גידה תביעת גירושין בלוס-אנג'לס — על התאכזרות רוחנית.

• חוג בית בקרית מוצקין

ביום חמישי הבא, 4 בדצמבר, ב-8.45 בערב, אצל משפחת קריץ, סימטת אורן 4, קרית מוצקין (טל. 715404). הנושא:

הערכת הבחירות ותוכנית לעתיד.

פעילים ואוהדים מוזמנים.

דהק

לנשים בלבד!

אל תחני לבעלך לסגרך בבית (במשרד) כדי לענות לסלפונים שלו, דאגי שיקח מזכירה-אוטומטית (בלתי מסוכנת ולא יקרה) העונה לכל שיחות הטלפון.

מכשיר מאושר ע"י דאר ישראל.

מסרים: אצל היבואן "רדיו-דוקטור" רח' שלום-עליכם 18, ת"א, טל. 244118.

מכשירי ביקורת שיחות וגם מגבירי טלפון.

בימוי — לטלוויזיה
ציולם — לטלוויזיה
הפקה — לטלוויזיה
כתיבה — לטלוויזיה
הגשה — לטלוויזיה
איפור — לטלוויזיה

נמשכת ההרשמה לקורס לטלוויזיה

מחזור ג'

לרשות התלמידים

מערכת

מצלמות טלוויזיה

ואולפן בקרה

לעבודה מעשית

סגל המרצים מורכב

מאנשי

טלוויזיה מדופלמים

מספר המקומות מוגבל

ההרשמה:

יום יום, בשעות 4-7 אחר-צהריים בבית "בני-ברית", רחוב קפלן 10, תל-אביב טלפון: 257235.

SCHAUB
LORENZ

מקלט
הטלוויזיה
הטוב
בעולם!

חיש-קל ובהצלחה בטוחה
(ב-8 שיעורים של שיעורים)

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

ב-אולפן גרג (בר-קמא).

תל-אביב: גורדון 5, טל. 236209
ירושלים: "הפקיד", בצלאל 18
חיפה: "במעלה", שמריהו ליון 30

קורס חדש אחרי חנוכה.

בעיות ולבטים

בחי המין

פאת

חיד מרדכי זידמן

תוצאת רשמים.

לחשיב מציאות

המסרים והדלות

התכשטי לד!

עירומי הבמה. אולם עוד לפני כן, השבוע, ערכו הזוג גרא תצוגת תכשיטי תיאטרון ואופנה, בה הראו גם את אוסף הג'יגולו. התצוגה נערכה עבור ארגון אמהות עובדות, בראשו-

ז וכת את סרטו של איליה קאזאן, אמריקה אמריקה? ודאי, זה לא מהסרטים ששוכחים. וזכרות שם את הטיפוס היווני הנוצרי? את אותו טיפוס גילם שם בסרט השחקן גרגורי רואקיס. עתה, מתברר — כמו בבדיחה עם הפיל ושאלת היהודים — שקיים קשר בין רואקיס לשאלת היהודים.

★

רואקיס יכבד במחזה הג'יגולו, אותו הוא גם כתב, שיועלה בעוד כחודשיים באוף-ברודווי בניו-יורק. בי אותו מחזה יופיעו השחקנים, כמקובל

בלבוש מלא

חצא תיסק-חצי אית וליטי-חזה ספקיסטי, ממתכת לבנה וחרוזים. ניתנת ללבישה על גוף עירום, בגדים או בגד. מתאימה במיוחד למסיבות קוקטייל, מאחר שהחרוזים מקשים במיקצת על הישיבה. המחיר — כ־200 ל"י. מדגמת — קארין. למרגלותיה של קארין — רחל גרא.

בימינו, עירומים וערייה, כשלבושם היחיד הוא תכשיטים. והקשר בין הפיל לשאלה היהודית הוא — שאת התכשיטים להצגה הזמין רואקיס אצל זוג יוצרי תכשיטים מיפן, ישראל: רחל ואלי גרא.

ואכן, הזוג גרא נרתם לאתגר — ביצע את ההזמנה כמתוכנן, השקיע בה את כל הידע והכישרון שהפכו אותם למפורסמים כל-כך.

★

בחודש הבא תקפץ, אם כן, רחל גרא לניו-יורק, כדי להלביש שם את

איפור הולך ואיפור בא. ועיניך ממשיכות להיות במרכז. לקראת חג החנוכה, יצאה חברת "רבולון" עם "איפור האורים" שלה שבמרכזו צללית עיניים נוזלית למשיחת העפעפים. כל מה שעליך לעשות עתה, זה לטבול את המברשת בבקבוק ולצייר את העפעף. הצללית מיוצרת בכחול, טורקיז, ירוק ופנינה. בנוסף לה הוציאה "רבולון" גם איילינר נוזלי להדגשת קו הריסים, וכן שורת תכשירים לאיפור הפנים. שתי התמונות שלפניך מדגימות אפשרויות מעניינות לאיפור עיניך במסיבות חנוכה, וכמובן, אם את נועזת מספיק — אפילו ברחוב.

מאחור

חזיית תכשיט — מבט מאחור. מתאימה לשני המינים. תכשיט ראש ממתכת לבנה. 250 ל"י.

- ומלפנים

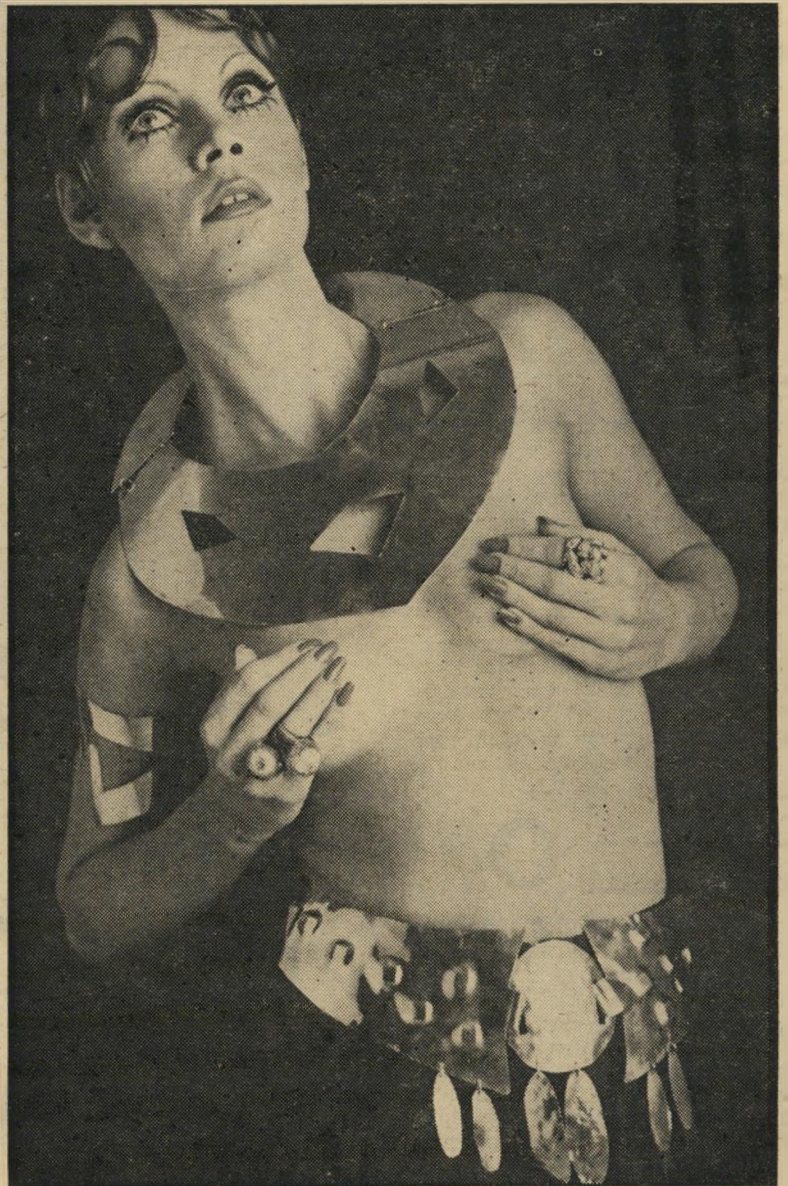
סמי בויגד מדגמן חזיית תכשיט וחגורה ממתכת לבנה (החזייה — כ־200 ל"י, החגורה כ־120 ל"י). וכן צמיד כסף על הידוע (כ־120 ל"י). קארין מדגמת ענק וחגורה פסיאודו בעלי מראה פרימיטיבי.

תה של אורה גמיר. ובעוד שמרבית התכשיטים שהוצגו בה ניתנים לרכישה על-ידי כל ישראלית, ספק אם רבות תסכמנה להתלבש רק בתכשיטים.

ג'יגולו ג'יגולו — אבל יש גבול.

גרגורי רוזאקיס, השחקן הבלתי-נשכח מה-
סרט „אמריקה, אמריקה“, יככב בקרוב ב-
מחזה ניו-יורקי חדש, „הג'יגולו“ — שאת
התכשיטים עבורו הוא הזמין בישראל.

מראה הבצל אופנת חורף 70 מבוססת על עקרון הבצל: שכבות שכבות אינסופיות. מעל לחצאית מיני וחולצה או טוודר נלבשת אפודה, עליה צעיף אינסופי, ומעליהם מעיל סקסי. אופנת הגברים הושפעה מזו של הנשים.

מתחת למקסי קורצת הברך

עתה נותר לחכות לקור הראשון, ולראות את כל זה בפעולה. מכוער או יפה — דבר אחד ברור: החורף יהיה לנו חם.

כאורה, חורף 70 הוא חורף ללא אופנה. לפחות, לא אופנה מוגדרת: הכל הולך, הכל מותר, אין דבר משוגע מדי. למעשה, אין זה מדויק. ישנה שיטה בשיגעון, והבלגן הוא די מאורגן. כל ה' אנדרלמוסיה הזאת של בדים ופרוות, עור ומשי, תחרה ואריגים סינטיטיים, בכל צבע וצורה מתקבלים ושאינם מתקבלים על ה' דעת — כל זה נשען על קו בסיסי מסוים, שהיא צללית חורף 70: הצללית המוארכת, העטופה, שאחד מסממניה העיקריים הוא מראה המינימקסי.

בעזרת צללית זו מושגת הפשרה בין ה' מיני למקסי. המקסי משלים את המיני, ב' עיקר במעילים ארוכים, שהם היוצרים את הצללית המוארכת, ובחליפות שבהן החצאית ארוכה והזיקט הוא בסגנון בטלורס קצר. המעילים נלבשים מעל חצאיות מיני, סרבי לים ו/או חליפות מכנסיים.

בארץ עדיין לא התקבל המראה העטוף — בעיקר משום שהחורף עדיין לא החל. אולם סקירה קלה בין מרכזי האופנה מוכיחה שיש לו סיכויים. גם אלו הטוענות — והן רבות — שהמקסי מזקין, מכער, מגוחך ומטופש — מודות שהן מתעתדות להיכנע. מה שודאי יכביד על השקולים האופנתיים יהיו המחירים הגבוהים של קו ה'70: הוא צורך יותר בד, יותר פריטי לבוש — מעל המקסי בפרט, ומשום כך יהיה יקר יחסית.

פריט אופנתי — גם הוא יקר, בינתיים — בחורף זה יהיה בגדי-הגוף. בגד זה סרוג בסריגת פטנט, והוא צירוף של טוודר וגרב עשויים מיקשה אחת. אפשר ללבוש עליו חצאיות מיני או סרפאנים עם פתחים נועזים, ואפשר גם להסתפק בו בלבד, בתור ספת שרשראות למשל.

האפודה גם היא החורף סממן שאי אפשר בלעדיו. היא נלבשת מעל כל מערכת בגדים, תורמת ליצירת הצללית העטופה. היא אינה נרכסת ומגלה את כל שכבות הלבוש ש' מתחתה, גלדים גלדים כבצל.

לרגלי אדונה קארן מדגימה שכמיית-תכשיט עשויה מתכת לבנה וחי-רוזים. המחיר כ-400 ל"י. התכשיטים בעיצוב רחל ואלי גרא

ומראה הגוף בגדי-גוף, כפי ש' הוא נראה מל' ניס ומאחור, הוא עשוי כולו מיקשה אחת

למרות שכל אם שונה מכל שאר האמהות — מעניין שכולן עושות את אותן השגיאות, קבע השבוע הפדגוג והפסיכולוג האמריקאי פרופסור רודולף דרייקורס, העורך בימים אלה מסע-הרצאות בישראל. פרופסור דרייקורס זכה לפירוטס עולמי בסיפרו הראשון „ילדים: האתגר“. בספר זה, שהפך לאחד מרביי-המכר של המאה, הציג הסופר, לראשונה, את החזו-

מרבית ההורים בימינו אינם יודעים לגדל את ילדיהם. זוהי עובדה יסודית במשפחה המודרנית, ואין כל טעם להתכחש לה.

רבים מאשימים בכך את האמהות. האמת היא שאין מקום להאשמה זו, לא כלפי האם ולא כלפי האב. אשמה במצב המהי פיסה התרבותית העוברת על העולם ה-מודרני. מאז שנעשינו דמוקראטים, אין איש מסכים שישלטו בו. וזה כולל גם את הילדיך.

בתחילת תהליך הדמוקראטיה, היו אלו הנשים שהשתחררו משלטון הבעלים. לאחר מכן נמשך התהליך גם בילדים. אולם האם המודרנית לא השלימה מעולם עם הרעיון — והיא מנסה לכפות את דעתה בכוח: בכוח סמכותה, בכוח הצעקה, ולעיתים גם בכוח הזרוע.

נסיונות אלו נועדו לכישלון. כמה אמהות יכולות לזכור יום אחד בחודש האחרון, שבו לא רבו עם ילדיהן? ייתכן שהאם תשיג, בעקבות הלחץ שתפעיל על הילד, את מה שרצתה ממנו. אך המחיר שתשלם יהיה יקר מדי. הילד יתחיל לפתח התנהגות שלילית.

ילד שהתנהגותו שלילית הוא ילד שיהיאוש התגנב לליבו, כתוצאה מכך שהופעל עליו לחץ מכוח, או שלא זכה לעידוד מספיק. כאשר זה קורה — וזה קורה כמעט בכל משפחה בימינו — מציב לעצמו הילד אינסטינקטיבית ארבע מטרות — כולן כמובן מוטעות — ומכוון את התנהגותו כך, שישגי אותן.

החוכמה הגדולה:

שתקי

מרתו המוטעה הראשונה של הילד היא: השגת תשומת-לב מופרזת מהוריו.

הקורבן העיקרי להתנהגות זו היא האם, משום שהאב נמצא הרבה פחות ב-

קיות השורות במשפחה המודרנית — שאין ולא כלום בינה לבין המשפחה בעבר. הילדים וההורים, וביחוד האם, כבולים יחדיו במעגל-קסמים של הטפות-מוסר, מריבות ומרידות כמעט בלתי פוסקות. בסידרת הרצאותיו הראה הפרופסור דרייקורס על הד-רך להשתחרר מהכבלים, לבנות יחסים חדשים — ונכונים — עם הילדים. להלן עיקרי דבריו:

דוות בכוח. הוא מנסה להשיג את שלו בכל מחיר, כשהנחתו היא: אם לא תרשו לי לעשות מה שאני רוצה, סימן שאינכם אוהבים אותי.

בשלב זה עושה הילד בדיוק ההיפך מ-מה שאומרים לו.

כאן אולי המקום להזכיר לאם, שהיא יכולה לצעוק גם בפה סגור. אין צורך לעשות סקנדל כדי, לכעוס. ילדך יודע כשי את כועסת, גם אם לא אמרת מילה. להיפך: אם הצעקה הופכת לעניין יומיומי, הוא מתרגל לכך. כמו אותה בת שמונה, ש-שיחקה יום אחד ברחוב, ואמה קראה לה להיכנס הביתה. כאשר הילדה לא צייתה, שאלה אותה עובדת-אורח: „למה, למה את לא שומעת למה שאמא שלך אומרת?“ הרימה אליה הילדה את עיניה בתימהון: „אבל אמא עוד לא צעקה“, השיבה.

כשהמצב בבית מחמיר, עובר הילד ל-שלב השלישי: נקמה. בשלב זה הוא כבר אינו מאמין שיוכל להשיג את מקומו ושיי-כוחו במשפחה. ימשלב זה קצרה הדרך לשלב האחרון, האומלל ביותר: הייאוש. הילד אינו מאמין יותר בעצמו, משוכנע שהוא חסר-ערך לחלוטין, ורוצה רק דבר אחד: שיניחו לו לנפשו, כדי שלא יתגלה עד כמה הוא טיפש ולא מוצלח.

אל תיכנסו

לקרב

אשר קיים בבית מצב של הת-מודדות רצונית, במקום שיתוף-פעולה, חובת ההורים — ובמידה רבה גם המו-רים — היא לנסות ולזהות באיזה שלב של התנהגות נמצא הילד, כדי שיוכלו לה-גיב נכון. מהי התגובה הנכונה?

בשלושת המצבים הראשונים: להוציא את הרוח ממפרשיו של הילד, לסרב להיענות לאתגר שלו, לא לתת לו את תשומת-הלב המוגזמת, לא להיכנס עימו למאבק על

שוריון זכויות

במשפחה!

בית. כמורכב, קיים הבדל גדול בין האב לאם: האם מדברת ללא הרף — ואינה עושה, בעוד שהאב אומר — ומצפה לבי-צוע. לאם רגש-חובה הרבה יותר מפותח, והיא אינה מסוגלת לשתוק, כשהיא רואה משהו הדורש תגובה, לדעתה. היא מתערבת מייד, לוקחת על עצמה את האחריות — שהיתה צריכה להיות בעצם של הבן אי-הבית.

משום כך, הדבר הראשון שהאם צריכה ללמוד, אם ברצונה לשבור את מעגל-היח-סים השליליים בבית, הוא — לשתוק. זוהי תורה קשה, אך אין לה תחליף.

הבן, שאתרגל לדיבור, הבלתי-פוסק של האם, ביחוד שאינו מלווה במעשים, מתחיל לא לשמוע אותה. ובמיוחד לא ברגע של חיכוך: אז הופכות המילים לנשק שבו מצ-ליפים שני היריבים אחד על השני, ולא לאמצעי-תקשורת. לפנות אל הילד בשיכנוע או הסבר מותר רק כששורות קירבה בין האם לבינו, או בעת מועצה משפחתית.

האם המודרנית מאמינה שזה מתפקדה לגורם לכך שהילד „יהיה בסדר“? יקום ב-

דרכי החינוך שלנו, בבית ובבית-הספר כאחד, גורמות לייאוש אצל ילדינו. אנו עושים במקומם דברים רבים, ובכך מונעים מהם מלהכיר בכוחם ושוללים מהם את ה-עידוד, שהוא כה חיוני לגביהם.

לצעוק —

בפה סגור

אשר מחרף הסיכסוך בין ההורים לילדים, עובר הילד מרגסיון למשור-תשומת-לב מופרז, לשלב השני: התמו-

בוקר בזמן, ילך לבית-הספר, יכין שיעור-ריב, לא יתקוטט עם אחיו. אין טעות גדולה מזו.

האמת היא שהאם צריכה לחלק את ה-אחריות עם הילד, לא ליטול אותה בשל-מותה על כתפיה. „בתי כל-כך איטית, ואני כל-כך זריזה“, התלוננה אם אחת — ולא הבינה שהבת, באיטיותה, גורמת לה בכונה להודרו עוד יותר. הבת, שלא זכתה לעידוד מצד האם ולשותפות באחריות, הו-לכת ונסוגה הלאה והלאה, כשהיא יודעת שהתנהגותה מדאיגה את אמה, ובכך מזכה אותה בתשומת-לב יתירה מצידה.

כוח ויוקרה, לא להשיב בפעולות-תגמול על אלו שלו.

במצב הרביעי, כאשר הילד מילאש, ה-תגובה היא: לסרב להאמין בכך — ולהו-כיח לו זאת במעשים.

העצה קשה לביצוע, ביחוד בשלושת ה-מצבים הראשונים. האם, שהתרגלה להתי-נהגות מסויימת כל השנים, מתקשה מאוד — אפילו כאשר היא נכונה לכך — להשי-תנות. אולם אין לה ברירה: הדרך היחידה להשפיע על הילד היא לא במילים, לא בהטפות-מוסר — אלא רק בכך שהוא נוכח שהתנהגותו — השלילית — אינה נותנת תוצאות. אם הוא מנדנד לאמא, והיא נכ-נסת לאמבטיה ומסתגרת שם, מאבד הניד-וד את טעמו — מבלי שהאם אמרה אפילו מילה אחת ומבלי שנכנסה לריב איתו. אם הוא עושה משהו להכעיס, והיא אינה מת-נגשת איתו, אלא מסתלקת מהמערכה — לא תהיה בכך נסיגה מצידה, אלא השמטת הקרקע מתחת רגליו: הרי הוא אינו מעוני-יין להשיג את הדבר שאותו הוא עשה דווקא — הוא היה מעוניין רק להתי-

ניצב

- הוא מזמין למסיבה את כל הכיתה שלו ואת כל החבריה מהצופים.
- הוא יגיד בדרשה רק מה שהוא רוצה, לנו מותר להציע כל מה שאנחנו רוצים — אבל בלי זכות צנוורה.
- הסכמנו, ודאי שהסכמנו, היתה לנו בריי, נגד הכפייה הדתית הזאת במשפחה? אני צריכה שהסבתא של בעלי עוד תמות לי באמצע מהתקפת לב?

המיפלצות שלי

„דרשה, לא דרישה. הדרשה שלך בבר מצווה.“
זה כבר גרם לו להסיט את עיניו אלי. „אמא, יש לך בדיחות — ירחם השם!“ ברוח זו נמשכו הדילוגים בערך שבוע,

מי היה מאמין? כפייה-דתית במשפחה?

עד שיזכרתי לתמונה את הבעל, לא נעים לספר, לפעמים מצליח במקום שאני נכשלת. גם הפעם.
הוא לא אמר שום דבר ברור, רק התחיל לדווקא פה ושם כל מיני דיבורים, שאפילו אני לא ראיתי מה הקשר שלהם לדרשה. אבל אריק כנראה יותר פיקח ממני. הוא התחיל לראות את האור.

הסוף הוא שאריק התחיל להכין את הדרשה. תמורת זה הסכמנו כך:
● מותר לו להופיע בבר מצווה בתנאי רוקת הנוכחית שלו, אולי פחות סנטימנטר או שניים מכסימים.
● הוא יוכל לקרוא את הדרשה מהנייר, מבלי שיצטרך ללמוד אותה בעל-פה.

כמה שאנחנו הולכים ומתקרבים יותר לבר מצווה של אריק, הולכת הכפייה הדתית במשפחה זו וגדלה. את בעיית האולם לא לאאולם, להזמין חמש מאות נפש לאאלי הזמין, עוד לא פתרתי. אבל בינתיים, החי

לסתי, צריך להתקדם בהכנות. וההכנה הכי ממושכת כמובן היא הדרשה. לא שאני צריכה את הדרשה. אלא מה? לא נעים. אבי, למרות שהוא לא דתי, צריך אותה בשביל כל המכרים. אחרי הכל, זה ברי מצווה של הנכד הבכור שלו, לא? והסבתא של בעלי, אם היא תשמע שאין דרשה, בטח תקבל שבץ. ופה ושם, אין מה לעשות. צריכים דרשה.

אלא שאת כל החשבונות עשינו בלי ה"כלה. זאת אומרת, בלי החתן. „אריק, יש לך איזה נושא מיוחד שהיית רוצה לדבר עליו בדרשה שלך?“ שאלתי אותו, ככה כי לאחר יד, ערב אחד לא מזמן.
„דרישה? איזה דרישה?“ השיב, בלי להסיר את עיניו ממבטספורט.

מודד עם אימו ולהיחזק שהוא חזק ממנה.
קיים נושא אחד, שבו מתמקדות כל בעיות היחסים המשפחתיים בצורה קלאסית ממשי: הטלויזיה.
בבעיית הטלויזיה יכולים ההורים לראות כיצד נכשלים כל נסיונותיהם לכפות חוקים, וגורמים רק לחיכוכים.

הדרך הנכונה להשיג את המטרה היא עלי ידי השגת אהדת הילדים ושיתוף-פעולה מצידם. אלו יושגו רק בהסכם: יש להסביר לילדים בשיחה משותפת — שיחה, לא הספת-מוסר — מה הן הסיבות האובייקטיביות להגבלות עליהם, ולהביאם לידי הסכמה. אזי, במידה והילדים לא עומדים בהסכם — מסלקים את המכשיר או מנתקים אותו מן האנטנה. בכך, משיגים את התוצאות בלי ריב — ובלי עונש. סילוק המכשיר אינו עונש. הוא פשוט חלק מן ההסכם. כאשר ישובו הילדים ויבקשו להחזיר את המכשיר כעבור יום או שבוע — הם כבר ישמרו אחרי זה על ההסכם. ויותר מזה: הם ילמדו או לקח חשוב, כיצד מיישבים חילוקי-דעות בלי ריב ובלי דיבורי-סרק. ומה שחשוב לא פחות: גם הוריהם ילמדו אז לקח זה.

DIOLEN FILL

שמיכות וכרים עם מילוי הפלא DIOLEN FILL (המילוי היחיד המעובד בשיטת ה-CRIS CROSS בשילוב כימי) מבטיחים לך שינה רגועה וערבה.

השמיכה מחממת וקלילה, יציבה בצורתה. אל-אלרגית וניתנת לכביסה בבית או לניקוי יבש.

פרסום מלינק

מעובד ע"י

בתל-אביב — שתי הופעות צדקה בעת ובעונה אחת • 30.000 לירות —
לבריקה • ארוחת צהריים ב„סקוטש האוס“ • רקדנית על חבל מחפשת נמר

קנת וירקוני: תאמר לי שלום!

לעמנואל רסין, מנהל חברת זלק שתרם לבריקה 30 אלף לירות, הרביקה נשיקה נלהבת, התעניינה לשלומי של האמרגן מיקי פלד, שאירגן את הערב וישב רצוף ועייף ליד הבמה, ולא ביקשה אפילו כיסא לשבת. באחת וחצי אחרי חצות הגיעה שעתה. הקהל כבר כמעט נירדם, אך יפה העירה אותו, והזמינה את עורך הדיון נתן קנת לשיר אתה אל נא תאמר לי שלום. קנת הפסיד במשפט נגד יפה לפני עשרים שנה, אך זה לא הפריע לו להדביק לה נשיקה אחרי נשיקה, לרקוד איתה סגנו, וללחוש „שלום“ רגשני כל פעם שיפה אמרה לו. שתי המוזקנות שישבו מאחורינו התיבוננו בקינאה כיפה בת הארבעים פלוס, הנראית בעשרים שנה צעירה מגילה. „תראי איך שהיא נראית“, אמרה האחת לשנייה. „גם כן הוכמה“ ענתה זו, „היא בטח ישנה עד הצהריים, מבלה שעות ב־מכוני יופי, ואז שרה עשר דקות. ככה גם אני הייתי יכולה.“ ננית.

מול טוב לשמואל גוגול המחתן את הבן שלו. היא לא החליפה את בגדי ההופעה, ותוך דקות ספורות נישקה במרץ את שמואל גוגול, כעשרים חברים משותפים ואת החתן והכלה. אלכסנדר יהלומי, שהינחה את החתונה, הזמין אותה לשיר. שום סירוב לא עזר. יפה עלתה על הבמה ושרה שוב, ומיד נמלטה לראיון בקול ישראל. לבקשתו של המראיין, אהוד מנור, שרה עוד שיר או שניים, שתתה קפה ו־קפצה לתוך מונית, כדי לא לאחר חלילה להופעתה בשרתון. התברר שהגיעה כשעה וחצי לפני הזמן, מפני שהעשרים גילו נדיבות לב בלתי צפוי. ית, והחזירו למכירה חוזרת הרבה מהרכי־שות. דן בן־אמוץ, שהינחה את המכירה, היה כבר צרוד מרוב דיבורים. שושיק ואריק לבאי עם עוד כמה ידידים, ישבו לנוח במדרגות, אך יפה ניראתה כאילו זה הרגע יצאה מסלון ליופי, או קמה משנת ה־צהריים שלה.

תופעה ושמה יפה

עמים עוד קופצת בהפסקה לסיני, להופיע לפני החיילים. לחן למשל את ליל יום ה' בשבוע ש־עבר, לילה עמוס מאד לכל הפילנטרופים. בחיכל התרבות הופיעו אמנים חונם, ל־טובת קרן מילגה על שמו של חברם פפה ז״ל, שניספה לפני חודש בתעלה. במלון שרתון הופיעו אמנים חונם כדי לאסוף כסף לבריקה בבית החולים תל השומר, תוך כדי מכירה פומבית של תמו־נות, תכשיטים ומה לא. רוב בני התמותה הסתפקו בהופעה ב־אחד המקומות הנ״ל, ואפילו בני האלמות, כלומר אמנים, עשו אותו דבר. אך לא אשה כיפה תסתפק בהופעה אחת לערב, או ב־שתיים. היא הגיעה בסערה להיכל התרבות, עודדה את יגאל בשן העייף, חיבקה את אבי טולידאנו ועלתה לבמה. גמרה לשיר, וכבר מיהרה לברר אם ה־מטוס מחכה לה, כדי לקחת אותה להופעה בסיני, עוד לפני ההופעה בשרתון. התברר שיש מטוס הלון, אבל אין חזור, ויפה ויתרה.

— אין דבר, ניחמה את חברי התזמורת הרצוצים שלה, במקום לסיני ניקפוץ להגיד

אם אתם רוצים לדעת איך לרקוד בשתי חתונות בעת ובעונה אחת, או אל תשאלו את יפה וירקוני.

אצלה שתי חתונות זה לא סחורה. היא רוקדת בבת אחת על מינימום ארבע ולפ־

יפה והגוגולים: במקום סיני

שני, לביא וכו': עיפים...

הכוכבים אוכלים זה את זה

אבירי מיסדר־הגדיל שהוא נמנה על שורר־תיו, וכבר עבר לארוחת מסוג אחר לגמרי. מרק האספרגוס של אבירי המיסדר הפך למרק „הגר“, יין כרמל מזרחי לין אורי זוהר, ולזה נוספו סטייק צ׳יז־קלי, ארטי־שוק השלושרים וכו' וכו'.

כל האמנים האלה הוזמנו לסקוטש' האוז לאכול את המנות שנקראו על שמם. הם הגיעו בשמחה ובששון יחד עם עוד כמה לא מזומנים, וניגשו למלאכה.

עמי מלהקת הצ׳יז־קלי לא התחיל לאכול כלום, מפני שעל הצלחת שלו היתה מונחת מפית.

„מה עושים עם זה?“ שאל. „מניחים על המכנסיים, כדי שלא ית־לכלכו.“

עמי התבונן במכנסי הגינס הבלויים וה־מוכתמים שלו וגיחך:

„שאני אשים את המפית הנקייה הזאת על המכנסיים המלוכלכים שלי? יותר טוב ש־אשים את המכנסיים על המפית, כדי שלא תתלכלך.“

בראש הושלחן ישבו שיסל וכוזע דויד־סון מחברת הנר, עם יהודית סולה באמצע, מלאים גאוה על מרק האספרגוס המצוין שלהם. פולי מהגששים אכל את השרימפס

עמי: מתחת

המסעדי העסוק ביותר בארץ היה ה־שבוע רוזיה ויבאסק, בעל המסעדה היפו־אית סקוטש האוז.

במאים

"אל-פתח"

ומשרד-החץ

ד"ר לוק גודאר, נביא הקולנוע המודרני, האיש שדבריו, הנאמרים בתמונות ודיאלוגים, משפיעים על רכבות צעירים בעולם, עומד לעשות סרט על ארגון הפאנתה. לשם כך הוא יערוך מסע בארצות ערב, יחיה בין החבלנים, יצלם אותם, יראיין אותם ויפיץ את רעיונותיהם ואת תלומותיהם ואת דבר רב בעולם כולו.

הידיעה על סרטו של גודאר עשתה לה כנפיים בעולם כולו, ואפילו עד משרד החץ הישראלי הגיעה.

הפקיד הראשון ששמע על כך, פקיד בכיר, מבוגר, שאל את השאלה הראשונה: "מי זה גודאר? את מי הוא מעניין?"

אבל במשרד החץ יש גם צעירים שחיים כבר במאה ה-20, וביוזמתם הוחלט לפנות

הבטחות, בצורת שידורי פרסומת, וזכרונות הילדות שלו מזכירים לו את הסבתא שלו שהיתה מלטפת אותו, את חברתו שהבטיחה לו שהוא היחידי בעולם, והמראה שלו הייבט אליו מכל ראי מבטיח לו את כל מה שלא הבטיחו האחרים.

במשך הזמן, לאחר שהגיע העירה, נעלם החיוך המטופש שלו. זכרונות הילדות מתחילים להזכיר לו דברים אחרים — את המאבקים של הסבתא, את סופה של אותה חברה שהבטיחה לו שהוא היחידי בעולם, וביום חורף גורא, כשהוא רועד מקור בתוך בית העומד להריסה, והרדיו שר לו שירים על: "כמה זה טוב, מיץ תפוזים קפוא" הוא הולך וממשכן את הרדיו הזה. לכאורה כדי להשיג קצת כסף לקנות אוכל, ולמעשה כיוון שהוא כבר לא צריך אותו. הוא כבר לא יכול להאמין בו יותר. בהדרגה, לאט לאט, הוא מתפכח מכל האשליות שלו. בניו-יורק, בבית-קפה קטן, הוא נפגש עם ריקו, המכונה בפי כל רצו (עכברוש) (דאסטין הופמן) ורצו לוקח ממנו את כס-

ג'ון וויט (מימין) ב"קאובוי של הצות" פר-הרבעה מ'קצועי

פו האחרון, ושולח אותו, תמורת זה, למישו הו שיסדר לו נשים על מנת להרוויח עליהן כסף. "המקצוע שלי", אומר הנער לראצו, "אני פר הרבעה", וקורץ לו בעין. אבל המקצוע של ראצו הוא רמאויות — ולאחר שהוא לקח מהצעיר את כספו, הוא שולח אותו אל משוגע ידוע, המכריח אותו להתפלל יחד עמו למאדונה.

אבל אל ראצו הוא חוזר. הוא פוגש בו שוב ומסכים לבוא עמו לחור שלו, בבית העומד להריסה. ראצו הוא ניו-יורק השנייה, ללא הזוהר וללא האשליות. הוא חולה שחפת, הוא צולע — הוא חי על גניבות פשוטות ורמאויות — ובעצם לא חי בכלל — במקום קר ואפל וטחוב, וגיו בק עובר לגור איתו באותו המקום, ומבלה עמו כמה ימים ראשונים של שנאה ובוז הדדי. ערב חיים אחד בו לעלוב חיים שני. "תלבושת הקארובי שלך" לא עושה היום רושם על שום אשה", אומר ראצו, "רק על כמה הומוסקואלים ברחוב 42".

אבל אחרי זה משלים הגיגולו עם גורלו, ובין השניים מתפתחת ידידות אמיתית, שיהיה בעצם הרעיון של הסרט, והיא נראית יפה ובושלה וזקוק משום שהיא מוצגת על רקע כל החללה שמסביב. אבל ג'ון שלזינגר, הבמאי, אינו מאמין בסוף טוב בודולין. הוא הראה איך החברה המודרנית אוכלת את אנשיה. בהרחק מההמון הסועה הוא נתן חופש לגעגועים אל חברה אחרת החברה הכפרית, הטבעית, הפשוטה, של ה-

מאות הקדמות: בקאובוי של הצות הוא לא נעשה אופטימיסט יותר. העיר המודרנית שוחקת לעתה את היושבים בה. הכל מזויין ומעוות בה. אין אהבה. יש כיבושים. אין יחסים בין אנשים, יש ביניהם עסקים. אין מטפס על אדם, בעל על אשתו ואיש על אהובתו, וכולם רוצים להגיע, להצליח, ב מירוק המטורף אל הפיסגה הזוהרת. ואנ נוצרת במקום הנורא הזה אינו ידידות יפו ואמיתית, כמו זו שבין ג'ון בק לראצו — אין לה שום סיכוי, וג'ון שלזינגר מבין את דעתו וזו בפסקנות רבה.

כדאי לראות את הסרט לפחות בגלל משחקו המיוחד במינו של דסטין הופמן.

סרטים

עיר

אוכלת יושביה

קאובוי של הצות (גת, תל-אביב): ארצות-הברית). הסבת מתחיל כשג'ון בק, הייפה של העירה, מלביש את עצמו בבגדי קאובוי ומכין עצמו לנסיעה לעיר הגדולה. הוא החליט להפסיק להתגבר בעיירה הזו קטנה. הוא החליט ללכת להראות את עצמו שם, שפה שהכסף נמצא, והנשים היפות, ודירות הפאר שלהן.

הרדיו פתח לידו כל הזמן ומוכר לו

תגידו, אתם לא מרגישים שבארץ שלנו חסר משהו? נכון שיש לנו כבר טלוויזיה ב שבת ועונש סביבתי בימי חול, אבל זה עוד לא הכל מה שהאיש צריך בחיים.

ישנם דברים שלכל העמים יש כבר מזמן, ורק לנו אין, כמו קירקס, למשל. אז אנחנו שמחים להודיעכם שהחסר בשטח זה עומד להתמלא בקרוב, ושגם לנו יהיה קירקס אמיתי, כמו לכולם.

בקירקס יהיו נמרים, לוליינים, קוסמים ו ליצנים, אבל הדבר הכי יפה שיהיה בו זה מיכל אלמוג.

מיכל בת ה-21 יודעת לעשות דברים שאף אחד בארץ לא יודע, כמו הליכה על חבל ועוד כל מיני קונצים מסמרי-שיער.

לפני שלוש שנים עוד עבדה כפקידה ב משרדו של עורך דין, אבל הגורל הפגיש אותה עם הקוסם הנוראי הלולייני והמהפ נט טומי דיאבולו. הדיאבולו בתן את מיכל, והחליט שהוא מוכן ללמד אותה לשכב על חרבות, ועוד כל מיני דברים כאלה, אם זה באמת מה שהיא אוהבת.

מאז היא הופיעה עם טומי, הנחשים שלו, התייש שלו, התנין, ואפילו עם אשתו היידי. עד שהידי התגרשה מטומי ונטשה את כל האינוונטר החי.

עכשיו מיכל עסוקה בחזרות קדחתניות לקראת הפתיחה של הקירקס הקטן לילדים, שיתחיל בהופעותיו בחנוכה, ושל הקירקס הגדול, שייפתח באביב.

בשעות הפנאי היא מחפשת נמר קטן, כדי לאלף אותו, שיהיה מוכן. אולי אתם יודעים על אחד?

מיכל והתיש: חזרות אחרונות

המתפלחים והיכל

הנוער התל-אביבי מצא שיטה חדשה לחסוך דמי כניסה למופעים ב"היכל התרבות".

הנערים ממתינים בחוץ עד שכל הי קהל ייכנס, ואז כשהחץ מעוברים ושבים איש אינו רואה, הם מטפסים על הח לונות לעבר חדר ארתור רובינשטיין ש בקומה השלישית.

מנסיונם למדו שהדלת בין החדר ל מיסדרון נשארת פתוחה בזמן ההופעות. ומשם אין בעיה להגיע לאולם.

המתפלחים גילו את הפטנט כאשר "הצ'רצ'ילים" עשו בחדר שעל שמו של רובינשטיין את החזרות שלהם לקראת הופעתם עם התזמורת. כמה מעריצים נלהבים טיפסו אז כדי לראות את "הצ'רצ'ילים" ומצאו את הדרך פנימה. עכשיו משתמשים בזה למוסיקה קלא-סית.

הנוער: בעקבות הצ'רצ'ילים

פולי ומונה: שרימפס הגשש

רה לעבוד אצל גודיק באיי לייק מייק. יכון, מאז עברו אמנם שנתיים בערך, אך לא איש כפשוטו ישכח חטאות נעורים. ברנע שהגיע מוס שולה, קם פשגל, לקח את אשתו והלך. הוא לא חזר אפילו לכבוד התאנים המיובשות והממולאות על שם יפה נרסנו. אחרי הכל, יש כבוד לבראדם.

אינטנסיבית עם ידידתו מונה זילברשטיין. שולה חן דאגה כל הזמן איך ייצא המוס שוקולד שעל שמה, וחיכתה בחוסר סבלנות שיגיע. עד אז בלתה את הזמן באכילה ובשיחה עליוה עם כל הנוכחים חוץ מפשגל, והכל מפני שפשגל לא מדבר עם שולה, וזוהי שפה שפגל נערה.

פיקים שיגרתיים ושקטים יותר. יום א'
כא יביא לשיפור ניכר במצב־הרוח והכיס.

תדרין

בכית. שולח חן לא הייתה מפריעה לוא תפקידה דרש ממנה שירה בלבד, אך במה שנוגע למשחק, אפילו במרמקת זו, הינה חירות וקרה.

בידור

*** קריסה (תיאטרון דגן) מין המי עורב שלא במינו, ולא לצורך. הצגת פני טומימה ומחול שבחלק מן הקטעים הקו ביניהן דק ורדין, כימעט ללא הבחנה. בעוד שהריקוד נראה משובח, דומה כי הפנטזי ממה כאן מאולצת בחלקה הגדול, בשל

ג'ורג' בראסאנס, והוא עושה זאת ב' הומור של בדרך, הה פך כל שאנסון להצגה קטנה ומקסימה. הוא מנצל היטב את גופו ובמיוחד את ידיו, יותר מאשר את קולו, נתמך היטב בתזמורתו ועיבודיו הצמודים של פטו הדין. מומלץ לכל מי שאהב את יוסי, את דרך הגשתו ואת אלתורו, כי יותר נשים כאן בראסאנס — יש כאן יוסי בנאי.

*** להקת ביקוד דיזינג' (תיאטרון דגן) מאז עזבו הבריטים את הארץ, המטאטא פסק מלסאטא, הבצל ירוק, להויל דמעות, החמאם הסיק להמם אז

שאחד מהם מזרוע, אותם גידלה בהסתר ב' עזרת הכסף שגנבה ממנו, הוא מחליט ל' שאתה לאשה, והכל בא על מקומו בשלום. זהו מחזה, מאוד מאוד קלוש ושיטתי, ה' עשוי להתעלות לדרגה גבוהה קצת יותר רק בעזרת במאי ושחקנים מתיימים. אך ניתן לקבוע בצער, כי הצגתו של **ליאונרד שך** בקאמרי פשוט אומללה. הבימוי של מוכיר בדיחה אנגלית בלתי מוצלחת. הקצב קפוא, חסר תניסה, ומרוחק מכמשייתו ה' נאפוליטנית של דהפיליפו בכמה אלפי שנות אור. שך לא השכיל להדריך את ה' שחקנים במידה מינימאלית, בכיוון המתאים. **רחל מרכוס** בתפקיד המרכזי, מ' כירה יותר אידישע-מאמע, מאשר איטלקיה לוח' טת. היא בשום פנים ואופן אינה משכנעת כזונה לשטבר. כשעולה המסך על ההצגה, לא מורגש כי רק קודם לכן העמידה פני גוססת.

אברהם בן-יוסף מיקצועי, אבל גם הוא לא שייך למקום. הוא לא שיכנע כהולל, חובב סוסים ונשים, המתכוון לשאת לאשה עלמה צעירה. בפגישתו עם שלושת הצעיר' רים שאחד מהם הוא בנו, לא חלה במיש' חקו של בן-יוסף כל תמורה. **ניסן יתיר** היה אותו **ניסן יתיר**, לא אחד שבשעתו היה סיים משובח. הגברת **מרים ברנשי טיינמן** כרוואליה, אומנתה של פילומנה, נקלעה לכאן בסעות. צר היה לראותה בתפ' קיד כה בלתי הולם את נתונה. מהופעתה של **אביבה מרקס** ניתן לזכור את תל' תליה החלבים והחלוק הלבן עליו נתפר צלב אדום, באמצעותו ניסתה להעמיד פני אחות-רחמניה. שום פרקליט לא ילך אל בית לקוח ללא תיק, כשספר החוקים גלוי בידו. הבמאי שך, כנראה לא יודע זאת, לכן נראתה הופעתו של **יוסף ברמון** כעורך' הדין נוצילה, מנוחכת, כשהדפדוף שלו ב' ספר, תוך כדי יריקה להחלקת הדפים, מה' ווה את השיא.

יער אביב הייתה משרתת, שכל בעל' בית הגון היה מוצא לה עיסוק אחר מ' מריקת-רצפות. אם בן-יוסף — דומיניקי לא שם אליה לב, כנראה שהיתה כאן אי-התאמה, שהמחבר לא נתכוון אליה. בתפקיד שלושת הבנים לא הפריע **שלמה פז** כאינטסטור. **אריה יצחק** בלט במפראמנט נאפוליט' סאני מופרז של מוכר חולצות, ואם לא הצליח לנשק כהלכה את יער אביב, הרי זה משום שהבמאי אסר עליו כנראה לסתום לה את הפה, על-מנת שתוכל לפלוט את תל' ליל שלה.

הגירסה העברית הקודמת של **פילומנה** שהוצגה בתיאטרון אהל ז"ל תחת השם **הידועה בציבור**, הייתה הרבה יותר משכנעת, אך גם היא הייתה מיותרת. ומסתבר כי היותה עוד מסמר בארון המתים של תיאטר' רון ישראלי שנוע. כנראה שלקברניטי ה' תיאטרון הקאמרי. לא מפריעה עובדה זו לבחור ברפרטואר מאובק, מתוך ביטחון מופרז שספינתם לא תטבע, מאחר ולא חוק היום, בו ייהפך תיאטרונם לעירוני, ויתקיים כספיל על-חשבון משלם-המסים. אך כדאי שירשמו לעצמם, כי הצגות כמו זו של הבמאי **שך**, עלולות להביא להם את המל'.

הצגה חדשה

● **פילומנה** (התיאטרון הקאמרי) **אדר' אדר' דהפיליפו** הינו בן למשפחת שח' קנים נאפוליטנית, שמלבד מישחק הפקה זכרית, בתיאטרון ובקולנוע, מחבר אף ובימוי. יצירתו אינה חדשנית, ואינה נושאת על-יחות 'רעיושה. המחזות שלו ועלילותיהם עממיים 'מאוד, בעלי נימה סוציאלית המו' גשת על קצה המזלג. עיקר הצטיינותם באיפיון הטיפוסים, והע' ברת הסלאוני שלהם אל קרשי הבמה. אלו הם בעיקר מחזות וטיפוסים לוקאליים, ה' מוכרים לכל בן נאפולי אשר בביצוע מת' אים, עשויים לגרום נחת לתושבי איטליה ונאפולי בפרט. כמו סלח שבתי, או קובלן

מרכוס ובן-יוסף ב"פילומנה"

למשל, מצאו להם בארץ אוהדים מבני עות שונות, וספק אם יוכו לאותה הצלחה לאחר תרגום והצגה בחו"ל. כזאת בדיוק היא **פילומנה** ששם מש' פחתה (**מאריטוראנו**) הושמט בגרסה ה' נוכחית של הקאמרי. מסתבר שהעלילה ה' גיעה לשיאה עוד לפני שהמסך נפתח. פילומ' נה, זונה לשעבר, ועתה פילגשו של **דומיניקו סוריאנו** העשיר, העמידה פני גוססת, כדי ש'מלא את רצונה האחרון, וישאנה לאשה. כך היא מערימה עליו. כמובן שבעזרת החוק מבוטלים נשואים אלה, אך לאחר שמסתבר להולל כי לידועה בציבור שלו שלוש בנים

בנייתה על מיסגרת מוסיקאלית מוכנה ומג' בילה. **יורם בוקר ושמואל לבנה** הם עוד שני פנטומימאים, לא מבריקים במ' יחד, ולא מרגש' לרקוד אינם יודעים. בעוד שהרקדנית **נעמי בן-דוד** אינה יודעת לפנס. שלושתם צעירים ונחמדים. המוסיקה התלבושות והרקעים המצויירים, אסתטיים ומבדרים.

*** **אין אהבות שמחות** (בי' מות) **יוסי בנאי** ממלא ערב שלם מיצירות הטרכאדור הצרפתי המורוני המשופם,

„צמד-חמד" היכריות באמצעת הדואר

תנו שאנס לאהבה

את מחפשת אותו — הוא מחפש אותך.

שלחי חמש ל"י בהמחאת דואר לתד. 2082, ת"א (מס' 7006/8) אנו נדאג לך להיכריות חדשות.

לא יצרת קשר — כספך יוחזר.

תושב צרפתי

מעוניין להתחלף לחודשיים בדירה בתל-אביב תמורת דירה בצרפת.

המעוניינים יפנו: Ets MAR'NEL 56, Bd de Strasbourg Paris Xe.

להיטון

עתון הפזמונים והבידור של ישראל
הופיע גליון 4

* פול מקארטני נהרג * השקולדה — קצבית יותר. * הארציס * מוסיקת מחתרת * התאומים מאשימים * איך מבשלים תקליטים * מלים ללהיטים * תצלומי ענק: ריטה פבונה, אבי טולדנו, פול מקארטני, רן אלירן, לו כריסטי, זמירה חן ועליזה עזיקרי

שעשועון פרסים

להשיג בכל הדוכנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134. תאריך: 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית-דפוס משה שהם בע"מ, תל-אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינגורפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא-לאור: העולם הזה בע"מ.

העולם הזה

סאניה צינבר

כוכבת הטלוויזיה הישראלית

של אחר